

ఈ నూరేళ్లు.. నిండా కన్నీళ్లు

సంపుద్ధి: 73 సంచిక: 36 పుటులు: 52

జాగ్రత్త

కథ 5123 - శ్రీ ఘన అషాధ శుభ్ర దశమి

19-25 జూలై 2021

వెల: ₹15/-

ఆ నుత్తు, కొడువలి కింద వందేళ్లు

చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ పుట్టి నూరేళ్లయింది. కరోనాతో సీహమైన ఆరోపణలు
ఎదుర్కొంటున్న వేళ జరిగిన వందేళ్ల ఉత్సవాలు చలిత్త మీద చైనా నేతలు
మిగిల్చిన నెత్తుటి మరకలనే ప్రపంచానికి గుర్తుకు తెచ్చాయి.

జాగ్రత్త చందాను చెల్లించడానికి ఏక్షమున్న కృష్ణ అర్. కోడ్సు మీ మొబైల్ లో శాఖ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> లో బ్రౌజర్లో పైన్ చేయండి.

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | IT | MECH. | CIVIL | AERO

PG

M.Tech

DE & CS | VLSI | PE & ES | CSE | SE | AMS

MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic

DECE | DEEE | DCME | DME | DCE

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | MECH.

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Courses Offered :

B.Com

Computers & General

B.Sc

MSCs

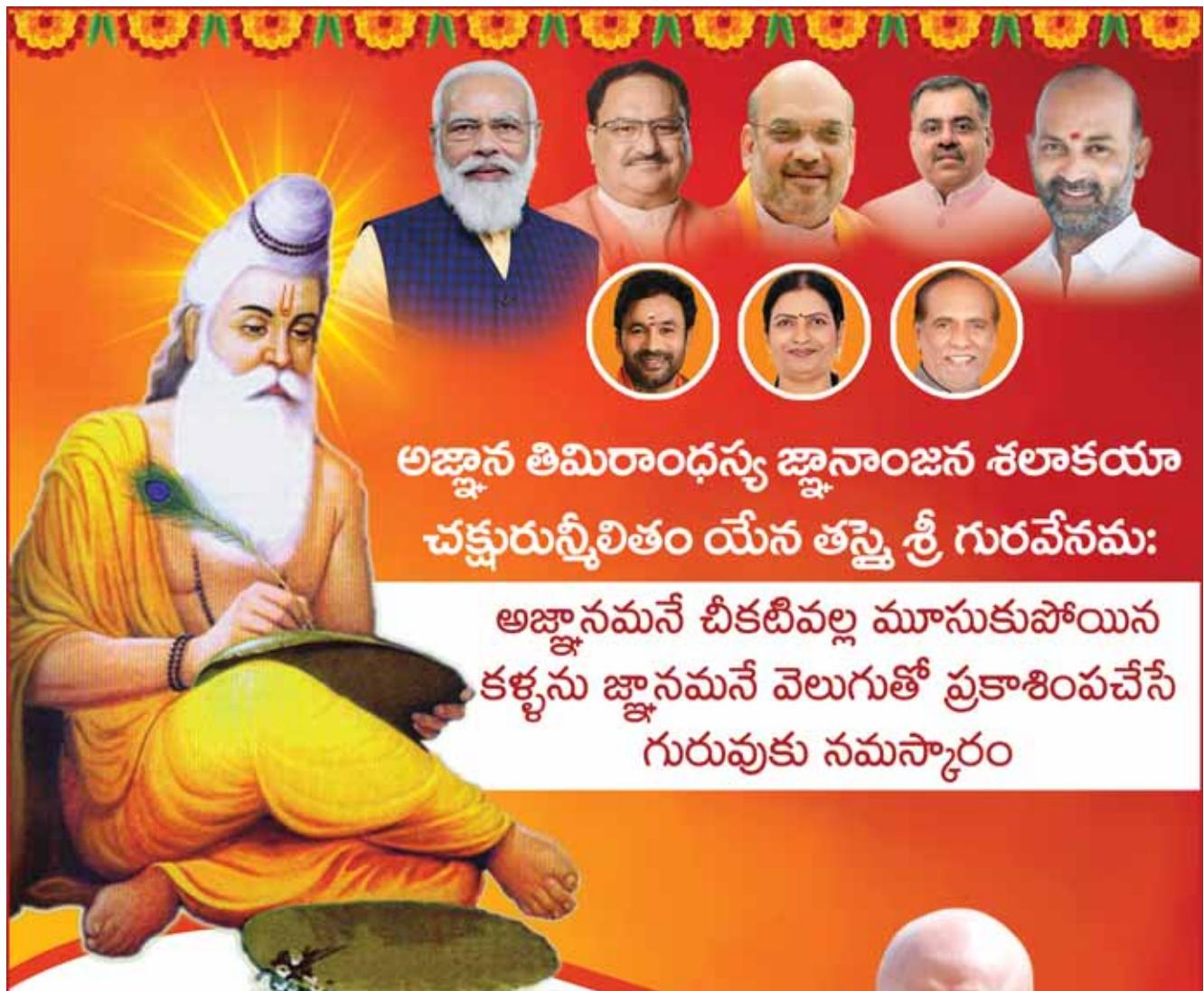
Sponsored by MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.

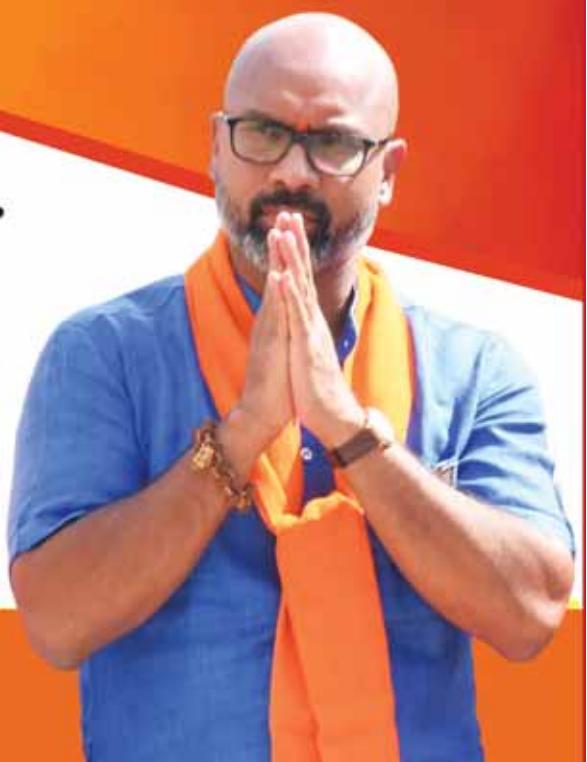
అజ్ఞాన తిమిరాంధన్య జ్ఞానాంజన శలాకయా
చక్షురుస్త్వితం యేన తస్మి శ్రీ గురవేనమః

అజ్ఞానమనే చీకటివల్ల మూసుకుపోయిన
కళ్ళను జ్ఞానమనే వెలుగుతో ప్రకాశింపచేసే
గురువుకు నమస్కారం

నాయకులకు, కార్యకర్తలకు...

గురుపూర్విమ

శుభాకంక్షలు

అభ్యంది ధర్మపురా

పార్టీమెంట్ సభ్యులు, నిజామాబాద్.

Printed & Published by Nagol Sreenivas Reddy on behalf of Jagriti Prakashan Trust and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

**సర్వతోషన్ వివరాలు, ఫిర్మాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(కొ.11 నుండి సా. 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.**

బి. నాగరాజు సర్వతోషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగ్రత్త చరందా - సూచనలు

5 సంల చందా రూ.3000, సంపత్తు చందా రూ.650, బిడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ అమాదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేదీ వివరాలు మీకు ఎన్.ఎం.ఎన్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిక కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ ప్రతిక అండకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలుపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాల వసూలు చేసి పంచేవారు తమ శ్శరీరేపు, నెల నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్కోడ్, నెల నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మొయిల్ చేయాలి.
- ◆ అన్స్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453 / 9959997013 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపలనిసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగ్రత్త బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust,
920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch.
IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని అంగ్దంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం

(కొ.11 నుండి సా. 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గార్ణి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

నీజమే, ఉమ్మడి పొర స్క్రూటి అనగానే బీజేపీ ఎన్నికల హమీ అన్న చందంగా ప్రజల ఆలోచనా ధోరణి రూపుదిద్దుకున్నదంటే నమ్మలసిందే. 370 అధికరణ రద్దు, అయిధ్య రామమందిర నిర్మాణం వలెనే ఉమ్మడి పొర స్క్రూటి కూడా ఆ పాట్లే వ్యవహరంలూ చూడడం పరిపాటి అయింది. వివక్కకు అలవాలంగా ఉన్న కొన్ని వైయుక్తిక చట్టాలను ఆ సాకుతో బతికిస్తూ కొన్ని మతాలు, వర్గాలు పట్టు గడుపుకుంటున్నాయి. 370 అధికరణ మారిగానే నీర్మిష్ట గడువు పెట్టకపోవడంతో ఉమ్మడి పొర స్క్రూటి కూడా చిరకాలంగా ఎటూ తేలక త్రిశంకుస్వరూపంలో వేలడుతోంది. దేశ పొరులందరికి వర్తించే ఒక పొర స్క్రూటిని నిర్మించుకోవాలని భారత రాజ్యాంగాలోని 44వ అధికరణం గుర్తు చేస్తూనే ఉంది. ఈ జూలై 7వ తేదీన ధీమీ ప్రైకోర్చ్ ఇచ్చిన ఒక ఆదేశంతో మరొకసారి అది చర్చనీయాంపైంది. ఆధునిక భారతీయ సమాజం క్రమంగా సమజాతీయతను సంపరించుకుంటున్నది. సంప్రదాయక కట్టుబాట్లు పరిధిలోని కుల, మత, కమ్యూనిటీ అంతరాలు అంతర్ధాన మపుతున్నాయి. ఈ దశలో ఉమ్మడి పొర స్క్రూటి నెరవేరని ఆశా మిగిలిపోరాదు అని జస్టిస్ ప్రతిభా ఎం సింగ్ తన ఆదేశంలో స్పష్టం చేశారు. వివాహం వంటి విషయాలలో వైయుక్తిక చట్టాల కారణంగా యువతరం సంఘర్షణకు గురికాకూడదన్నదే ఆ ఆదేశం సారాంశం.

పొరానో కేసు (1985) నపో, వివిధ సందర్భాలలో ఉమ్మడి పొర స్క్రూటి గురించి సుట్టింకోర్చ్ ఇచ్చిన ఆదేశాలనూ, 44వ అధికరణ సందేశం గురించి కూడా ప్రైకోర్చ్ తన ఆదేశంలో ఉటంకించింది. ఉమ్మడి పొర స్క్రూటి దేశ సమైక్యతకు ఉపకరిస్తుందని పొఱానో కేసు తీర్చు వేళ సుట్టింకోర్చ్ చాటింది. కాబట్టి ఉమ్మడి పొర స్క్రూటి ఒక వర్గాన్ని లక్ష్యం చేసుకుని బీజేపీ లేదా సంఘపరివార్ చేస్తున్న పరోక్ష యుద్ధమన్న తెక్కువాదనకు ఉదారవాద మేధావులు, స్వయం ప్రకతికి సెక్కులరిస్టులు, ముస్లిం మతోన్నాదులు ఇక్కొన్న స్పష్టి పలకాలి.

2012లో వివాహం చేసుకున్న ఒక జంట విదాకులకు కోర్కు ఎక్కడం తాజా ఆదేశానికి కారణమైంది. ఆ జంటలో పురుషుడు హిందూ వివాహ

శాశివారాన 1941 శ్రీ ఘష ఆషాథ మధ్య దశమి

లోపలి పేజీలలో...

ముఖుపత్ర కథనం

ఆ సుత్తి, కొడవలి

కింద వందేళ్లు

మార్పుకోసం

విశీష్ట విస్తరణ

16లో

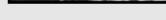

నేతాజీ - ధారావాహిక

టోక్సోలో టోటీతో..

- ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

20లో

జాగ్రత్త

సంపాదక్షియం

వచ్చట 1955 నిబంధనల ప్రకారం విడాకులు ఇప్పించాలని కోరాడు. కానీ మహిళ ఆ చట్టం నుంచి అమె సామాజిక వర్గానికి (మీనా) మినహయింపు ఉండి కాబట్టి విడాకుల అభ్యర్థను నిరాకరించాలని కోర్చుకు విన్నవించుకుంది. ఈ నేపథ్యంలో ఛిట్టి త్రోక్స్ ర్స్ ఆయేశం వచ్చింది.

ఉమ్మడి పొర స్కృతి ఆవిర్మావానికి ఒక్క సంఖపరివార్ నుంచి తప్ప చాలా వైపుల నుంచి మొహమాటాలు కనిపిస్తాయి. గడువు ముగిసినప్పుడు 2017 డిసెంబర్లో లా కమిషన్ 185 పేజీల పత్రాన్ని విడుదల చేసి, ఉమ్మడి పొర స్కృతి అవసరం లేదని పేరొన్నది. రాజ్యంగ బద్ద రక్షణ ఉన్నందున వైయుక్తిక (పర్సనల్) చట్టాలను పక్షం పెట్టడం సాధ్యం కాదని కమిషన్ అర్థక్కడు బల్చిరీసింగ్

మళ్ళీ ఉమ్మడి పొర స్కృతి

చౌహన్ తేల్చారు. పైగా వరమాన పరిస్థితులు అనువగా లేవన్నది కమిషన్ అభిప్రాయం. వైయుక్తిక చట్టాలో లోపాలను సవరిస్తే చాలునన్నది కమిషన్ ఉద్దేశం. కాంగ్రెస్ నాయకుడు, న్యాయశాఖను నిర్వహించిన వీరప్ప మొయిలీ కూడా ఉమ్మడి పొర స్కృతి సాధ్యంకాదనే 2016లో చెప్పారు. కానీ జాతీయ సమైక్యతను కోరే బీజేపీకి ఇది చిరకాల స్వప్తం. 1998 ఎన్నికల ప్రణాళికలో ఉమ్మడి పొర స్కృతిని ఇస్తామని పోటీ ఇచ్చింది. 2019, 2020లలో ఆ బిల్లును పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రయత్నించింది కూడా.

రాజ్యంగానికి, వైయుక్తిక చట్టాలకీ మధ్య ఘుర్రణలు తలెత్తుతూనే ఉన్నాయి. అవి అనివార్యం. ఎందుకంటే, పొరులందరినీ సమానంగా చూస్తుంది రాజ్యంగం.

19 జూలై 2021, సమితిపరం

అసతోమాస్తమయ తమిలోమాజ్ఞాతిర్థమయ చ్యాల్ఫ్యూషన్ అమ్మతంగమయ - భూపదారజ్యాకోహిడ్

ముఖ్యమంత్రి కథనం

జె7 చైనా వ్యతిరేక వైభాగిక

ధారావాహిక నవల

అమె మారింది

- గంతి భాసుమతి

23లో

26లో

కథ

జపమాల

- బుద్ధపరపు కామేష్వరరావు

32లో

ప్రత్యేక వ్యాసం
జ్ఞానప్రదాతలకు
అభివందనల చందనం

38లో

ఈ సూర్యోఢన నిండా కన్నీట్లు

మారుతున్న రాజ్యంగానాలు (తెలంగాణ)

సీమ సింపచోసనాన్ని కదిలించిన సిరా చక్కలు.. (పరిత్ర)

ఓదువందల ఎకరాలు దానం చేశారు! (సంపుర్ణం)

వాడని కమలం (జాతీయం)

ఏమిటీ రాజకీయ శపేలికల ఊరేగింపు? (పేదిక)

- 11 వార్తా విశేషాలు

- 14 ఒలింపిక్స్ పై ఎన్నో ఆశలు (క్రీడ)

- 29 వనితాశక్తి (మహిళ)

- 35 బాలజాగ్రత్తి

- 36 వారఘలాలు

- 40 పదరసం

- 42

- 43

- 44

- 46

- 48

- 49

వైయుక్తిక చట్టాలలో వివక్ష సహజం. రాజ్యంగ నిర్మాత దాక్షర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ అభిప్రాయాల మేరకే కాదు, రాజ్యంగంలోని 44వ అధికరణ ప్రకారం కూడా లా కమిషన్ అభిప్రాయాలకో ఎవరూ వీకీభవించలేదు. కాబట్టి లా కమిషన్ మాటలే కాదు, ఉమ్మడి పొర స్కృతి నిర్మాణానికి వృత్తిరేకంగా ఎవరు ఇంకా పాత పాటే పాడినా డాక్షర్ అంబేడ్కర్ అభిప్రాయాలకే, 44వ అధికరణ స్వార్థిక విరుద్ధమే. విధి మతస్థలకు వేర్పేరు సంప్రదాయాలు, విశ్వసాల పునాదిగా వైయుక్తక చట్టాలు ఉన్నాయి. విపాఠం, విడాకులు, పునర్వియాపాం, దత్తత, వారసత్వం, సంరక్షకుడు (గార్దియోన్పివ్) వంటివాటిని ఆ చట్టాలు శాసిస్తాయి. ఒక్క ఉదాపరాణం - ఇస్లాంలో బహుభార్యాత్మణం ఉంది. హిందూ జీవసిద్ధానంలో ఆది నిషిద్ధం. కానీ విశ్వసాలు కావచ్చు, మతాచారాలు కావచ్చు; అవి రాజ్యంగ విరుద్ధంగా ఉన్నప్పుడు, లింగ సమానత్వాన్ని నిరాకరిస్తున్నప్పుడు వాటిని రద్దు చేయలసిందని సుట్రీంకోర్స్ ఎప్పుడో జేల్వి చెప్పింది. అంబే వైయుక్తిక చట్టాలైనా రాజ్యంగానికి లోబది ఉండాలి. వైయుక్తిక చట్టాల కారణంగా ప్రీటు ఎదురొంటున్న వివక్ష ఎకపక్క తలాక్, నికా హలాలా, బహుభార్యాత్మణం ఆచారాలను రాజ్యంగ విరుద్ధమని ప్రకటించాలని చాలాకాలం క్రితమే కొందరు మస్సిం మహిళలు సుట్రీంకోర్స్ కెళ్లారు. ఏ విధంగా చూసినా కొన్ని మతాలలో అమలవతున్న వైయుక్తిక చట్టాలు వివక్కు తావిచ్చేవే. కాబట్టి ఉమ్మడి పొర స్కృతి వాస్తవం కావాలి.

వైయుక్తిక చట్టాలు మైనారిటీలను భారతీయ జీవన ప్రవంతికి దూరం చేస్తున్నాయన్న వాదను కాదనడం కష్టం. కాబట్టి ఈసారి మస్సిం పర్సనల్ లా బోర్డు కూడా ఉమ్మడి పొర స్కృతికి అంగీకరించాలని శివసేన కోరడంలో దురుద్దేశాలను చూడనక్కర్లేదు. వైయుక్తిక చట్టాల పుణ్యమా అని ఆ వర్గంలో జనాభా పెరుగుదల మీద చర్చ రేగి, జనాభా నియంత్రణ చట్టాలు రావాలన్న అభిప్రాయం బలపడుతున్నది. ఇందుకు అస్సా, ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రాలు తీకారం చుట్టబోతున్నాయి. ఈ తరుణంలో ఉమ్మడి పొర స్కృతి గురించి కూడా దేశ ప్రజలు - మెజారిటీలు, మైనారిటీలు ఏకాభిప్రాయానికి రావడం అవసరం. ★

ఆ సుత్తు, కొడవలి కింద

రెండడగులు ముందుకు, ఒక అడుగు వెనక్క అంటుంచి కమ్యూనిస్టు పార్టీ. ఆక్షేచర్ 1, 1949న పీపుల్స్ లిపజ్జుక్ ఆఫ్ చైనా ఆవిర్భావం గులంచి మాహో జెడాంగ్ ప్రకటించిన చరిత్రాత్మక స్థలం నుంచే ప్రస్తుత ఆధ్యాత్మకుడు జి జిన్పింగ్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ వందేళ్ కార్బూక్మాన్సి జూలై 1, 2021న ప్రారంభంచారు. అందుకే ఈ మహాకుడ్యం వెనుక సాగుతున్న అణచివేత, నిరంకుశత్వం గులంచి కొంచెమైనా చల్చించుకోవాలి. కొందరు బౌద్ధులు ఉన్న లద్దాభ్యలో దలైలామా జన్మదిన వేడుకలు జరువుకుంటూ ఉంటే నిరసన ప్రకటించిన చైనాలో ఆసలేం జరుగుతోందో తెలుసుకునే హక్కు మిగిలిన దేశాలకీ ఉంటుంది. ప్రజాసాధ్యమ్యం కోసం 1989లో గజ్ మెత్తిన విద్యార్థులను అణచివేసిన స్థలం, ఇవాళ జిన్పింగ్ ప్రపంచం మా కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతాన్ని చూసి నేర్చుకోవాలసి చెప్పిన స్థలం కూడా తియునాష్టేన్ కూడలే. మార్కిస్టు పాలనలో అడుగు 'వెనక్క' అంటే చైనా చెప్పుక చెప్పింది. ఆ అడుగు కింద వేలాచి మంచి ఆర్తనాదాలు ఉంటాయి. అణచివేసిన గొంతుకలు ఉంటాయి. చిందిన నెత్తురు ఉంటుంది. అందుకే చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ నూరేళ్ సందర్భం అంటే ఎన్న లక్షల మంది ఉనురు పోయిందో స్పేచ్చ ప్రపంచం గుర్తు

చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ (సీసీపీ) శత వసంత చేసింది.

అధిపత్య భోరణే విధానం

ఈ సందర్భమని కాదు, పాశ్చాత్య దేశాల కంటే భిన్నమైన సిద్ధాంతం, పాలనా వ్యవస్థ కలిగిన చైనా తన ఆధిపత్యాన్ని ప్రత్యేకతను చాటుకునేందుకు ఎప్పుడూ ప్రయత్నిస్తానే ఉంటుంది. 1971లో

చేసుకోవడమే, జైలుగొడల వెనుక విసిపించే ఇంకొస్చి లక్షల నిస్సహాయ రాజకీయ పైటిల నిట్టుర్చులు ప్రజాసాధ్యమికవాదులు వినే ప్రయత్నం చేయడమే. కమ్యూనిస్టు పార్టీని బలోపేతం చేయడానికి అక్కడ పడిన మహా ముందడగు గ్రేట్ లీపి పొర్స్స్ (పొర్స్స్) కింద చితికిపోయిన గ్రామీణల, రైతుల ప్రాణాలన్నో! సాంస్కృతిక విఫ్ఫావం బలి తీసుకున్న మేధావులు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యావేత్తలు ఎందరో! ఎన్న గ్రంథాలు దగ్గరుయ్యాయో! ఎన్న కళాఖండాలు చిద్రమైనాయో! ముందుకు పడిన రెండు అడుగులలో ఏముంది? దాఢా ముప్పయ్య దేశాలతో వేరం. చిన్నాచితకా దేశాల మీద జూలం. ఆ దేశం వైపులలో మార్పేమీ లేదని ఆధ్యాత్మకు సుచీర్షంగా ఇచ్చిన ఉపన్యాసమే చెప్పేసింది. చైనా వైపు చూసిన వాళ్ళ తలలు మహా కుడ్యాసికి తగిలి తుత్తునియలైపొత్తాయట. ఎంత సంస్కారం! ఎంత మృదువైన వ్యక్తికరణ! సోషియెల్ రఘ్యానాడు వాస్తవాలను దాచి చైనాను మోసగించింది. ఇప్పుడు చైనా వాస్తవాలను దాస్తూ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న మార్కిస్టు పార్టీలను భ్రమలలో బతికిస్తున్నది. అలాంటి భ్రమలలో మనదేశ మార్కిస్టులు కూడా ఉన్నారు. ప్రపంచ చరిత్రకారులు బయటపెట్టిన కొస్చి వాస్తవాలను పారకుల ముందుకు తీసుకురావడం ఈ భ్రమలు, వాస్తవాల నేపథ్యంలోనే.

పక్ష్యరాజ్యమితి భద్రతామండలిలో శాశ్వత సభ్యత్వం లభించిన నాటి నుంచి తన ప్రాబల్యాన్ని, పరపతినీ పెంచుకునేందుకు తపూతపూడిపోతూనే ఉంది. పక్ష్యరాజ్యమితి అనుబంధ సంస్థల్లో కూడా ప్రభావాన్ని పెంచుకుని, తన ప్రయోజనాలూ, విలువలకూ తగినట్లు మలచాలనుకుంది.

క్రింగ్ వంశం అంతమయైనవరకు 275 ఏళ్ల పాటు చైనాలో రాజరిక పాలనే సాగింది. రాజకీయంగా, సాంస్కృతికంగా, ఆర్థికంగా చైనాను ప్రపంచానికి కేంద్ర బిందువును చేయాలన్న ఉద్దేశం నాటి పాలకులలోను ఉంది. అందుకనే చైనాకు 'చైంగో', అంటే 'మధ్య సామ్రాజ్యం' విధానం అమలు చేశారు. 1911 నాటి తిరుగుబాటుతో క్రింగ్ పాలన అంతమయిన తరువాత ప్రజానాయకులు 'చైనా జాతి పునరుజ్జీవనం' అంటూ లక్ష్మీన్ని నిర్దేశించారు. రఘ్య భార్విన్ విష్వవం, మార్కిజం, లెనినిజం, ప్రపంచ విష్వవ నిాదాలతో ప్రభావితమైన చైనా మేధావులు జూలై 1, 1921లో చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీని స్థాపించారు. వ్యవస్థావక నేతలు చేను దుక్కియు, లీ డేజావో నాయకత్వంలో పెరిగి,

దానికి చైనా తమిది కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ నేత్తుత్వంలోని బహుళ పార్టీ వ్యవస్థ అనీ, అన్ని పార్టీల సమన్వయం, సహకారంతో సాగే పాలన అనీ బుకాయిస్తూ ఉంటుంది. చైనా కొమిటాంగ్ విష్వవ కమిటీ; చైనా ప్రజాస్వామ్య లీగ్; చైనా జాతీయ ప్రజాస్వామ్య నిర్మాణ సంస్థ; ప్రజాస్వామ్య ప్రోత్సాహక సంస్థ; చైనా కర్రకులు, కార్రికుల ప్రజాస్వామ్య పార్టీ; చైనా జిగోంగ్ పార్టీ; జిశాన్ సొసైటీ; తైవాన్ ప్రజాస్వామ్య స్వయంపాలిత లీగ్ వంటి ఎనిమిది పార్టీలు చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీతో కలిసి పనిచేస్తాయని, కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ దేశ పరిపాలనా అధికారాలను కలిగి ఉంటే, ఇతర పార్టీలు ఆ పరిపాలనలో పాలుపంచు కుంఠాయని నమ్మించేందుకు చూస్తుంటుంది. ఏ పార్టీతో సంబంధం లేని ప్రముఖ వ్యక్తులను కూడా ఒక పార్టీగా పరిగణిస్తారు ఈ వ్యవస్థలో.

ఈ సమూహాన్ని ఒక రాజకీయ పార్టీగా పరిగణించడం పొరపాటే. ఎందుకంటే ఇవన్నీ వేరువేరు పార్టీలు కావని, వివిధ పాలనా అంశాలపై సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చే చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ విభాగాలేనని తెలుస్తుంది. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ శతజయంతి ఉత్సవాల సందర్భంగా జరిగే ఆట్టపోసమంతా ప్రచారమే. పార్టీలకుని ఈ సంస్లప చరిత్ర చూస్తే అపన్నీ ఒకప్పుడు విష్వవంలో ప్రధాన పాత్ర పోషించిన సమూహాలేనని తెలుస్తుంది. అవే ఆ తరువాత పార్టీల అవతారం ఎత్తాయి.

సంస్థలు ఉన్నా అవిత్రాగణ తీకలే

చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ సభ్యత సంఖ్య 91.9 విలియన్ ల అయితే, ఈ ఇతర పార్టీలల్పీంది సభ్యుల సంఖ్య కొన్ని లక్షలకు మించదనే సంగతి అనలు విషయాన్ని బయటపెడుతోంది. వ్యాపార, పారిక్రమిక, వైద్య, విద్య, శాస్త్ర రంగాలకు చెందిన నివులలే ఈ సంస్థల్లో సభ్యులు. తమిది ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థ

అని ప్రకటించుకున్న చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ, ఏప్రిల్ 30, 1948న వివిధ పార్టీలు కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ పిలుపు మేరకు ఆ పార్టీ నాయకత్వాన్ని అంగీకరించాయని తరచూ ప్రచారం చేస్తుంటుంది. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ అధికారాన్ని దీర్ఘాలం కొనసాగించేందుకు ఏలుగా వివిధ పార్టీల సహాయ సహకారాలు, సమన్వయానికి రాజ్యాంగం ఆమోద ముద్ర వేసినట్లుగా 1993లో ప్రకటించారు.

పరస్పర విరుద్ధమైన గందరగోళ అంశాలతో కూడిన చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ప్రచార పత్రం (మాన్యవల్) ఇలా పేర్కొంటుంది - 'తమ అభిప్రాయాలూ, విమర్శలు, సలహాలను తెలిజేయడం ఇతర పార్టీలకు ఉన్న అధికారం. ఇది వార్తిగా సహకారం, సలహాల స్థాయిలోనే ఉంటుంది. పాలనా పార్టీగా వాటిపై నిర్ణయం తీసుకునే అధికారం కమ్యూనిస్ట్ పార్టీకి ఉంటుంది. ఆ నిర్ణయాలను అన్ని పార్టీలు స్వర్ణందంగా అంగీకరిస్తాయి'. ఇలా సలహాలు, సంప్రదింపులు, సహకారం, సమన్వయం అంశాల అనేక భారీ పదాలు తరువగా వినిపించిని నిజానికి ఆ దేశంలో ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా చిన్న విమర్శ చేయడానికి కూడా ఏలులేదు. ప్రభుత్వాని విమర్శంచేపారు, నిరసన వాదులు హరాత్తుగా మాయమైపోవడం చైనాలో సర్వసాధారణం. దేశంలో మరింత ప్రజాస్వామిక

పద్ధిష్ఠపుతుమైన చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ జాతియవాద కొమిటాంల్ ను 1949లో తైవాన్కు తరిమికొచ్చింది. దానితో చైనా పూర్తిగా పీపుల్ రిపబ్లిక్గా మారింది.

ప్రస్తుత వ్యవస్థకురం చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ కేంద్ర కమిటీ నాయకుడే ప్రధాన కార్యదర్శి (ప్రజా భాద్యతలు), కేంద్ర మిలటరీ టైర్మెన్ (CMC), దేశ అధ్యక్ష భాద్యతలు నిర్వహిస్తాడు. అతనే దేశ ప్రధాన నాయకుడు. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ నేత్తుత్వంలోనే దేశ కార్యకలాపాలు సాగుతాయి.

అయితే ఏక పార్టీ పాలన, ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థ లేకపోవడం వంటి ఆరోపణల నుంచి తిప్పించుకోవ

అఖండమండలా కారం వ్యాప్తం యేన చరాచరమ్ తత్వదం దర్శితం యేన తస్మి శ్రీ గురవేనము:

భూ మండలమంతా వ్యాపించి ఉన్న భగవంతుట్టి ఏ పదం దర్శింప చేస్తుంది

అటువంటి తత్త్వాన్ని బోధిస్తున్న గురువులందరికి పాదాభువందనాలు.

హిందూ బంధువులందరికి

గురువురాల్మ శుభాంక్షలు..

జీవిత జీవు పాలని కుటుంబ భద్రతకు వాలా ముఖ్యమైనది

ఎడుగొడ్డ శేషివాస రెడ్డి
ఎల్.ఐ.ఐ. దెవలమెంట్ ఆఫీసర్ (లిట్రీట్)
చౌటుపుల్, భువనగౌరి యాదారి.

ఎడుగొడ్డ వివేకవర్ధన రెడ్డి
ఎల్.ఐ.ఐ. దెవలమెంట్ ఆఫీసర్
చైతన్యపుల్, హైదరాబాద్

విలువలు పాటించాలని ప్రకటించినందుకు నోబెల్ శాంతి బహుమతి అందుకోవలసిన లియు జియోబో జైలు పాలయ్యాడు. కేస్పర్ట్ బాధపడుతున్న జియోబోను కనికరం లేకుండా జైల్లో కుక్కన చైనాలో ప్రజాసామ్య పాలనకు అవకాశం ఉండునకోవడం వట్టి భ్రమ. అబద్ధాలు, మొసపూరిత్వమన నినాదాలతో కూడిన కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ప్రచార ఫోర్మలో ప్రజాసామ్య పద్ధతులు, విలువలకు తావులేదు. అంతేకాదు పర్యవేక్షణ, పరిశీలన పేరుతో వ్యక్తుల కదలికలను నిరంతరం గమనించే వ్యవస్థ చైనాలోనే కనిపిస్తుంది. నిరంతరం కెమరాల నిఘ్నాలో గడిపే చైనా పోరులకు కనీస, ప్రాధమిక వ్యక్తిగత గోవ్యత కూడా లేదంటే అతిథయోక్కాడు.

హక్కులు లేని ప్రపంచమే లక్ష్మి

ప్రపంచ ఆధికార్యాన్ని తిరిగి సాధించడం, ప్రత్యా మ్యార్యు ప్రపంచ పొలన విధానాన్ని స్థాపించడం అనేవే చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ప్రధాన లక్ష్మిలు. అందుకనే చుట్టుపక్కల ఉన్న స్వతంత్ర దేశాలను కబించే వని చైనా వేగంగా సాగిస్తోంది. ఆ స్వతంత్ర భూభాగాల్లో భావవ్యక్తికరణ స్వేచ్ఛ, మత స్వేచ్ఛలను పూర్తిగా పారిస్తుంది. ఉయిఫుర్ ముస్లింలు ఎక్కువగా ఉండే జింజియాంగ్ ప్రాంతంలోని ఒక విలియన్ ప్రజాసామికి నిర్వంధ కుటుంబ నియంత్రణ అవేషమ్మ చేయించడం, మసీదుల కూర్చువేత వంగి చైనా ప్రభుత్వ కార్బూక్రమాల గురించి ప్రపంచమంతటా వర్ష జరుగుతోంది.

స్వయం ప్రతిపత్తిని కోరుతూ వేలాదిమంది టిటెల్ వాసులు 2008 జిలింపిక్స్ సందర్భంగా ఆశ్చర్యాపుత్తికి పాల్వద్ద విషయాన్ని చైనా ప్రభుత్వం దాచిపెట్టడంలో విజయవంతమైనా జింజియాంగ్ ఉదంతాలు మాత్రం బయట ప్రపంచానికి తెలిసిపోయాయి. దీనితో 2022లో చైనాలో జిరిగే శీతాకాల ఒలింపిక్స్ పోటీలను బహిష్కరించాలని అనేకమంది అమెరికా కాంగ్రెస్ సభ్యులు పిలుపునిచ్చారు.

ప్రపంచంలో తాము కోలోయన స్థానాన్ని తిరిగి సాధించడం కోసం ప్రయత్నిస్తున్న చైనా 'ఆసియాలో ఏకైక శక్తి, ప్రపంచంలో రెండవ ఆధిపత్య శక్తిగా' ఎదగాలన్నదే లక్ష్ముని చెప్పక చెప్పతోంది. 'చైనా

లక్ష్మాలతో కూడిన నూతన సోషలిజం' అనే విధానాన్ని అమలు చేస్తుని ప్రకటించిన చైనా ఉత్సవి రంగంలో గణసీయమైన అభివృద్ధి సాధించి ప్రపంచంలోనే ఆర్థిక సూపర్ పవర్గా నిలిచింది. అయితే ఈ అభివృద్ధి అంత సులభంగా జరగలేదు. తీప్రమేన అణవివేత, మారణకాండ, బానిసత్కారం, ప్రాధమిక స్వేచ్ఛన పరించడం, హింస, మతపరమైన అణవివేత మొదలైన అవలక్షణాల ఫలితమది.

1978 ఆర్థిక సంస్కరణల తరువాత నిమ్మ ఆదాయ వర్గానికి చెందిన దేశం ఒక్కసారిగా ఉన్నత, మధ్య ఆదాయ దేశంగా మారింది. ఉత్పాదక రంగంలో ప్రపంచ కేంద్ర స్థానాన్ని ఆక్రమించిన చైనా ప్రపంచ ఆర్థికశక్తిగా మారింది. వనరులను వివరించంగా వాడటం, ఎగుమతులు, కార్బూకులకు తక్కువ జీతాలు వంటి చైనా విధానాన్ని ఇప్పుడు పలు ఆగ్నేయాసియా దేశాలు అమరిస్తున్నాయి.

మహిముడుం వెనుక ఆకవి చాపులు

సీసీపీ సూర్యేళ్ల వేడుకల సందర్భంగా ఆ దేశ ప్రస్తానంలోని ఎత్తువల్లాలు పరిశీలించాలి. ఆ దేశం ప్రపంచశక్తిగా అవతరించడం కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఘనత అయితే 1958 నుండి 62 వరకు 55 మిలియన్ ప్రజల ఆకలి చాపులకు కారణమైన 'పెద ముందడుగు' విధానం కూడా ఆ పార్టీ పుణ్యమేనన్న నంగతి మరచిపోకూడదు. ఇక 1966-67 సాంస్కృతిక విషపం 20 మిలియన్ల మందిని పెట్టుకుంది. ఇక ప్రజాసామ్య ప్రదర్శనకారులపై తీయనాస్కేన్ స్ట్రోంలో జరిగిన దారుణ మారణ కాండను ప్రపంచం ఇంకా మరచిపోలేదు.

సౌమియ్ యూనియన్లో కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ బలహీనపడటం వల్ల కలిగిన పరిణామాలను దృష్టిలో పెట్టుకున్న చైనా తమ దేశంలో పార్టీకి అలాంటి గతి పట్టకుండా చూసుకునేందుకు గతంలో పార్టీ నాయకులు పాల్వద్దిన అక్రత్యాలు, ఘోరాలను దాచిపెట్టి వారికి తిరుగులేని అధికారాలు కట్టబెట్టాలని నూరేళ్ల వేడుకల సందర్భంగా నిర్మయించుకుంది. ఇది అక్కడ కొత్తేమీ కాదు. అందుకు తగినట్లుగానే ఉన్నతాధికారి (అర్థకుడు) ఆదేశాలను ఉల్లంఘించడం పార్టీ పట్ల అవిధీయత మాపడంగా పరిగణిస్తారు. పార్టీ ప్రకూశన కార్బూక్రమంలో భాగంగా తన ప్రధాన ప్రత్యుషి బో జీలై సహ పది లక్షల మంది పార్టీ కార్బూవర్గ సభ్యులపై జిన్పింగ్ క్రమశిక్షణ, అవిషీతి నిరోధక చర్యలు చేపట్టారు.

విధావేత్తలకు పారాలు

చైనా చరిత్రను తిరగరానే బృహత్ ప్రయత్నానికి కూడా శ్రీకారం చుట్టారు. పార్టీ విధానాలకు భిన్నంగా వ్యవహారించేవారికి తగిన గుణపారం నేర్చుతారు. చరిత్రలో వివాదాస్పద, సందేహస్పద అంశాలను అన్నిందిని తొలగిస్తారు.

పార్టీ సూర్యేళ్ల వేడుకలను పురస్కరించుకుని ఏర్పాటుచేసిన విధావేత్తలు, రచయితల సమావేశంలో చైనా చరిత్రలో కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ పాత్ర గురించి తమ రచనల్లో ఎలాంటి విమర్శనాత్మక, వ్యతిరేక వ్యాఖ్యలు లేకుండా చూసుకోవాలని పొచ్చరిక జారీ చేశారు. 1950 దశకంలో అమలైన హింస జాంగ్ కొంగ్ డా పునర్ పంపిణీ ఉర్మమంలో 20 లక్షలమంది చనిపోవడం, చైనా సర్వోన్నత నేత మావో జెడాంగ్ భూ పునర్ పంపిణీ ఉర్మమంలో 20 లక్షలమంది చనిపోవడం, చైనా సర్వోన్నత నేత మావో జెడాంగ్ అనుసరించిన విధానాల గురించి ఎలాంటి ప్రతికూల వ్యాఖ్యలు వారి రచనల్లో కనిపించరాదని పార్టీ వారికి తెలియజేసింది.

జిన్పింగ్ కు ఇప్పుడు పార్టీలో ఎలాంటి అవరోదాలు లేవు. దేశాధ్యక్ష పదవికి సంబంధించి కూడా ఎలాంటి కాలపరిమితులు లేవు. దీనితో 68 ఏళ్ల జిన్పింగ్ 2028 వరకు లేదా ఆ తరువాత కూడా పదవిలో కొనసాగే అవకాశం ఉంది. ఆర్థిక, దొర్చరంగాల్లో జిన్పింగ్ సాధించిన విషయాలు చైనా చరిత్రలో నిలిచిపోతాయంటా, 'పరివర్తన తెచ్చిన నాయకుడుగా అనేకమంది ప్రశంసలు అందుకుంటున్న ఆయన పార్టీని మరింత వ్యవస్థకృతం చేశారు.

నియంత్రణమే వాస్తవం

జిన్పింగ్ కార్బూల్ మాత్రం సామూహిక నాయకత్వం, అధికార బదలాయింపు వంటి విధానాలకు పూర్తి భిన్నం. పైనుంచి వచ్చిన అదేశాలను కింది వారు పాటించాలి. ప్రతి ఒక్కరిపై నిబంధనలు, అంణలు, ఉంటలు ఉంటాయి. స్థానిక అధికారులకు ఎలాంటి అధికారాలు ఉండవు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ప్రజల నూచనలు, సలహాలు స్ట్రోకరించే వ్యవస్థ లేదు. ఎందుకంటే చర్చకు తావిస్తే రాజకీయ ఇబ్బందులు, అనిశ్చితికి దారితీయవచ్చన్నది భయం.

కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ అధికారానికి అడ్డంకిగా మారే ఏ చిన్న విషయాన్ని సహించడు. పారిక్రామిక రంగంలో ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తున్న ప్రైవేటు సంస్థలు ఇప్పుడు ఈ నాయకుడుగా తగిన టిప్పణి విధానాల విషయాలు చైనా చరిత్రలో నిలిచిపోతాయంటా, 'పరివర్తన తెచ్చిన నాయకుడుగా అనేకమంది ప్రశంసలు అందుకుంటున్న ఆయన పార్టీని మరింత వ్యవస్థకృతం చేశారు.

డా. రామీయా సారాఇ

కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ కార్బూక్చలను నియమించడం, చిను తప్పిదానికి కూడా ఈ సంస్థలపై భారీ జరిమానా విధించడం వంటి ప్రభుత్వ చర్యలు ప్రేవేటు రంగ ప్రభావాన్ని బాగా తగ్గించడానికిని అంటున్నారు.

‘చరిత్రాత్మక సంశయవాద’ (Historical nihilism) (వరిత్ర గురించి కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ చేస్తున్న వ్యాఖ్యానం వఱ ప్రజల్లో ఉన్న అనుమానాలను సూచించే పదం) దూరం చేయడానికి చైనా పెద్ద ఎత్తున సాంకేతిక వరిజ్ఞానాన్ని వాడుతోంది. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీకి వ్యతిరేకంగా ఉన్న దారాపు 20లక్షల పోర్ట్లలను వివిధ వెబ్ సైట్లల నుంచి తొలగించారు. ఇప్పటి వరకు చైనా ప్రజలను మాత్రమే ఇబ్బంది పెడుతున్న జిన్పింగ్ నిరంకుశఫ్టం ఇప్పుడు ప్రపంచానికి కూడా నమస్యగా మారుతోంది. ఆయనకున్న అంతలేని అధికారం ప్రపంచంపై ప్రభావం మాపుతోంది.

ఇంట్లో గజ్జులాల కంపు

చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ శతజయంతి ఉత్సవాలకు ముందు కెనడాతోపాటు మరో 40 దేశాలు ఐక్యరాజ్యమితి మానవహక్కుల సమితిలో చైనాకు వ్యతిరేకంగా తీర్మానం ప్రేవేశపెట్టాయి. హోంకాంగ్, టీబెట్లలో చైనా చర్యలను ఆ తీర్మానంలో ప్రశ్నించాయి. అలాగే జింజియాంగ్ (ప్రొంతంలో జరుగుతున్న మానవహక్కుల ఉల్లంఘనపై విచారణ జరిపించాలని కూడా కోరాయి. ఈ తీర్మానాన్ని పూర్తిగా తిరస్కరించిన చైనా ఎలాంటి దర్శాప్పకు అనుమతినిచేసిదేదని తేల్చిచెప్పింది. కానీ చైనాలో మానవహక్కుల ఉల్లంఘనకు సంబంధించి అనేక ఉడంతాలు, వాటి వివరాలు ఇప్పటికే ప్రపంచానికి తెలిశాయి. చైనా సాగిస్తున్న దుండగీదు దొత్య విధానం ఎలాంటిదంటే ఈ తీర్మానంపై మొదట సంతకం చేసిన ఉక్కెల్యిన్ దేశం చైనా బెదిరింపులకు భయపడి చివరికి తీర్మానానికి తన మద్దతు ఉపసంహరించు కుంది. అలా చేయకపోతే వ్యాక్షిన్ వంపెది లేదని చైనా బెదిరించింది.

హోంకాంగ్లో మిగిలిన ఏకైక ప్రజాస్వామ్య అనుకూల పత్రిక ‘ఆపీల్ డ్రైవ్’ని కూడా చైనా కమ్యూనిస్ట్ ప్రభుత్వం ఇటీవల బిలవంతంగా మూయించింది. దినపత్రిక యజమాని జిమ్మీ లై ఆస్ట్రులసు, బ్యాంక్ అకోంట్లను స్టంభింపచేయడానికి ఇటీవల అమలు చేసిన జాతీయ భద్రత చట్టాన్ని ప్రయోగించింది.

2010లో జపాన్ ను దాటి రెండవ పెద్ద ఆధిక

జిన్పింగ్

వ్యవస్థగా రూపొందిన చైనా అప్పటివరకు అనుసరించిన ప్రభ్య దొత్య విధానానికి స్ఫూర్తి పలికి తన అసలు రంగును బయటపెట్టడం మొదలు పెట్టింది. 2013లో అధికారం చేపట్టిన జిన్పింగ్ ‘చైనా పునర్జీవన’ సాధనే తమ లక్ష్యమని ప్రకటించారు. జాతీయవాదాన్ని తెరపైకి తెచ్చి, విదేశీ దండయాత్రలను, వందేళ్ళ బానిసత్యాన్ని (1849-1949) గురుచేసిన జిన్పింగ్ ప్రపంచాన్ని మారుస్తానని ప్రకటించారు. ‘చైనా ముద్ర కలిగిన సోపలిజాన్ని అనుసరించి, మన వ్యవస్థ ప్రత్యేకతను, గొప్పదానాన్ని చాటిచెప్పి గాప్ప భవిష్యత్తును నిర్మించడమే మన లక్ష్యం’ అంటూ జిన్పింగ్ ప్రకటించారు. బలమైన కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ అవసరాన్ని, ఆవశ్యకతను నొక్కిచెప్పారు.

జిన్పింగ్ నిరంకుశ విధానాలు చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీకి మరింత బలాన్ని పెంచాయి. రద్దిం చైనా సముద్రంలో 90 శాతం తమదేసంటూ చైనా ఇటీవల వాదించడానికి కారణం ఈ పరిషమాతే. అలాగే ఇప్పటివరకు హోంకాంగ్లో అనుసరిస్తున్న ‘ఒకే దేశం రెండు వ్యవస్థలు’ అనే విధానాన్ని అతిక్రమించి ఆక్రద కూడా తమ రాజ్యాంగాన్నే అమలు చేయాలని చూస్తోంది. కానీ తైపాన్ విషయంలో మాత్రం ‘ఒకే చైనా విధానం’ అందరూ అంగీకరించాలని డిమాండ్ చేస్తోంది. అనేక చిన్న దేశాలను ఆర్డిక సహాయం పేరట అప్పుల ఉఖిలోకి దింపుతోంది. ‘ఇరువ్వులకు ప్రయోజనం’ కలిగించేంటూ వివిధ దేశాలతో ఒప్పందాలు చేసుకుంటున్న చైనా వాటిపై చివరికి ఒత్తిడి తెచ్చి తన దారికి తెచ్చుకుంటోంది.

కొవిడ్ మహామార్కురికి కారణమంటూ ప్రపంచం దృష్టిలో చెడ్డపేరు తెచ్చుకున్న చైనా తన రాయబారుల

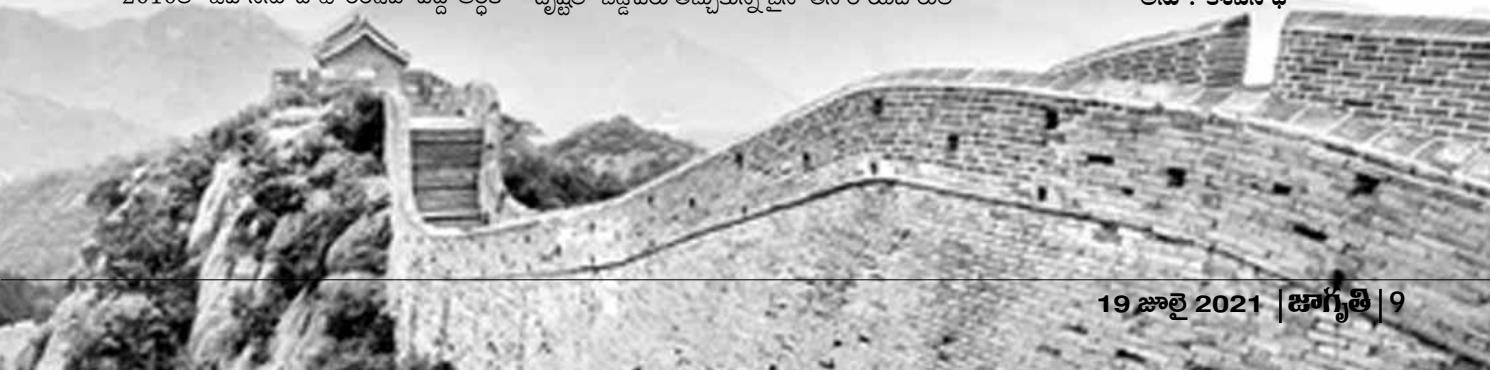
ద్వారా, రఘున్య దొత్య ఒత్తిడి విధానం ద్వారా, కొవిడ్ మందుల సరఫరాల ద్వారా ఆ మహ్నసు తుడిచేసుకునే ప్రయుత్తుం చేస్తోంది.

తన వ్యాక్షిన్లకు ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్కరణ అనుమతిని సాధించిన చైనా వాటిని 60 దేశాలకు పంపిణి చేసింది. కానీ చైనా వ్యాక్షిన్లు ప్రమాదకరమైనవని అనేక సంచర్యల్లో తేలుతోంది. ఇందో నేపియాలో చైనా వ్యాక్షిన్లు తీసుకున్న 26 మంది ప్రైమ్సుల్లో 10 మంది కొవిడ్ పల్ల మరణించడం పీటి నాణ్యతలేవిని రుజువు చేస్తోంది. ఇక చైనా వ్యాక్షిన్లను సముద్రాన్ని చిలీ, మంగోలియా, షహీన్, అరబ్ ఎవిరెట్స్, ఇందోనేషియా వంటి దేశాల్లో కరోనా విపరితంగా వ్యాపిస్తోంది.

కొవిడ్ కల్గోలాన్ని అసరాగా చేసుకుని చైనా వాస్తవాధిన రేఖ వెంబడి చొరబాట్లకు కూడా ప్రయుత్తుంచింది. దీనితో 1967 తరువాత మల్లీ సరిహద్దు వెంబడి ఉద్దిక్త పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ద్వైప్పాక్షిక ఒప్పందాలను తుంగలోతెక్కి సరిహద్దు వెంబడి సైనిక బలగాలను మోహరించిన చైనా భూభాగాల ఆక్రమణకు కూడా తెగబడింది. తాజా సమాచారం ప్రకారం భూభాగాన్లో 5 శాతం భూభాగాన్ని ఆక్రమించింది కూడా. ఆవిధంగా భారత్ ను బిదిరించి తన దారికి తెచ్చుకోవాలన్నది ఆ కమ్యూనిస్ట్ దేశపు వ్యాపారం.

చైనా దుర్మాకుమణి, సామ్రాజ్య విస్తరణ చర్యలు, తమది ‘శాంతియత్పున అభివృద్ధి’ అనే ఆ దేశపు ప్రచారానికి పూర్తి వ్యతిరేకంగా ఉన్నాయి. అందుకనే ఇటీవల కాలంలో ప్రపంచంలో చైనా వరపతి విపరితంగా తగ్గింది.

అను : కేశవనాథ్

పొందు బంధువులందలకి గురువుర్లాల్సు వ్యాపారాంస్కలతో...

SRI VENKATESHWARA ENTERPRISES

Wholesale & Retail Pharmacy

Prop : U.Venkatesh

Off : 9948634767, Cell : 9700038051

H.No: 23-95/C, Krishnaveni Nagar, Opp: Fruit Market, KOTHAPET, Hyd-500035

కార్యాన్ని పోటీ

జూన్‌లుగడ్డ లక్ష్మినారాయణ ఆర్థిక సహకారంతో

జాగృతి తెలుగు వారపత్రిక 'కార్యాన్నిల పోటీ-2021' నిర్వహిస్తున్నది.

యిచ. కొత్త సమర్పిలైన కార్యాన్నిస్తులను:

సమాజంలో అరోగ్యకరమైన హాస్పిస్టిక్ ప్రాంతంలో కార్యాన్నిలను ప్రోత్సహించడమే ఈ పోటీ ముఖ్య ఉద్దేశం.

ప్రథమ బహమతి : రూ.5000/-

ద్వాత్మియ బహమతి : రూ.3000/-

తృతీయ బహమతి : రూ.2000/-

రూ.500 చొపున పచి ప్రోత్సాహక బహమతులు

- కార్యాన్లు ఎవరినీ, ఏ వర్గాన్ని భారతీయ కుటుంబ విలువలు, మహిళ, సంస్కృతి సంప్రదాయాలను కించపరవేలా ఉండరాదు.
- అందరికి చక్కని హాస్పిస్టిక్ పంచేవిగా ఉండాలి.
- ఒక కార్యాన్నిస్తు ఐదు కార్యాన్లకు మించి పంపరాదు.
- కార్యాన్లు 8(H) x 10(W) సైజలోనే వేసి పంపగలరు.
- కార్యాన్లను స్కూల్ చేసి jagriticompetition@gmail.com కు మొబైల్ చేయాలి. లేదా కార్యాన్ల పోటీ, జాగృతి తెలుగు వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కావిగూడ, హైదరాబాద్-500027కు పోస్టు చేయాలి.

కార్యాన్లు చేరవలసిన చివర తేదీ : జూలై 26, 2021.

ఈ నూరేళ్లు

నిండా కన్నీళ్లు

సోవియెట్ రష్యాకు జలబు చేస్తే భారత కమ్యూనిస్టులు తమమ్ముతారని నయా సామెత చాలకాలం రాజ్యమేలింది. మన కమ్యూనిస్టులే కాదు, అలనాటి రష్యాలో వర్షం వడతుంటే చైనా కమ్యూనిస్టులు కూడా గొడుగులు వేసుకు తిరిగారు. అలాగే, చేయవలసిన నిర్వాకం చేసేసి, వేలాది ప్రాణాలు బలితీసుకుని ‘చారిత్రక తప్పిదం’ అంటూ ఒక్కమాటలో తేల్చడం మన దేశవాళీ కమ్యూనిస్టులకే కాదు, చైనా కమ్యూనిస్టులకు కూడా వచ్చు. మంత్రికుడే మంత్రండండం కూడా చేయలేని రీతిలో దేశంలో ఆర్థికభిధిద్ది జరిగిపోవాలని పీపుల్స్ రిపబ్లిక్ అఫ్ చైనా నిశ్చయించింది. ఈ మహో మంత్రం నాటి చైనా ‘చైర్యార్డ్’ మాహో జిడాంగ్ డి. నిజానికి ఆయన సాంతం కాదు, సోవియెట్ రష్యా నేతకు అస్వాదీయుడిగా ఉన్న బి.డి. లిసెన్సో అనే అజ్ఞానిది.

అమాంతం ఆర్థికభిధిద్ది సాధించాలని 150 కార్బ్రూక్రమాలను చైనా చేపట్టింది. దీనికి పథక రచన, ఆర్థికసాయం, సిబ్బంది, నిపుణులు అంతా రష్యాయే ఏర్పాటు చేసింది. కానీ అప్పుడే మాహోకూ, రష్యా అధ్యక్షుడు నికితా కృష్ణేంకు సైధాంతిక విశేషాలు వచ్చాయి. దీనితో రష్యా నుంచి వెళ్లిన ఇంజనీర్లు, సిబ్బంది వెఱుత్తం 15,000 తిరిగి న్నుడే శం వెళ్లిపోయారు. అంతేకాదు, ఈ అభిధిద్ది పథకాల బ్యాప్రైంట్లు కూడా ధ్వంసం చేశారు.

కానీ ఆ పథకాలను పూర్తి చేయడానికి చైనా దగ్గర సాంకేతిక నిపుణులే కాదు, ఆర్థికబలం కూడా లేదు. రష్యా కమ్యూనిస్టు దేశమే అయినప్పటికి మరొక కమ్యూనిస్టు దేశాన్ని ఇలా చేయడం, ఇతర దేశం మీద ఆధారపడడం మాహోకు జ్ఞానోదయం కలిగించింది. తనకు తానే పారిత్రామిక శక్తిగా ఎదగాలని ఆశించాడు. 1921 నాటి రష్యా ఆర్థిక వైఫల్యాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, ఏ కమ్యూనిస్టు దేశానికైనా మొదటి దశలో ఇలాంటి ఆర్థిక కుంగంబాటు తప్పదని సర్ది చెప్పుకున్నాడు. కృష్ణేంకో రష్యాతో వైరం వచ్చినా, అంతకు ముందే స్టోల్స్

జప్పుడు గజ్యలాల పేరు వింటే ఎవరికైనా చైనా గుర్తుకు వస్తుంది. కొవిడ్, చైనా ప్రత్యామ్మాయ పదాలయినాయి. కారణం గజ్యలాలు. నిజానికి చైనా గోడ వెనుక నిజంగా గజ్యలాలే కంపే ఉంది. అదే చిరకాలంగా మగ్నిపోతున్న వాస్తవం. అక్కడ చరిత్ర అంటే గేర్ట్ లీప్ ఫార్మార్డ్, సాంస్కృతిక విఫ్సపం, తియానాస్టేన్ స్టోర్ దురంతం, కొస్టి లక్ష్మి మంచి నిర్మంధం, అదుపు లేసి ఉలిక్కల లెక్క. కానీ బయటి ప్రపంచానికి అప్పటికే అవేవో గొప్ప చర్చలుగా చెప్పే సాహసం చేస్తుంది చైనా. ఇంతకే ఆసలు వాస్తవం ఏమిటి? ప్రపంచ వాస్తవంగా ఎందరో చరిత్రకారులు వెలగులోకి తెచ్చిన కొస్టి వాస్తవాలు.

మాహో, కృష్ణేంకో

మహో ముందుగు

చేపట్టిన సంస్కరణలు - అవి విజయవంతం అయినాయా లేదా అనే విషయం ఆలోచించకుండా స్నేకరించాడు. అదే సమప్పి వ్యవసాయ శ్క్యూలు క్లీట్రాల పథకం. పారిత్రామిక విఫ్సపాసికి పుట్టినిల్లు బ్రిటిష్ ను, తొలి కమ్యూనిస్టు పాలన వెర్పాడిన రష్యాను అభిగమించాలన్న రఘాకిలే మాహోను ఇలాంటి దుడుక చర్చక ప్రోత్సహించిందని చెబుతారు. నగరాలను పరిప్రకులతోను, గ్రామాలను పంటలతోను ఏకకాలంలో కళకళలాడించాలని అనుకున్నాడాయన. దీనికి న్యూ చైనా న్యూన్ ఏసెన్సీ తన వంతు సాయం చేసింది. కొయ్యూరా కొయ్యూరా కోస్టియూ అంటే కోప్పక్కాండ మిరియాలు తాలీకాయ లంత అస్ట్రోట్ ఆ ఎషెన్సీ ప్రచారాం సాగింది. పిల్లలను కాటలో కూచోపెట్టి భారీ గుమ్మడికాయలను (130 పొన్న), ముల్లంగి దుంపలను తూకం వేస్తున్నట్టు ఫోలోలు ప్రచురించేవారు. మిగులు వ్యవసాయాత్మక త్తులను చైనా ఎలా వినియోగించుకోవాలో మీపుల్స్ పెట్లీ చర్చలు నిర్మించింది. కానీ స్టోల్స్ అభిధిద్ది బూటకమని కృష్ణేంకో ప్రకటించడం కమ్యూనిస్టు దేశాలలో నిరసన ధ్వనులు మొదలయ్యాయి.

నిజానికి సమప్పి వ్యవసాయం సోవియెట్ రష్యాకు ఫోర్మాట్ చైనా సంస్కరణలు అనుభవాన్ని ఇచ్చింది. కానీ ఆ విషయం చైనా సహ బయటి ప్రపంచానికి రష్యా తెలియకుండా తొక్కి పెట్టిన సంగతి మాహోకు తెలియదు. ఆ పథకంతో వ్యవసాయాత్మక త్తులు పెరగడం మాట అటుంచి, ఉక్కెయిన దగ్గర దుర్బిక్షం ఆరంభమై దేశాన్ని కబళించింది. 1949లో ఇలాంటి రైతులకు భాములన్నీ పంచిపెట్టి కమ్యూనిస్టూ ఏర్పడాలని చైనా కమ్యూనిస్టూ పాట్లే ఆదేశించింది. కానీ 1958లో జన చైనాయే సమప్పి వ్యవసాయం అరంభించడల్ని ఆ భాములను మళ్ళీ తిగి తీసేనుకుంది. రైతులు తమ పెరక్కలో ఇనుము ఉత్సత్తి చేయాలని ఆశించాడు. దానితో పనిముట్లు చేయాలనడి ఆయన ఆశయం. ఆటు సమప్పి వ్యవసాయ శ్క్యూలు క్లీట్రాల ద్వారా తిండింజలు, ఇటు ఇనుము కొలుములతో పారిత్రామిక వ్యధి ఏకకాలంలో జరిగిపోతాయని కమ్యూనిస్టూ చైనా అభిప్రాయం. కానీ రైతులు నాసిరకం ఇషుమును జతోధికంగా ఉత్సత్తి చేశారు. అదే సమయంలో పారిత్రామిక రకం జరగాలని, రైతులను వాటికి తరలించారు. అలాగే కమ్యూన్ ప్రోర్గరస్ నారును దూరులు మొదలయ్యాయి.

దుర్బిక్షం ఏర్పడింది. నారును భాశీ లేకుండా ఊచ్చాలని సలవో ఇచ్చినవాడే లిసెంకో. ఇంస్నీ తీవ్ర దుష్పరిణామాలకు కారణమవుతున్నాయని మావో ర్ధస్టికి తీసుకువ్యాప్తిన మార్కో పెంగ్ దెహూయాని విప్పవ ప్రతిఫూతశక్తిగా అభివ్రద్ధించారు. మితపాద శక్తులకు ఊతమిచ్చే వారు దేశంలో ఉన్నారంటూ ఐదు లక్షల మందిని బోసులో నిలిచెట్టారు. దేశంలో దుర్బిక్షం పెరుగుతున్నదన్న వాస్తవంతో పనిలేకుండా రష్యా దగ్గర నుంచి తీసుకున్న అప్పు కోసం కొడ్దిగా పండిన వ్యవసాయాత్మకులను ఎగుమతి చేశారు.

తరువాత వాస్తవాలు బయటపడ్డాయి. రైతులు తిందిలేక ఎక్కడ బిడితే అక్కడ కుపుకూలేవారు.

కుటుంబ సభ్యులు కూడా శవాలు తీసుకెళ్లి అంత్యకియలు చేసే శక్తి లేక వదిలి వెళ్లిపోయేవారు. శవాలను పీక్కుతింటూ ఎలకలు కనిపించేవి. అంతిమంగా త వీపిదం జరిగిందని మావో అంగేకరించి ఇయు పూలో, డెంగ్ జియావోపెంగ్, చౌవెర్ త్రైలకు ఐదేళ్ల పాటు అధికారం అప్పగించాడు. ఈ ముగ్గురు పరిస్థితిని కొంత మెరుగుపరిచారు. ఈ మొత్తం విఫల అర్థిక విస్యాసానికే గ్రేట్ లీవ్ ఘార్మార్క్ అని పేరు. దీని ఘనితం మూడు కోట్ల మంది దుర్బిక్షం బారిన పది ఆకలితో మరణించారు. ఇది అత్యధిక ప్రాణాలు తీసుకున్న దుర్బిక్షంగా చరిత్రకెక్కింది. చరిత్రలో చైనా చూసిన 1,828 దుర్బిక్షాలలో

చే

ర్ష్యా మావో సాగించిన మరొక స్వాజాతి హననం పేరే సాంస్కృతిక విప్పవం. 1966 నుంచి 76 వరకు జరిగింది. సోవియెట్ రష్యాలో విప్పవ స్వార్థి గాడి తప్పుతున్నదని తనకు తాను నవ్వి. అదే చైనాలోను పునర్వ్యాతమవుతుండనే ఎలాంటి హేతువు లేని నమ్మకంగా మావో ప్రొరంథించినదే సాంస్కృతిక విప్పవం. ఈ విప్పవంతో నాలుగు లక్ష్యాలు సాధించాలని ఆయన అనుకున్నారు. అప్పుటిదాకా పార్టీ పదవులలో ఊన్వారిని తోలగించి తన స్వాకషోల కల్పిత సాంస్కృతిక విప్పవ చింతనకు దగ్గరగా ఉండేవాళ్లని నియమించడం. పార్టీని తీర్చి దిద్దడం. చైనా యువతరానికి కూడా విప్పవాను భవాన్ని

కలిగించడం. విద్య, సంస్కృతి, ఆరోగ్యం వంటి రంగాలలో సంస్కరణలు తేవడం. ఈ ధైయాన్ని అమలు చేయడానికి వట్టణ ప్రాంతంలోని యువకులను రెడ్ గార్డ్ పేరుతో సమీకరించాడు. మావో సతీమణి జియాంగ్ కీంగ్, రక్షణమంత్రి లిన్ బియావో వంటివారు ఇతోచికంగా. ఈ విప్పవ సాధనలో చేయుతనిచ్చారు. బియావో చైనా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీలో ప్రైవెక్షి పూజకు పాఠ్యులు లేకుండా చేశాడు. అదే తైర్యార్ మావో ఆధారం. ఇప్పుటి ఎంతో పేరున్న లిటీల్ రెడ్ బాక్సు ఇతడే ఆ కాలంలో అచ్చ వేయించి, లక్ష్మలాది ప్రతులను చైనా అంతటా పంచి పెట్టించాడు. ఈ భూమ్యిద ఇన్ని ప్రతులు విప్పవం లేదంటారు. దీని నిండా మావో ఉత్సాహాలేనే. పార్టీలోను, ప్రభుత్వంలోను బూర్జువాలు చౌరబడ్డారని, పేరే తన విప్పవ అలోచనలకు ప్రతిఫలించే శక్తులని మావోకు మళ్లీ జ్ఞానోదయం అయింది. మే 16, 1966 నాటి పార్టీ సెంట్రల్ కమిటీ పత్రంలో ఈ విషయాన్ని ఆయన ప్రస్తుతించాడు. ఇదే సాంస్కృతిక విప్పవానికి ఆరంభమని చరిత్రకారులు చెబుతారు. నిజానికి గ్రేట్ లీవ్ ఘార్మార్క్ ద్వారా తాను పార్టీ మీద కోల్పోయిన పట్టసు తీరిగి సాధించుకోవడానికి మావో వేసిన ఆత్మంత నీచమైన, రక్తపాత ఎత్తుగడ ఈ విప్పవం. చైనా-రష్యా సంబంధాలు పతనం కావడం, గ్రేట్ లీవ్ ఘార్మార్క్ అత్యంత ఫోరమైన అనుభవాల మిగల్చడం, స్టోల్న్ వారసత్వాన్ని నికితా కృశ్చేవ్ బాహోబిలంగా నిరాక రించడం మావో జెడాంగ్కు సాంస్కృతిక విప్పవం ఆలోచన ఇచ్చాయి. నిజానికి కృశ్చేవ్ సు 1964లో బలవంతంగా పదవి నుంచి గెంటేశారు. అలాంటి గతి తనకు కూడా పదుతుందేమాన్ని భర్యమే మావో చేత ఇంతటి ఘాతుకాలు చేయించింది. ఆ విప్పవం ప్రతి అడుగులోను ఇదే కనిపిస్తుంది కూడా.

1958-60 మధ్య గ్రేట్ లీవ్ ఘార్మార్క్ తెచ్చిన దుర్బిక్షమే దారుణమైనదని తేలింది.

చరిత్రకారుడు జాస్పర్ బెకర్ పాంగ్రి ఫోర్స్ట్ అన్న పస్టకంలో ఈ ఘట్టాలను నమోదు చేశారు. కానీ 1966లో మళ్లీ మావో అధికారంలోకి వచ్చాడు. ఈసారి సాంస్కృతిక విప్పవం పేరుతో మరొక ఉత్సాతం తెచ్చాడు. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ప్రభుత్వం చేసిన ఒకే ఒక్క తప్పుకు చైనా ప్రజలు చేలించుకున్న మాల్యం మూడు కోట్ల ప్రాణాలు. రష్యాలో విప్పమైన ఒక సామాజిక ప్రయోగాన్ని గడ్డిగా దేశంలో అమలు చేసిన చైనా నేతలు ఇన్ని ప్రాణాలు పాటున పెట్టుకున్నారు.

గ్రంథాల దహనంలో వెలిగిన సాంస్కృతిక విప్పవం. 1966లో చైనా ప్రజలు, రెడ్ గార్డ్ సాహిత్యం, కళ, వాస్తు సంపద పంచిపనీ విప్పవ వ్యతిరేకుమని ప్రచారం సాగించారు. కళాఖండాలు నాశనం చేశారు. గొప్ప భవంతులు కూల్చారు. ఇలా పస్టకాలను నడిరోడ్జు మీద పోసి దర్ఢం చేశారు.

1966లో సాంస్కృతిక విష్ణవం ఆరంభమైన రెండు నెలల్లోనే అంటే ఆగస్టులో ప్రైర విషారం చేసింది. ఆరాచకం వెల్లువెత్తింది. దీనితో సైన్యం రంగంలోకి దిగింది. నగరంలో ఉన్న రెడ్ గార్డ్ గ్రామాలకు వచ్చారు. ఈ గందరగోళంలో పారిత్రామిక ఉత్సత్తి దారణంగా పడిపోయింది. ఈ దారుణ విధ్వంసానికి పార్టీ పత్రికలు పార్టీకి కొత్త రక్తం ఎక్కించడంగా అభివర్షించేవి. నిజానికి ఇది పద్మే రక్తపతం, హత్యాకాండ. ఒక బీభత్త యుగం. తాను తెల్చిన ఈ విష్ణవంతో సోషలిస్టు ఉద్యమం సోషలిస్టు ప్రపంచాన్ని తారసాయికి తీసుకుపోతుందని మావో నమ్మడని అంటారు. ఈ భూగోళాన్ని కమ్యూనిజింలోకి తెచ్చాడని కీర్తించారు. కానీ అదంతా పదవీ దాపంతో ప్రజా ఉద్యమం అనే భ్రమాజిత మంచుతెర వెనక నుంచి సాగించిన ఆరాచకమని కొందరు చరిత్రకారులు చెబుతారు. ఎందుకంటే పారశాలలు, విశ్వవిద్యాలయాలు మాసివేశారు. చర్చలు, ప్రార్థనా మందిరాలు, దుకాణాలు, ఆఖరికి గ్రంథాలయాలు కూడా ధ్వంసం చేశారు. భూస్వామిక అవశేషాలు అంటూ ఎందరివో ఇశ్వరు కూడా కూల్చారు. ఉపాధాయులను, మేధావులను తరిమి కొట్టి చంపారు. లేదా ఆత్మాత్మకు పాల్పడేటట్టు చేశారు. రెడ్ గార్డ్ కు అడ్డు పెళ్ళాడని మావో మొదటే ఆదేశాలు ఇచ్చాడు. దీనితో 1966 ఆగస్టు, సెప్టెంబర్ మాసాలలోనే ఒక్క బీజింగ్లోనే 1800 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. కొందరు చరిత్రకారుల అంచనా ప్రకారం 5 లక్షల నుంచి 20 లక్షల మర్యాద చైనా ప్రజలు మావో విష్ణవానికి బల్లపోయారు. నిజానికి ఈ సాంస్కృతిక విష్ణవిధ్వంసానికి ప్రజలలో ప్రతిఘటన వచ్చింది. అప్పుడు అంతర్యాధ్యం అంచులకు చైనా వెళ్లిందని కొందరు చరిత్రకారులు చెబుతారు కూడా. ప్రతి నగరంలోను విష్ణవారులకు, ప్రభుత్వ అనుకూలురికి పోరాటాలు జరిగేవి. ఈ పోరాటాలలో రెడ్ గార్డ్ కంటే సైనికులు చేసిన హత్యాకాండే పెద్ది. అయితే రెడ్ గార్డ్ చేసిన రక్తపతం తక్కువేమీ కాదు. పాత విలువల విధ్వంసం పేరుతో చాలామంది విద్యార్థులు వారి అధ్యాపకులను, ఉపాధాయులను కొట్టి చంపారు. ఇక క్లెట్లో వచిపోయినపారి సంఘ్యకు అంతేందు. ఆ విధ్వంసం వేళ నదివీధిలో అవమానాల పాలైన వారిలో ఇప్పాటి చైనా ఆధ్యక్షుడు జీ జిన్పింగ్ తండ్రి జీ జోగ్గుమ్ కూడా ఉన్నారు. 13 ఏళ బీజింగ్ పారశాల విద్యార్థి కూడా ఈ రక్తపాతంలో పాలు పంచుకున్నాడు. అంత రక్తదాహం జాతిలో పెరిగింది.

1968లో మళ్లీ మాహేకు జూనోదయం అయింది. దేశంలో పరిస్థితులు అదుపుతప్పాయన్న వాస్తవం అర్థమయింది. అప్పుడే మళ్లీ రెడ్ గార్డ్ నీ, యువతనీ చదువుల కోసం గ్రామాలకు తరలమని పిలుపునిచ్చాడు. ఈ దారుణ మారణకాండ మావో తన 82వ ఏట సెప్టెంబర్ 9, 1976న చనిపోయక అంతమయింది. తరువాత మావో భార్య (సినీ నబ్బి) జియాంగ్ కీసింగ్ను, మరొక నలుగురిని బహిరంగంగా విచారించారు. వీరినే గ్యాంగ్ అఫ్ ఫోర్ అంటారు. చైర్యున్ మావో కుక్కూ అభివర్షించే కీసింగ్కు 1981లో మరణ శిక్ష పడింది. తరువాత జీవితశైలిదుగా మార్చారు. చివరికి సాంస్కృతిక విష్ణవం 25 ఏళ సందర్భంగా కీసింగ్ ఉరేసుకుని ఆత్మాత్మ చేసుకుంది. తన సాంస్కృతిక విష్ణవంతో చైనా కమ్యూనిజింలో తేలియుదుతుందని మావో భావించాడు. కానీ దానికి పూర్తి భిన్నమైన వాతావరణం ఏర్పడింది. యూహ్యు ఏళ్లు గడవిన తరువాత ఇప్పుడు అంతా భావిస్తున్నదేమిటి? 1980లోనే చైనా కేపిటలిజం వైపు మళ్లీంది. సాంస్కృతిక విష్ణవం చైనాకు పెద్ద అవహాదు. కానీ అక్కడ ఆర్థిక సంస్కరణలకు కారణం అదే అని తేల్చినవారు కూడా ఉన్నారు. ఇంకొందర్యై మావో మరణానికి ముందే చైనాలో మార్పిజం మరణించింది అంటారు. కానీ ఎవరు ఏం చెప్పినా మన దేశవాళి మార్పిస్టలు బూర్జువా ప్రచారం అని ఒక్కమాటతో కొట్టి పారేస్టారు. చరిత్ర పట్ల గౌరవం ఉన్నవారు ఆ పని చేయలేరు. అందుకు ఎందరో చరిత్రకారులు స్టేచన్ ఆధారాలతో రాసిన పవ్స్కాలు ఉన్నాయి. వీటిని ఎందుకు చదువాలి? ఇప్పాడ కూడా ఈ దేశంలో చైనాను పవ్స్త భావిగా, మావోను దేవుడిగా కొలిచేవారు ఉన్నారు. ఆ ప్రేరణతో ఉద్యమించేవారు, రాజకీయాలు చేసేవారు ఉన్నారు. వాళ్లని ఇంకా జనం నమ్మవలసిన పనిలేదు. సాంస్కృతిక కార్బూక్టర్ల పేరుతో భారతీయుడుని విమర్శించేవారంతా చైనా సాంస్కృతిక విష్ణవాన్ని ఆకంటిస్తున్నపారేమా తెలుసుకోవాలి. 1980 ప్రాంతంలో చైర్యున్ మావో భారత చైర్యున్ అంటూ గోడల మీద నినాదాలు దాపరించాయి. వాస్తవాలు చూడని అంధులు ఇంకా ఎందరో మిగిలే ఉన్నారు. సాంస్కృతిక విష్ణవం అనే మహా విధ్వంసంలో భాగస్వాములైన నాయకులకు కూడా తరువాత అధికారం కట్టబెట్టిన పార్టీ అది. చిత్రం ఏమిటంబీ లిన్ బియావో వంచియారు మాత్రం దేశం విడిచి పారిపోవలని వచ్చింది. ఒక పార్టీలో, ఒకే విధ్వంసంలో పాల్నాస్టవారిలో ఒకరికి ఒక స్వాయం వేరొకరికి వేరొక స్వాయం. ★

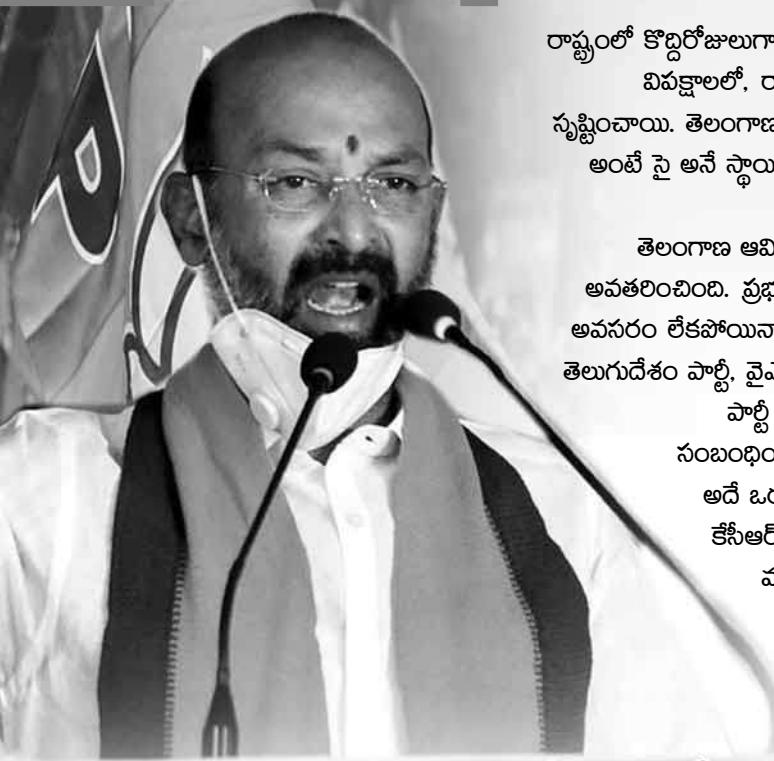
ఇ7 చైనా వ్యక్తిగత వైభాగిక - 23వ పేజీలో...

తియనానైన్ దురంతం

1966లో సాంస్కృతిక విష్ణవంలో విద్యార్థులను విధ్వంసకారులను చేసిన చైనా, 1989 నాటీకి వారిలో సంఘ విప్రోహులను చూసింది. చైనాలో ప్రజాస్వామ్యం కావాలని కోర్యతూ ఏప్రిల్ 15, 1989న ఆరంభమైన నిరసన త్వంత విషాదంగా జాన్ 4, 1989న ముగిసింది. ఈ దుర్ఘటనకు జాన్ 4 ఉదంతం అని పేరు కూడా ఉంది. 1989 ప్రజాస్వామ్య ఉద్ఘమమన్న పేరు కూడా దీనికి ఉంది. మానవ హక్కుల గురించి ప్రపంచానికి నిరసనతం పారాలు చేపే చైనా ఆనాడు విద్యార్థుల మీద సైన్యం చేత పుపుకులు ఎక్కు పెట్టించింది. బూంకులు నడిపించింది. ఆ జాన్ 4న జిగిన ఆధిరి సైనిక చర్యలో పండల నుంచి వేలాది మంది చనిపోయారని చెబుతారు. వ్యక్తి గత స్వామ్యాలిని కోర్యతూ 1986-87 ప్రాంతంలోనే చైనా విశ్వవిద్యాలయాలలో ఉద్ఘమాలు మొదలయినాయి. కానీ ఈ ఉద్ఘమాలన్నీ బూర్జువా పర్చ ఉండారాలు అలోచనేనని చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ పేట్సీపించింది. ఈ అమినివేటతో ప్రాణాల కోల్పోయాలపారిలో ఒక ఒక్కరు పాట యొబంగ్. ఇతడు 1980 నుంచి పార్టీ ప్రధాన కార్బూడర్చి. కానీ హక్కుల కోసం గఢమతి విద్యార్థులను ప్రోత్సు హించాడు. 1987లో ఇతడి చేత రాజీవాపూ చేయించారు. 1989 ఏప్రిల్ 22న జిగిన పు అంత్యకిలుల నాడు వేలాది మంది విద్యార్థులు తియనానైన్ కూడలి పద్ధతి చేరి నిరసన ప్రశ్న చేశారు. ఇదే ఆ ఉద్ఘమానికి నాంది. పొంపె, జియాన్, చాంగ్స్, చెంగ్స్ సగరాలకు కూడా అండోజన వ్యాపించింది. నిజానికి అప్పుడే సోవియెట్ రప్పు అధినేత రావడంతో, విదేశీ మీడియా పెద్ద ఎత్తున అక్కడకు చేరింది. ఇదే తియనానైన్ కూడలి ఉద్ఘమం గురించి ప్రపంచానికి తెలియచేసింది. విద్యార్థులతో చర్యలు జరపమని పార్టీలో మధ్యేవాడులు ప్రతిపాదించినా దెంగ్ జియావోపెంగ్ నిర్దూండ్వంగా నిరాకరించాడు. జాన్ మూడు రాత్రి సైన్యం వచ్చింది. తెల్లవారే సరికి మొత్తం ఉద్ఘమాన్ని అణచివేశారు. ★

తియనానైన్ కూడలి దగ్గర జాన్ 5, 1989న కనిపించిన భయానక దృశ్యం. ఆ కూడలి దగ్గర ఆ సమయంలో దాదాపు నెలరోజులు ప్రజాస్వామ్యం కావాలంటూ విద్యార్థులు ఉద్ఘమం చేశారు. తరువాత ఆ విడ్యార్థులు ఒక ట్ర్యూప్ మీడకు ఎక్కి ఉపస్థితిల్లించే ప్రయత్నమించే వేశాడు. తరువాత అతనిపించకుండా పోయాడు. ఈ రోజుకి అతడి అచ్చాకి తేడు.

రాష్ట్రంలో కొబ్బరోజులుగా పాలిటికల్ శీట్ పెరిగింది. అటు మఱజూరాబాద్ ఉపస్థితిక.. ఇటు విపక్షాలలో, రాజకీయాలలో చోటు చేసుకుంటున్న పరిణామాలు ఈ పరిస్థితులను సృష్టించాయి. తెలంగాణ ఆవిర్భావం తర్వాత దాదాపు ఏడేళ్ళ తర్వాత అధికారి, విపక్షాలు సై అంటే సై అనే స్థాయిలో విమర్శలు, కొంటర్లు ఇచ్చుకునే స్థాయికి చేరాయి. దీంతో రాష్ట్ర రాజకీయాలు అందరి దృష్టిని ఆకలిపిస్తున్నాయి.

తెలంగాణ ఆవిర్భావం తర్వాత తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి అతివేద్ద రాజకీయ పార్టీగా అవశతించింది. రుఘ్నశ్వాస్ ఏర్పాటు చేసింది. విపక్షాలు లేకుండా చేయాలన్న లక్ష్యంతో అవసరం లేకపోయినా ఎమ్మెల్చీలందరినీ టీఆర్ఎవ్స్ తన గూడ్లోకి చేర్చుకుంది. ఫలితంగా తెలుగుదేశం పార్టీ, వైఎస్ఐర్ పార్టీ నామరూపాలు లేకుండా పోయాయి. కాంగ్రెస్

పార్టీ సభ్యులు కూడా పలుపరు టీఆర్ఎవ్స్ గూడ్లోకి చేరారు. ఒక్క జిజీపీకి సంబంధించిన ఎమ్మెల్చీలు మాత్రమే టీఆర్ఎవ్స్ 'ఆకర్షికు ప్రభావితం కాలేదు. అదే ఒరవడి ఇన్నాళ్ళగా కొనసాగుతూ వచ్చింది. ర్ఘధాన ప్రతిపక్షాలు కూడా కేసీఆర్పై పోరాడాల్సిన స్థాయిలో పోరాడలేదు. అనేక అంశాల్లో అవకాశం వచ్చినా విమర్శించాల్సిన లీతిలో విమర్శలు చేయలేదు. ప్రజల రక్షాన సిలబడి ఉద్యమం చేయాల్సిన అవసరం వచ్చినా, పరిస్థితులు కల్పించినా మిస్తుకుండిపోయారు. ఫలితంగా టీఆర్ఎవ్స్కు తిరుగులేకుండాపోయింది.

మారుతున్న రాజకీయ స

ఈ పరిస్థితుల కారణంగా రాష్ట్రంలో జరిగిన రెండవ సాధారణ ఎన్నికల్లో కూడా టీఆర్ఎవ్స్ తన హవా కొనసాగించింది. కేసీఆర్ని థీక్స్టే నాయకుడు ప్రతిపక్షంలో ఎవరూ లేరనే భావన ప్రజల్లో కలిగించింది. క్లైటమాస్టాయిలో కూడా తెరాస తన 'అధికార' బలాన్ని పూర్తిస్తాయిలో ఉపయోగించు కుంది. నిజనికి కేసీఆర్ ఆరు నెలల ముందుగానే ముందస్తు ఎన్నికలకు వెళ్లారు. పదవీకాలం ఇంకా ఉన్నప్పటికి ఆ సమయంలో ఎన్నికలు నిర్వహిస్తేనే తాము గట్టిక్కుత్తామన్న అలోకనతో కేసీఆర్ ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అనుకున్నట్లు గానే రెండోసారి టీఆర్ఎవ్స్ అధికారంలోకి వచ్చింది. నర్గి అప్పటి నుంచే రాష్ట్రంలో రాజకీయ సమీకరణాలు మారడం మొదలైంది.

రాష్ట్ర అసెంబ్లీలో అప్పటిదాకా టీఆర్ఎవ్స్ ఆకర్షణకు ప్రభావితం కాని బీజీపీ ఎమ్మెల్చీలు సంఖ్య రెండోసారి ఎన్నికల తర్వాత త్రిపోయింది. దీంతో టీఆర్ఎవ్స్కు మరింత బలం పెరిగిందన్న సంకేతాలను జనంలోకి తీసుకెళ్ళేందుకు గులాబీ శ్రేణులు కష్టపడ్డాయి. కానీ ఆ తరువాత ఆరు నెలలకు జరిగిన సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో టీఆర్ఎవ్స్ పరిస్థితి చావుతప్పి కన్ను లొట్టపోయిన చందంగా మారింది. అనుహాంగా బీజీపీ నాలుగు ఎంపి స్థానాలు గెలుచుకుంది. కాంగ్రెస్ నుంచి ఇద్దరు గెలుపాందారు.

అంతేకాదు, ఆ తర్వాత బీజీపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడిగా బండి సంజయ్ ని నియమించడంతో కమలదశం అనుహాంగ్ రీతిలో పుంజుకుంది. టీఆర్ఎవ్స్కు అసలైన ప్రత్యామ్నాయం వచ్చేసిందన్న భావన ప్రజల్లోకి వెళ్లిపోయింది. అదే సమయంలో జరిగిన దుబ్బాక ఎన్నికల్లో, జీప్పాఎంపీ ఎన్నికల్లో బీజీపీ అనుహాంగ్ విజయాన్ని సాంతం చేసుకుంది. అయితే, ఆ తర్వాత జరిగిన నాగార్జున సాగర్ ఉపస్థితికు, పట్టభద్రుల ఎమ్మెల్చీ స్థానాలకు జరిగిన ఎన్నికల్లో గులాబీ పార్టీ పుంజుకుంది. ఆ ఫలితాల తర్వాత టీఆర్ఎవ్స్ తెలంగాణలో తాము తప్ప ఇంకెవరూ ప్రత్యామ్నాయం కాలోర్ను వాడనను మళ్ళీ తెరవైకి తెల్చింది.

ఈ సమయంలో తెలంగాణలో ఓ గంభీర వాతావరణం నెలకొంది. ప్రస్తుతం రాష్ట్ర రాజకీయాలు ఎవరు ఊహించినట్టు తీసుకున్నాయి. ఓపైవై మఱజూరాబాద్ అసెంబ్లీకి ఉపస్థితికు జరగుసందటం.. మరోపైవై ఇప్పటికే ఉన్న రాజకీయ పార్టీలలో చోటు చేసుకున్న పరిణామాలు.. ఇంకోపైవై మరో కొత్త పార్టీ తెలంగాణ రాజకీయ యవనికపై ప్రత్యక్షం కావడం వంటి పరిణామాలు రెండేళ్ళ ముందే ఎన్నికల కోలాహలానికి నిదర్శనం అవుతున్నాయి. ఈ పరిణామాల

నేపథ్యంలో ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ కూడా ఫామ్స్స్, ప్రగతిభవన్ వదిలి బయటకు వచ్చారు. వరుస సమీక్షలు నిర్వహిస్తున్నారు. కేబినెట్ సమావేశాలు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. వీటికి తోడు వరుస జిల్లా పర్యాటనలతో వేడి పుట్టిస్తున్నారు. అప్పుడెప్పుడో ఏడాది

ప్రస్తుతం రాష్ట్ర రాజకీయాలు ఎవరు ఊహించని టర్న్ తీసుకున్నాయి. ఓవైపు మజూరాబాద్ అసెంబ్లీకి ఉపాయికలు జరగనుండటం.. మరోవైపు ఇప్పటికే ఉన్న రాజకీయ పార్టీలలో వీటు చేసుకున్న పరిణామాలు.. ఇంకోవైపు మరో కొత్త పార్టీ తెలంగాణ రాజకీయ యవనికపై ప్రత్యక్షం కావడం వంటి పరిణామాలు రెండేళ్ల ముందే ఎస్కుల కోలాహలానికి నిదర్శనం అపుతున్నాయి. ఈ పరిణామాల నేనధృంతో ముఖ్యమంత్రి కేసేఅర్ కూడా ఫామ్స్ హాస్పిట్లు.

ప్రతిభవన్ వదిలి బయటకు వచ్చారు.

కింద తాను దత్తత తీసుకున్నట్లు నామమాత్రంగా ప్రకటించిన గ్రామంపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టారు. వాసాలమట్టిని బంగారు వాసాలమట్టిగా మార్కెట్‌ని శవధం చేశారు.

రాష్ట్రంలో నెలకొన్న రాజకీయ పరిణామాలకు సంబంధించి పార్టీల వారీగా చూసుకుంటే.. బీజేపీ తన దూకుడును కొనసాగిస్తూనే ఉంది. దానికితోడు ఇటీవల జిరిగిన కేంద్ర కేబినెట్ విస్తరణలో తెలంగాణ నుంచి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న సికింద్రాబాద్ ఎంపీ కిషన్‌రెడ్డికి కేంద్ర కేబినెట్ మంత్రిగా ప్రవోధన్ కల్పించింది. ఈ అంశంచై జాతీయ, రాష్ట్రాయి రాజకీయాల్లో తీవ్ర చర్చ జరుగుతోంది. భారతీయ

విషయంలోనూ అవసరమైనంతగా పోరాడ లేదన్నది తెలంగాణ ప్రజలందరికి తెలుసు. దానికి సవాలక్ష్మ కారణాలు ఉన్నాయి. కాంగ్రెస్‌లో అంతర్గత కుమ్మలాటలు, ఆధిపత్య పోరు దీనికి కారణం అన్న విషయం తెలిసిందే. అయితే, ఇటీవల రేవంతెర్డెడ్డికి తెలంగాణ ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కమిటీ చీఫ్ బాధ్యతలు అప్పగించింది పార్టీ నాయకత్వం. సీనియర్లును ఆయన కార్బ్ వర్గంలో వివిధ బాధ్యతల్లో నియమించింది. తన ప్రసంగంలో దూకుడు, ముఖ్యంగా కేసేఅర్ టార్డెట్‌గా చేసే పదునైన విమర్శలూ రేవంతెర్డెడ్డికి కలిసాల్చి పీసీసీ పీఱాన్ని అధిరోహించేలా చేశాయి. అందరూ ఊహించినట్టే పదవీ బాధ్యతల స్వీకరణ సభలోనే సరికొత్త ప్రసంగ నంస్కృతికి తెరిశారు రేవంతెర్డెడ్డి. ఇన్నోళ్ల కాంగ్రెస్ చరిత్రలో వ్యక్తి పూజ వద్దని ప్రకటించారు. అలా.. సీనియర్ల ఆదరణను చూరుగానే ప్రయత్నం చేశారు. ఏదిపైనా తెలంగాణ ఆవిర్భావం తర్వాత కేసేఅర్ టార్డెట్‌గా కాంగ్రెస్ పార్టీ నుంచి అధికారిక నిలదీత ఈ స్టాయల్ తోలిసారి వచ్చిందని ఆ పార్టీ వర్గాలే చెబుతున్నాయి.

ఇక, అంధ్రప్రదేశ్‌లో వైస్పార్క కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యర్థులో ప్రభుత్వం నడిపిస్తున్న వైస్పార్క జగన్ సోదరి పర్మిలు తెలంగాణలో కూడా తన తండ్రి పేరుతో కొత్త రాజకీయ పార్టీ ప్రారంభించింది. అట్టహసంగా పార్టీ ఆవిర్భావ సభ నిర్వహించింది. వాస్తవానికి మాడు నెలల నుంచే పర్మిల తన పార్టీ కార్బ్ కుమాలు

ప్రారంభించింది. ముహూర్తం చూసుకుని పార్టీ ఆవిర్భావ వేడుక నిర్వహించింది.

ఇలా.. తెలంగాణ రాజకీయాల్లో ముఖ్యమంత్రి కేసేఅర్ కూడా అప్రమత్త అయ్యారు. ఈ పరిణామాలతో ఉత్కిష్టప్పడ్డ కేసేఅర్ ఫామ్స్ హాస్పిట్లు నుంచి ప్రగతిభవన్ బాటపట్టార్సీ, జిల్లాల పర్యాటక సాగిస్తున్నారనీ విశ్లేషణలు జోరుగా సాగుతున్నాయి. వీరందిరి టార్డెట్ 2023 అయినా.. అప్పటిదికా రేసులో నిలిచేది ఎవరో, బిలమైన పోటీ ఇచ్చేది ఎవరో, జెండా ఎగరేసేది ఎవరో కాలమే స్క్యూంగా నిలుస్తుంది.

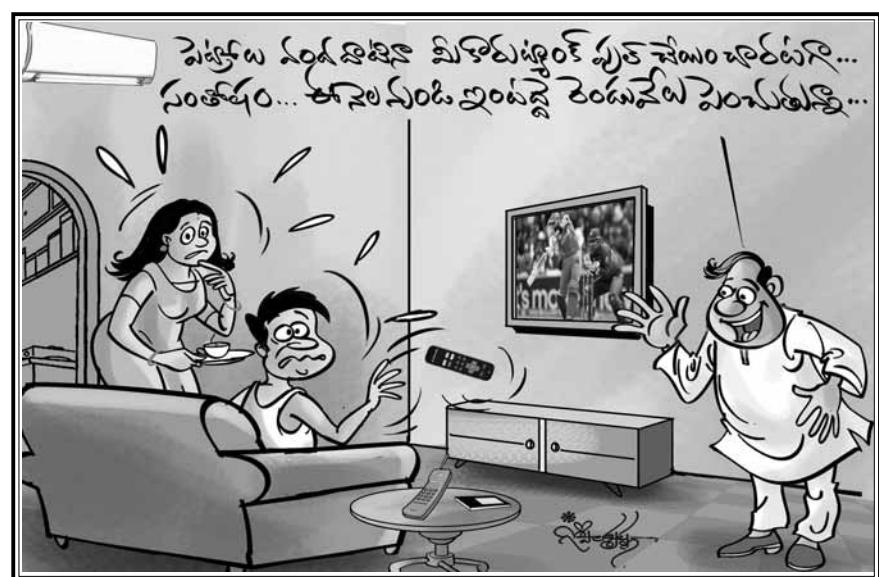
వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్జులిస్ట్

మీకరణలు

జనతా పార్టీ తెలంగాణమై ప్రత్యేక దృష్టి సారించినదీని, వచ్చే సార్వజ్ఞత విస్తరణల్లో గోల్డుండ కోటపై కాపాయ జెండా ఎగరవేయదమే లక్ష్మంగా వ్యాపోలు రూపొందిస్తోందని రాజకీయ విశ్లేషకులు అంటున్నారు. కిషన్‌రెడ్డికి కీలక బాధ్యతలు అప్పగించడం వెనుక కూడా ఇదే కారణం ఉండి ఉండవచ్చని విశ్లేషణలు సాగుతున్నాయి. ఓ వైపు యువకుడైన బంండి నంజయ్ రాష్ట్ర బీజేపీని ఉరకలెత్తిస్తుండగా, మరోవైపు కిషన్‌రెడ్డికి కేంద్రంతో నంధానకర్తగా వ్యవహరిస్తా రాష్ట్రంలో పార్టీ బిలపడేందుకు అవసరమైన వ్యాపోలను సిద్ధం చేయడంలో వాహకంగా వినియోగించుకునేలా బీజేపీ కేంద్ర నాయకత్వం ప్రయత్నిస్తోందని భోగట్టాడు.

ఇదే కాకుండా ఇప్పటికే ముంచుకొన్న పూజారాబాద్ ఉపాయికలు విషయం కండువా కప్పుకున్న తలుల రాజేందర్ను కూడా అసెంబ్లీకి వంపించడవే లక్ష్మంగా బీజేపీ క్షేత్రస్థాయిలో నిమగ్నమై ఉంది. ఈ విజయంతో అసెంబ్లీలో మొదట ఒక సీటుగా ఉన్న బీజేపీ బిలం క్రమంగా మూడు సీటుకు పెరుగుతుందని అంచనాతో వనిచేస్తోంది.

ఇక కాంగ్రెస్ పార్టీ ఇన్నాళ్ల పట్టుగా ఉండన్నది ఎవరు కాదనలేని విషయం. అసెంబ్లీలో అతి పెద్ద విషయంగా ఉన్నప్పటికే అధికార పక్షంపై

విశ్వ విస్తరణ

- హావి సమావేశంలోనే కొవిడ్ మీద రణభేల
- మహామ్యాలి మీద పాశుకు రూ. 23వేల కోట్లు
- కేంద్రంలో కొత్తగా సహకార మంత్రిత్వ శాఖ
- జి. కిష్నరెడ్డికి కేబినెట్ మంత్రిగా పదోన్నతి
- కొత్త అరోగ్యమంత్రి మన్సుక్ మాండలీయ
- ధర్మంద్ర ప్రధాన్కు కొత్త విధానం బాధ్యత
- 11 మంచి మహిళలకు లమాత్య పదవులు

మో లిక్వెన భారతీయతన విస్తరించకుండానే గాపు కసరత్తుతో ప్రధాని మోదీ మంత్రిమండలికి కొత్త రూపు ఇచ్చారు. 2019 మే మాసంలో దిండోసారి ప్రధాని అయిన తరువాత మంత్రివర్గ నిర్మాణంలో చూపించిన కౌశలం 2014 నాటి మంత్రిమండలి ఏర్పాటుకు కొనసాగింపే. కేంద్రంలో ఇష్టుడున్న 53 మంత్రిత్వ శాఖలను 30 మంది కేబినెట్ మంత్రులు, స్వతంత్ర హోదాతో ఇద్దరు సహా య మంత్రులు నిర్వహిస్తారు. శాఖల మధ్య దూరం తగ్గించేందుకు మోదీ కొత్త శైలీలో కూర్చును చూపారు. ఉధారణకి మన్సుక్ మాండలీయకు అరోగ్య శాఖతో పాటు రసాయనాలు, ఎరువుల శాఖను కూడా అప్పగించారు. మరొక మంచి ఉదాహరణ మీనాక్షి లేభి. ఈమెకు భారత సాంస్కృతిక ప్రయోజనాల గురించి ప్రత్యేక అధ్యయనం ఉంది. అందుకే లేభికి విచేశాంగ వ్యవహారాల శాఖలోను, సాంస్కృతిక శాఖలోను కూడా సహాయ మంత్రి హోదా ఇచ్చారు. అలాగే వట్టణాభివృద్ధి, గృహనిర్మాణ మంత్రివు

శాఖలను పెట్రోలియం శాఖతో కలిపారు. పర్యావరణ హితాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని మన నగరాలలో, ఇతర్లో ఎన్నో ఎఫిషియంట్ పెట్రోలియముల వాడకం అవసరాన్ని తెలియజేయడానికి ఈ చర్య తీసుకున్నారు. ఇప్పుడు ఈ శాఖను హర్షింగ్ సిగ్ పురికి అప్పగించారు.

కరోనా కట్టడికె వ్యాశేజీ

విస్తరణ మరున్నాడే కొత్త మంత్రివర్గం సమావేశమై కీలక నిర్ద్రయాలు తీసుకుంది. అందులో ముఖ్యమైనది దేశంలో వైద్యరంగంలో మాలిక వసతుల మెరుగు కోసం రూ. 23.123 కోట్లు సమకూర్చాలన్న ప్రతిపాదనకు ఆమోదం తెలియజేసింది. డెల్ఫి వేరియంటో ఇంకా కొన్ని ప్రమంచ దేశాలు యూతన పదుతూ ఉండగానే, ల్యామ్ప్ పేరుతో మరొక వేరియంట దాదాపు ముఖ్యమీ దేశాల మీద పడగ విప్పించంటా వార్తలు వన్నున్నాయి. వాటి విశ్వసనీయత మాట ఎలా ఉన్నా కరోనా పట్ల అప్రమత్త తక్కణ కర్తవ్యంగానే కొత్త మంత్రిమండలి

గుర్తించింది. అలాగే వ్యవసాయరంగ మౌలిక వసతులకు నిధిని ఏర్పాటు చేయడం మరొకబి. రూ. 1,00,000 కోట్లలో ఆ నిధిని ఏర్పాటు చేస్తారు. ఈ నిధి నుంచి రుణం పొందేందుకు వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిషనీలకు అవకాశం ఇస్తారు. ఇందుకు సంబంధించిన ఇతర వ్యవస్థలకు కూడా ఈ రుణం తీసుకునే అవకాశం ఇస్తన్నారు.

సహకారోద్యమానికి ఊపిరి

మంత్రివర్గ విస్తరణకు ముందురోజు అంటే జాతీ వె తేదీన ప్రధాని మాది ఒక కొత్త మంత్రిత్వశాఖకు శీకారం చుట్టారు. ప్రైగా ఆ శాఖను హోంశాఖను నిర్మిస్తున్న అమిత్షిపా ఆధ్వర్యంలోనే ఉంచారు. దీనిని బట్టే ఈ శాఖ పట్ల ప్రధాని శ్రద్ధానక్తులు వెల్లడవుతున్నాయి. అదే సహకార మంత్రిత్వ శాఖ. దేశంలో సహకారోద్యమాన్ని బలోపేతం చేసే ఉద్దేశంతోనే దీనిని ప్రారంభించారు. “సహకారంతో సమ్మిద్ధి” నిశాదంతో ఇది ఊపిరి పోసుకుంది. ఈ మంత్రిత్వ శాఖ ఏర్పాటు గురించి బడ్డెట్లో కూడా

ఆర్థికమంత్రి ప్రస్తావించారు. ఇది లాభపేశ్చ లేని సులభ వ్యాపారానికి సాయపడుతుంది. ప్రధానంగా గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను కమ్యూనిటీ కేంద్రంగా బలోపేతం చేస్తుంది.

విస్తరణ వెనుక విస్తృత దృష్టి

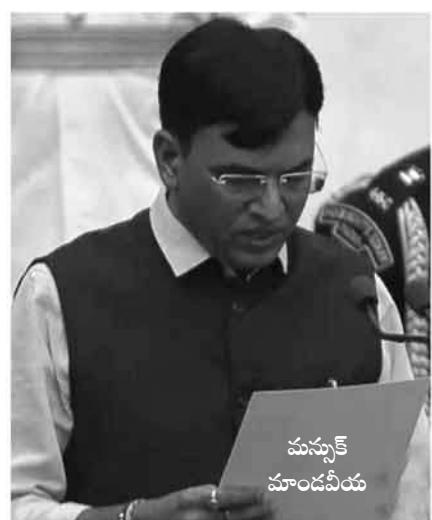
జాతీయ, అంతర్జాతీయ వరిణిమాలు, ప్రాధాన్యాలు, సవాళ్లను దృష్టిలో ఉంచుకునే మంత్రివర్గ పునర్ నిర్మాణం జరిగిన సంగతి విస్తరించలేనిది. కొన్ని దశాబ్దాల పాటు కొనసాగే కరోనా ప్రభావం నుంచి మన వ్యవస్థలను కాపాడడానికి అత్యవసరంగా కావలసిన వటిష్ట పాలనను మంత్రివర్గ పునర్ నిర్మాణం ద్వారా ప్రధాని ఆశిన్తన్నారని అర్థమవుతుంది. అంతేకాదు, దేశంలో సానాటికి పెఱుగుతున్న నాయకత్వ కొరతను తీర్చుడానికి మాది తనిదైన ప్రయత్నం చేశారని అనిపిస్తుంది. గతంలో కంటే ఈసారి యుపతులానికి ఇల్లివ అభివృద్ధి ఇందుకు గీటురాయి. గరిష్టంగా 58 సంవత్సరాలు, కనిష్ఠంగా 32 ఏళ్ల వారికి మంత్రివర్గంలో చోటిచ్చారు. చిరకాలంగా అధికారానికి దూరంగా ఉండిపోయిన (ఎస్సీలలో) చమర్, భాతిక్, పాసీ, కోరి, మాదిగ, మహార్, అరుంధతియార్, మేఘాల్, రాజీబోస్సు మధువా-నామశ్వాద్ర, దంగర్ తదితర ఉపకులాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నపారికి అవకాశం దక్కింది. ఎస్సీలలో గోందులు, సంధాలులు, మిజి వంటి పర్మాలకు మంత్రి పదవులు ఇచ్చారు. మొదటిసారి లోకసభలో ప్రవేశించిన వారు కూడా తగిన సంఖ్యలోనే మంత్రులయ్యారు. ఈ విస్తరణ ఒక విస్తృత దృష్టిలో, విశాల దృక్కుఫుంతోనే జరిగిందని మీదియాలో ఎక్కువ మంది అభిప్రాయ పదండం ఇందుకే. మరొక అంశం - అనుభవజ్ఞులు, కొత్తపారికి మర్యాద సమతోల్యం ఉండే విధంగా కూడా ఈ కూర్చు జరిగిందని చెబుతున్నారు.

అనుభవానికి, కొత్తతరువానికి చేటు

కొత్తగా 36 మందికి మంత్రివర్గంలో చోటు

దక్కింది. పదోస్తు సాధించినవారు సహా మొత్తం 43 మంది ప్రమాణస్వీకారం చేశారు. దీనితో మంత్రుల సంఖ్య (ప్రధాని సహా) 78కి చేరుకుంది. నిజానికి మరొక ముగ్గరికి ఇంకా అవకాశం ఉంది. అంటే 81 మంది మంత్రులు ఉండవచ్చు. పదోస్తు పొందిన వారిలో సికింద్రాబాద్ ఎంపీ జి. కిషన్‌రెడ్డి సహా ఏడుగురు ఉన్నారు. ఇంతవరకు పోంంశాఖ సహాయమంత్రిగా ఉన్న కిషన్‌రెడ్డి, విస్తరణ శహితంగా కేబినెట్ హోదా పొందారు. సాంస్కృతిక, పర్యాటక, ఈశాసన ప్రాంత అభివృద్ధి శాఖను ఆయనకు కేటాయించారు. మాది మంత్రివర్గంలో కేబినెట్ హోదా పొందిన వారిలో రెండవ తెలుగు వ్యక్తి కిషన్‌రెడ్డి. మొదటి ఆ గౌరవం ఎం. వెంకయ్యనాయుడు పొందారు. ఎన్డీఎ భాగస్వామి వక్కాలు జనతాదళ్ల(యు), లోకసభ్యులకు పోర్ట్ కూడా అవకాశం కల్పించారు. కరోనా కారణంగా విమర్శలు ఎదుర్కొన్న మంత్రుల పట్ల ప్రధాని కరినంగానే వ్యవహరించారు. వేర్సేరు కారణాలతో మొత్తం 12 మంది పాతవారికి ఈసారి అవకాశం కల్పించలేదు. మొత్తం 15 మంది కేబినెట్ మంత్రులుగా, 28 మంది సహాయ మంత్రులుగా ప్రమాణం చేశారు. ఇందులో ఆగురు కేబినెట్ మంత్రులు, 14 మంది సహాయ మంత్రులు 50 లోపు వయసు వారే. ఐదుగురు మైనారిటీలు మంత్రివర్గంలో ఉన్నారు. 12 మంది ఎస్సీలకు, 8 మంది ఎస్సీలకు మాది మంత్రులుగా అవకాశం కల్పించారు. పద్కొండు మంది మహిళలు మంత్రులుగ్గా ఉండున్న మంది ఉన్నత విద్యావంతులే. దాక్టర్లు, దాక్టర్లెట్లు, ఇంజనీర్లు, మాజీ బిఎస్ఎస్లు, లాయర్లు పదవులు పొందినవారిలో ఉన్నారు.

ప్రధాన ప్రపంచి పత్రికలలో విస్తరణ గురించి రకరకాల విశ్లేషణలు, వివిధ కోణాలలో వచ్చాయి. కులాల మధ్య సమతోల్యం చూశారనీ, త్వరలో ఎన్నికల జరగబోయే రాష్ట్రాలకు ఎక్కువ పదవులు

ఇచ్చార్ని రాజకీయ పండితులు పేర్కొన్నారు. అలాగే మంత్రుల తోలగింపు గురించి కూడా రకరకాల వ్యాఖ్యల్నాలు చేశారు. వాటి సంగతి అలా ఉంచితే, కొందరు మంత్రుల ఎంపికలో కొన్ని ప్రాధాన్యాలు ఉన్న సంగతి అర్థమవుతుంది. ఇంకొందరు మంత్రుల నేపద్ధతికం కూడా గమనించరణినది.

କୌଣସି ପ୍ରାଣଂ ଯଥାତଥଂ

నాలుగు ప్రధాన శాఖలు మంత్రులను ప్రధాని మార్చలేదు. వీరి శాఖలు మారతాయని కొన్ని విశ్లేషణలు, తీసహిగానాలు వచ్చినా అది జరగలేదు. రాజునాథ్ సింగ్ (రక్షణ), అమిత్షా (హోంశాఖ), నిర్వల్యా సీతారామన్ (ఆర్థికశాఖ), జైశంకర్ (విదేశీ వ్యవహారాలు) అవే పదవులలో కొనసాగుతున్నారు. స్నుతి ఇరానీ, రామదాన్ అధవాలే, ముక్కుర్ అబ్బాన్ నస్కీ, పీయుష్ గోయెల్లతో పాటు, చాలామంది సహాయమంత్రుల స్థానం కూడా భద్రంగానే ఉంది. కేటాయింపులలో మర్చం

తాజా మంత్రిమండలిలో స్నానం పొందిన కొందరు కొత్త మంత్రుల నేపథ్యం గమనించడగినది. ప్రస్తుతం ఇచ్చిన శాఖకు, ఆ నేపథ్యానికి ఉన్న బంధం ఏదో కూడా చూడడం ఆస్కారంగా ఉంటుంది. గడవిన రెండేళ్లలో ప్రపంచంతో పాటు భారతీ కూడా ఎదురొచ్చు అత్యంత క్లిష్ట సమస్య కొవిడ్ 19. మొదటి రెండుదశల కొవిడ్ ను డాక్టర్ హార్షవర్ణ నాయకత్వంలో కేంద్ర ఆరోగ్యశాఖ ఎదురొచ్చునది. మాడోదశ కొవిడ్ అంచనాలు ఉన్నప్పటికి హార్షవర్ణను మంత్రి మండలి పునర్ వ్యవస్థాకరణలో చోటు దక్కలేదు. ఆ శాఖను తాజాగా మన్మథ మాండవీయకు అప్పగించారు. గుజరాత్కు చెందిన మాండవీయ రాజుసుథకు ప్రాతిశ్యం వచ్చాయాన్నారు. ప్రస్తుతం అందరి దృష్టిని ఆకర్షించే మంత్రిత్వ శాఖలలో ఆరోగ్య శాఖ దే అగ్రతాంబాలం. కొవిడ్

మహామూర్తితో భారత్ ఇంకా పోరాడవలసి ఉంది ఈ మహామూర్తి ఇచ్చిన అనుభవాలతో దేశ తోర్గె వ్యవస్థను రూపుదిద్దే పని కూడా ఉంటుంది. ఇలాంత శాఖను మండపియీకు అప్పగించడానికి ఉన్న ప్రె అనుభవం - ఆయన 'ప్రధానమంత్రి భారతీయ జన బైషధి పరియోజన' అమలు కార్బ్రూక్ మానిక్ చోదకశ్కిగా ఉన్నారు. బైషధి పరియోజన కేంద్రాల 347 నుంచి 5200కు పెరగడం ఆయన ద్వారా జరిగింది. గుండ సైంటిఫ్యూ, మోకాళ్ళ ఇంప్లాంట్లు కూడా ఈ కేంద్రాల ద్వారా సాధారణ ప్రజలకు అంద బాటులోకి వచ్చాయి. స్వచ్ఛ భారత్ అభియాన్‌లి కూడా ఆయన కీలకంగా వ్యవహారిస్తున్నారు.

కరోనా కారణంగా కడ్లేన్ వ్యవస్థలో ఆరోగ్య తరువాత చెప్పుకోవలసినది సూక్ష్మ, చిన్న మర్హత తరఫో పరిశ్రమలు. ఇప్పుడు ఈ శాఖను మహారాష్ట్ర మాజీ ముఖ్యమంత్రి, రాజ్యసభ సభ్యుడు నారాయణ్ రాణ్ కు అప్పగించారు. ఆర్థికమంత్రి ఇంతవరకు ప్రకటించిన ఆర్థిక ప్యాకేజీలలో వీటి వాటా పెద్దది వీటికి వూర్పు వైభవం కల్పించడం అంటే నిరుద్యోగాన్ని తగ్గించడమే. ఆ విధంగా చూస్తే ఇటీవల బీఫీలో ప్రవేశించి మంత్రి పదవి పొందిన ఈ నేత మీద ప్రధాని విస్తృత బాధ్యతనే ఉంచారు.

కరోనాకు ముందు నుంచి పలు సమస్యలతో నష్టాల బాటలోనే ఉన్న పౌరివిషానయాన రంగం కరోనా నేరవ్యాంలో మరీ కుంగిపోయింది. ఈ మంత్రిత్వ శాఖ ఇప్పుడు జ్యోతిరాదిత్య సింధియాకు అప్పగించారు. నమస్కుల భారం దింపి, విమానాలు తేలికగా గాలిలోకి ఎగిఱుట్టు చేయడానికి సింధియా పెద్ద యజ్ఞమే చేయవలసి ఉంటుందని విల్సేషకుల ఆధ్యాత్మికాయాం.

మైనారిటీ వ్యవహరాల సప్తరోయ మంత్రిగా
 అవకాశం అందుకున్న జాన్ బర్లాను మంత్రివర్గంలోకి
 ఆహ్వానించడం కీలక సందర్భంలోనే జరిగింది.
 ఆయనకు అవకాశం ఇప్పుడం అంతే సబ్జక్ట్ వికాస్
 ఆశయాన్ని బీజేపీ ఆశరణలో చూపుతున్నదన్న
 విషయం రుజువు కావడమే కాకుండా, నేటి
 పరిస్థితులలో సరిహద్దు రాట్టుం పశీమచెంగాల్
 ఎదుర్కొంటున్న తీవ్ర మత, సామాజిక సమస్యకు
 అవసరమైన రాజకీయ పరిష్కారాన్ని కూడా ప్రధాని
 ఆశించినట్టు కోపిస్తుంది. ఉత్తర బెంగాల్ను కేంద్ర
 పాలిత ప్రాంతంగా ప్రకటించాలని ఆయన
 కోరుతున్నారు, వివక్కు గురవుతూ, ఆధిపతికి

దూరంగా ఉండిపోయిన ఈ ప్రాంతాన్ని
అలాగే అక్కడి అదువులేని ఆరాచకాలకు
సమాధానంగాను తాను కేంద్ర పాలిత
ప్రాంతం చేయాలని కోరుతున్నట్టు బ్రాహ
బాపటంగానే చెబుతున్నారు. ఈ
ఫిలుపు తరువాత అయిన మీద
టీఎస్ కార్బర్లు లెక్కలేను స్కూలు

తెలంగాణ రాష్ట్ర అవిరావం తరువాత కేంద్ర భూత్వంలో ఈ ప్రాంతం నుంచి వెళ్లి తోలి బినెట్ మంత్రిగా ప్రమాణం చేసిన ఘనతంగాపురం కిషన్‌రెడ్డికి దక్కుతుంది. ఇది నిజంగా రిత్త. ప్రపంచ నేటలలో ప్రత్యేక స్థానం పాదించుకున్న నరేంద్ర మార్ణి సారధ్యంలోని భూత్వంలో పనిచేసిన అవశాసం రావడం నిజంగా దృష్టం. అలా విష్వవాత్సకమైన, జాతీయత పునాది రిగిన మార్పులలో ఆయన భాగస్వామి అయ్యారు. పై పనితీరు అధారంగా పదోన్నతి పొందడం గాడా అపరూపమే. ఇంతవరకు హోంంశాఖ హోయ మంత్రిగా పనిచేసిన కిషన్‌రెడ్డి మంత్రివర్గ సరణంతో కేళినెట్ హోదా అందుకున్నారు. అంసుతీక వ్యవహారాల శాఖలో పొటు పర్యాప్తకం, శాసన్ ప్రాంత అభివృద్ధి శాఖలు కూడా ర్యాసిస్తారు. ఈ మూడింభికీ కూడా బీజేపీ భూత్వం ప్రత్యేక స్థానం ఇస్తున్నది. ఆ విధంగా లోక గొప్ప అవకాశం కూడా కిషన్‌రెడ్డిని రించింది. అలా ఆయనను ఒక కీలక బాధ్యతలో మర్చిసారి నిలిపింది.

రంగారెడ్డి జిల్లాలోని తిమ్మాపురం గ్రామంలో టైనికిషన్ రెడ్డి ఫీల్డ్ రాజకీయాలలో వెలుందడం అంత సునాయాసంగా జరగలేదు. దీనినుక నుదిర్చ రాజకీయ ప్రయాణం ఉంది. ట్పురల, కృషి ఉన్నాయి. బీజేపీ ఆవిధావం నుంచి 1980 నుంచి ఆయన సామాన్య కార్యకర్తగా పార్టీతో ప్రయాణం ప్రారంభించారు. 2002లో జీవేవెం జాతీయ అధ్యక్షుడయ్యారు. ఆయన దుగుదల అంతా బీజేపీ యువమౌర్ఖులోనే ఉదిపది ఉండని చెప్పవచ్చు. ఆ యువ విభాగానికి ఫొర్మెంట్ ఏపీ కోశాధికారిగా పనిచేశారు. తరువాత

పెట్టారు. జూన్ ఉత్తర బెంగాల్‌లోని అలీపుర్దార్ నియోజకవర్గం నుంచి 2019లో ఘన విజయం సాధించి లోకసభకు వచ్చారు. ఆ ప్రాంతంలో ఆయన బలమైన నాయకుడు. అందుకే అంతిమి కీలకమైన పిలువును ఇవ్వగలిగారు కూడా. మూడుస్వరూ రశాబ్దాల మార్పిస్తుల పాలన, పదేళ్ల మమత పాలనతో పచ్చిమ బెంగాల్‌లో స్వేర విషారం చేస్తున్న విధ్యంసకర, వేర్పాటువాద, మతోన్నాద శక్తులకు వ్యతిరేకంగా జాతీయ స్వామీతో గళం విప్పిన గిరిజన నాయకుడు బాట. అభిలిభారతీయ ఆదివాసి వికాస్ పరిషత్త నుంచి ఆయన వచ్చారు. 2014లో బీజేపీలో చేరారు. గిరిజనుల విద్యుత్కాశాలు, తేయాకు తోటల కార్బూకల దృష్టి కైన చిరకాలంగా పోరాటుతున్నారు. బాల్ తేయాకు కార్బూకునిగానే జీవితం ఆరంభించి రాజకీయాలలోకి వచ్చారు. ప్రస్తుత బెంగాల్ అరాచకం నేపర్ణుంలో ఉత్తర బెంగాల్కు కేంద్ర పాలిత ప్రాంత పోయాదా అంటూ నినదించిన బాల్కు సౌనం

ఆ ఆపార అనుభవమే

అందలం ఎక్కొంచింది

కార్యదర్శి అయ్యారు. ఆపై రాష్ట్ర అధ్యక్షుడయ్యారు. మరోమెట్టు ఎక్కు జాతీయ కార్యదర్శి అయ్యారు. అదే సమయంలో రఘీజి భారత ఇన్ఫోర్మేషన్ కూడా వనిచేశారు. ఆపై జాతీయ ఉపాధ్యక్షుడయ్యారు. 2002లో జాతీయ అధ్యక్షుడయ్యారు. ఒక బాధ్యత నుంచి ఒక బాధ్యతకు ఎదుగుతూనే ఆయన చట్టసభలోకి ప్రవేశించారు.

మూడుసార్లు శాసనసభ్యునిగా (2004 హిమాయత్ నగర్, 2009, 2014 అంబర్పేట), శాసనసభా వక్క నేతగా తిష్ణరెడ్డి సేవలు అందించారు. ఎన్నో ప్రజా సమస్యల మీద గళం విప్పారు. ఒక్క ఓటిటితోనే పక్క పారీల వైపు చూసే నైజం లేకపోవడం, సిద్ధాంతం పట్ల నిలద్దత, నిరంతరం ప్రజల మధ్య ఉండడం కిషన్రెడ్డిని విశ్వస్తియత కలిగిన నేతగా నిలబెట్టాడు. 2018లో అంబర్పేట (హైదరాబాద్) అసెంబ్లీ నియోజక వర్గంలో ఉడిపోయినా, 2019లో సికింద్రాబాద్ లోకసభ నియోజక వర్గ ప్రజలు ఆయనను ధీకీ పంపించారు. అలా ఆయనకు కొత్త రాజకీయ జీవితం ప్రసాదించారని అనపచ్చ. కేంద్ర హోంశాఖ సహాయ మంత్రిగా ఆయనకు పార్టీ అవకాశం కల్పించింది. పైగా బీజేపీ దిగ్గజం, ప్రధాని నరేంద్ర మోదికి సన్నిహితుడు హోంశాఖ మంత్రి అమిత్షా దగ్గర

సహాయకునిగా పనిచేసే అవకాశం ఆయనకు నిజంగానే వరమైంది. మోది రెండోసారి ఏర్పాటు చేసిన మంత్రి వర్గంలో స్థానం పొందడం, అందునా హోంశాఖలో బాధ్యతలు నిర్విర్తించడం కిషన్రెడ్డికి మరొక వరం వందిది. జనసంఘు కాలం నుంచి జాతీయతాశక్తులు కోరుకుంటున్న 370 అధికరణం (కశ్మీర్కు ప్రత్యేక ప్రతిపత్తిని కట్టబెట్టేది) రద్దు అప్పుడే జరిగింది. ఆ ప్రక్కియలో కీలకమైన కేంద్ర హోంశాఖలో నాడు భాగస్వామిగా ఉండడం ఆయన చేసుకున్న అదృష్టమే. కేవినెట హోదాకి పదోస్తుతి పొందిన తరువాత కూడా ఆయన అన్నమాట, మోది ఆశయాలకు అనుగుణంగా పనిచేసాననే. వివాదరహితుడిగా, కష్టంచే తత్త్వం కల నేతగా, సామ్యునిగా ఉన్న పేరు ఆయనను ఉన్నత శిఖరాలకు చేర్చాయి.

అంబర్పేట ఎమ్మెల్యేగా ఆయన వనితిరు రాజకీయ నాయకులు ఆదర్శంగా తీసుకోవచ్చు. ఏటా రెండుమాడుసార్లు నియోజక వర్గంలో కాలినడకన తిరుగుతూ ప్రజా సమస్యల గురించి స్థానికులతో చర్చించడం ఆ ప్రాంతవాసులకు అనుభవమే. కొవిడ్ సమయంలో కూడా ఆయ ఆసుపత్రులకు వెళ్లి రోగులను పరామర్చించేవారు. ఆది నుంచి కూడా వేకవే వ్యాహాళి చేసే అలాపాటును కూడా ప్రజలతో మమేకం కావడానికి వినియోగించుకున్నారాయన.

ఇప్పడం అంటే, చిన్న రాష్ట్రాలు అన్న బీజేపీ విధానం కొత్త ఆకృతితో మల్లీ దేశం ముందుకు రాబోతున్నదేహా చూడాలి. అలాగే మతోన్నాదం, వేర్పాటువాదం పెచ్చరిల్లిపోతున్న తరువాతలో కొన్ని ప్రాంతాలను కేంద్రపాలితాలుగా చేయడం ఆవసరమని దేశ ప్రజలలో కూడా ఒక అభిప్రాయం ఉన్నమాట నిజం.

ఎన్నో అడ్డంకుల మధ్య ఎన్దీపే ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టి దలువుకున్న కొత్త విద్యాధిధానం అమలు మోది ప్రభుత్వానికి సపలు వందిది. ఇంతకు ముందు విద్యాశాఖను నిర్వహించిన రమేష్ నియాంక్ పోత్తుయాల్ అనారోగ్య కారణంగా ఆశించిన వేరకు కొత్త విద్యా విధానాన్ని విద్యా నంథులలోకి తీసుకువెళ్లి పోయారని అంటారు. కరోనా కూడా విద్యార్థంగాన్ని కోలుకోలేని రీతిలో దెబ్బ తీసింది. దాదాపు ఈ రంగాన్ని పునర్ నిర్వించవలిని అవసరం కనిపిస్తుంది. ఈ వాస్తవాల మధ్య తాజా మంత్రిమండలిలో విద్యాశాఖను ధర్మంద్ర ప్రధాన్కు

అప్పగించారు. మధ్యప్రదేశ్ నుంచి రాజ్యసభకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ప్రధాన్ గతంలోను మంత్రిగా పనిచేశారు. సైపాశ్వాల పెంపు శాఖ కూడా ఈయనకే అప్పగించారు. ఆ విధంగా కరోనా తదనంతర పరిస్థితులలో ప్రధాన్ మంత్రిత్వ శాఖ సామాజిక పునర్ నిర్మాణంలో కీలక బాధ్యత నిర్వించవలసి ఉంది. సామాజిక మాధ్యమాల మీద కేంద్రం పెద్ద ఎత్తున పోరాటం చేసుకొన్న తరువాతలో రవిశంకర్ ప్రసాద్ నిర్మాణస్తున్న న్యాయశాఖను ఈశాస్త్ర భారతీకు చెందిన కిరణ్ రిజిల్ చేతికి ఇచ్చారు. అలాగే బాధ్యతలు చేపట్టిన కొత్త పటీశాఖ మంత్రి అశ్విన్ వైష్ణవ్ (క్రైస్తువు శాఖకు మంత్రి) కూడా మా చట్టాలను పొట్టించక తప్పదని ట్రైటర్ ను ఉద్యేశించి చెప్పారు. పైగా ట్రైటర్కు రక్షణ కల్పించలేమంటూ ధీల్లీ ఔక్కల్లో కూడా చెప్పింది. ఐనీ నిబంధనల నుంచి వినహయింపు సాధ్యం కాదని కోర్టు చెప్పింది. అఱునా సామాజిక మాధ్యమాలు లక్ష్మణేఱు

పార్టీ కార్యకర్తగా దీర్ఘమంగా, చట్టసభలో పనిచేసిన విలువైన అనుభవం ఆయనను కేంద్ర ప్రభుత్వంలో సభ్యుడిని చేశాయి. ఆయన మరిన్ని ఉన్నత పదవుల లోకి వెళ్లాలని, దేశానికి మరింత సేవ చేయాలని అంతా కోరుకోవాలి. ★

దాటకుండా చూడడం ఇప్పుడు పెద్ద సహాలే. రైతుల పేరిట జరుగుతున్న అందోళనకు ఎలాంటి ముగింపు ఉంటుందోనని ప్రస్తుతం భారత జాతీయులు ఎదురుచూస్తున్నారు. ఈ సమయంలో వ్యవసాయ శాఖను నరేంద్ర తోమర్ చేతిలోనే ఉంచి, సంఘ కుటుంబం నుంచి వచ్చిన శోభా కరండ్లాజేసు (కర్కాటక) సహాయమంత్రిగా నియమించారు. కార్కాటక మంత్రిత్వ శాఖతో కూడా కరోనా తదనంతర పరిస్థితులలో ప్రధాన్ పునర్జీవించాలను కొన్ని వ్యాపారాల ప్రాంతాలలో కొన్ని వ్యాపారాల ప్రాంతాలలో ఉన్నత పదవుల లోకి వెళ్లాలని, దేశానికి మరింత సేవ చేయాలని అంతా కోరుకోవాలి. ★

వనితాశక్తి - 44వ పేజీలో...

నేత్రాజీ

4

టోకోర్ లీ

సబంగ్ రేవులో అదుగు పెదుతూనే నేతాజీకి ప్లైజంట్ సమ్మిచి! జపాన్ ప్రభుత్వం తరఫున సాదర స్వాగతం అంటూ కలనల్ యమామోతో ఎదురొచ్చాడు. అతడు బెల్లిన్లో జపాన్ రాయబార కార్యాలయంలో మిలిటరీ అధికారిగా బోస్కు బాగా పరిచయం. బోన్ అంబే అతడికి మహా ఇష్టం.

బోన్తో సమస్యానికి తెలిసినవాడైతే మేలని తలచి ప్రభుత్వం యమామోతోను తూర్పుకు విలిఫించింది. ఇండియన్ సేవనల్ ఆర్మీ (ఐ.ఎస్.ఎ.)కూ జపాన్ ప్రభుత్వానికి అనుసంధానంగా కొర్తగా ఏర్పరచిన హికారీ కికాన్ బాధ్యత అతడికి అప్పగించింది. పొత మిత్రుడిని చూసి నేతాజీ సంతోషపడ్డాడు. సుదీర్ఘ సముద్ర ప్రయాణం వల్ల బాగా అలసిపోయి ఉంటారు. ముందు కౌదీరోజులు వికాంతి తీసుకోండి - అన్నాడు యమామోతో. ఎప్పుడెవ్వుడు పసిలోకి దిగుదామా అని ఆత్రంగా ఉన్న నేతాజీ “అదేమీ అక్కర్చేదు. నేను రెడీ” అన్నాడు. జపాన్ వాడు వినయపూర్కుకంగా ముందుకు వ్యాంగి, ఒక సవ్యసాంఘిక ఉపరుకున్నాడు.

వెంటనే బయలుదేరడానికి బోన్ సిద్ధంగా ఉన్నా అతడిని వెంటనే రిస్క్ చేసుకోవటానికి టోక్కో సిద్ధంగా లేదు. వికాంతి మిష మీద పదు రోజుల పాటు అతడిని సబంగ్లోనే ఉంచారు. ఆ తరవాత పదు అంచెల మీద నేతాజీని టోక్కో చేర్చటానికి ఇంకో పదు రోజుల పట్టింది. పెనాంగ్, సైంచెన్, మనిలా, తైపే, హౌముత్సులలో ఒకక్రూర్యాత్మి బసచేస్తే గానీ అడంగు చేరలేదు. ఎందుకిన్ని మజిలీలు అని అడిగితే ఎకావికి షయిటుకు లాంగ్ రేంజి మిలిటరీ విమానం అందుబాటులో లేనందున అంచెలవారీ ప్రయాణం తప్పనిసరి అన్నారు. భద్రత నిమిత్తం బోన్ ఉనికిని గోయ్యంగా ఉంచారు. సబ్జైన్లో లాగే జపాన్ విమానాలలోనూ బోన్ మత్తుడా అనే జవనీన్ మారు పేరుతో వ్యవహరించాడు.

కోల్కతాలో మాయమైనప్పటినుంచి కాబుల్ దాకా ఇమ్మారెన్స్ ఉద్యోగి జియా ఉద్దీన్! బెల్లిన్ చేరి జ్యునీలో ఉన్నంతకలమూ అతడు ఇటాలియన్ దొత్యాధికారి ఆర్డాండో మజోట్టా! ఇప్పుడు జపాన్లో మత్తుడా!! అదే పేరుతో 1943 మే 16న టోక్కోలో అదుగు పెట్టాడు. అత్యంత ప్రమఖులైన ప్రభుత్వ అతిథులు బన చేసే ఇంపీరియల్ హెచాటల్ అతడి విడిది. మారుపేరుతో ఉన్నందున తమ ప్రియతమ నేతాజీ

తూర్పుకు వచ్చిన సంగతే చాలా రోజులవరకూ ఇండియన్ ఇండిపెండెన్ లీగ్, ఐవెన్ ముఖ్యులకు కూడా తెలియదు-పట్టుబడ్డి అతడిని రప్పించిన ఒక్క రాన్ బిపారీ బోన్కు తప్ప!

టోక్కోలో జపాన్ మిలిటరీ అధికారులు అతిథి మర్యాదలైతే బాగానే చేశారు కానీ అసలైన ప్రధాని దర్శనం మాత్రం త్వరలో దొరికే సూచనలు కనిపించలేదు. పంపించటానికి జ్యునీ, వెళ్ళటానికి నేతాజీ సిద్ధంగా ఉన్నా అతడిని పిలిపించటానికి ఉత్సవత చూపక రాదాపుగా సంవత్సరం పాటు తాత్సారం చేసినట్టే ఎట్లకేలకు అతడు టోక్కో చేరుకున్నాకూ జపాన్ ప్రధానమంత్రి జనరల్ టోజో పట్టే పట్టనట్టు వ్యవహరించాడు. దానికి అనేక కారణాలు. అనిసే అతడికి ఐ.ఎస్.ఎ. అన్నా భారత స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాటుతున్న నాయకులన్నా పెద్ద సదభిప్రాయం లేదు. మోహన్ సింగ్ తో గొదవల తరవాత ఆ చికాకు ఇంకా ఎక్కువయింది. ‘చంద్రబోన్’ గురించి బెల్లిన్ నుంచి అందిన రిపోర్టులను బట్టి అతడు తాము అడించినట్లు అదే కీలుబోమ్మ కాడని టోజోకు అర్థమంది. అదీ కాక అప్పుడున్న పరిశీతుల్లో భారతదేశం, భారతీయులతో అవసరాలు టోజోకు టాపు ప్రయారిటీ విషయమేమీ కాడు. అనిసే అతడు వీకల లోతున సమస్యలలో మునిగి ఉన్నాడు. రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలో అక్షకూటమికి వరసగా అన్ని పరాజయాలే. నేల మీద అప్పటిదాకా ఎదురులేని జపాన్ జైత్రయాత్రకు గట్టి ఎదురుదెబ్బలు

తగులుతున్నాయి. పసిఫిక్ యుద్ధంలో అమెరికా దూకుడుక అక్షరాజ్యాలు గింగరాలు తిరుగుతున్నాయి. ఎడతెగిని యుద్ధంవల్ల జపాన్ ఆర్థిక వ్యవస్థ అస్తవ్యస్తమయింది. నిత్యావసరాలకు కటకట ఎంత తీప్రమంటే, పోషణకు తెరువులకే టోక్కో జాలో జంతువులన్నిటిని వంపెయ్యాలనుకుంటున్నారు.

ఇలా ఇస్కె లేక కొంత, ముసిరిన సమస్యలవల్ల కొంత అయి, నేతాజీకి ఎన్నిసార్లు అపాయింటు మొంటు కోసం ప్రయత్నించినా ప్రధానమంత్రిగారు చాలా బిజీగా ఉన్నారు. ఎవరినీ కలవలేరు - అన్న సమాధానమే వచ్చింది. ప్రాణాలకు తెగించి, మూడునెలలపాటు ప్రమాద భరిత ప్రయాణం చేసి చచ్చిచేడీ టోక్కో వస్తే అక్కడ అసామీకి దర్శనం ఇష్టటానికి వారాలు తిరిగినా తీరిక దొరకలేదు. అక్కడికి యమామోతో తన పలుకుబడినంతా వినియోగించి అపాయింటు మొంటు ప్రయత్నించాడు. ఎంతకీ పని కాకసోయేసరికి విసుగ్గితి, తనను సమస్యయ బాధ్యతనుంచి తప్పించమంటూ ఒక దశలో కాదికింద పారేయబోయాడు.

ఆ సమయాన నేతాజీ స్థానంలో మరొకరు ఉంబే యమామోతో లాగే నిస్పుహ చెందేవారే. సుభాన్ చంద్రబోన్ గొపు కార్యాధికరు. యధార్థ స్థితిని మదింపు చేసి వ్యాప్తాత్మకంగా కదలటంలో అదివేసిన చేయి. జ్యునీలో హాట్లర్ లాగా, ఇటలీలో ముస్లిమినీ లాగా జపాన్కు టోజో తిరుగులేని నియంత కాడు. అసలు నిర్మాయక శక్తి మిలిటరీ.

జపాన్ ప్రధాని టోజోతో జరిగిన సమావేశంలో నేతాజీ

టోర్జీల్ లైఫ్ ..

దానిపై అధికారం చెలాయించే సమానులలో టోజో ప్రథమదు మాత్రమే. మిలిటరీ వ్యవస్థ ఓచిక సహకారం ఉన్నత్తుడే అతడు ఏమైనా చేయగలడు. టోజోను మాత్రం ఆకట్టుకున్నా మిగటా ప్రథమ ముఖ్యులు ప్రతికూలంగా ఉంటే ఏ పనీ సాఫీగా సాగు. కాబట్టి ప్రధానమంత్రి తనను ఎంతకీ కలవలేదే అని గింజాకోకుండా, దొరికిన మాడు వారాల పైచిలకు భ్రాం సమయాన్ని పాలక వ్యవస్థలో తన పలుకుబడిని పెంచుకునేందుకు నేతాజీ శక్త్యా వినియోగించుకున్నాడు. అర్థి చీఫ్ ఆఫ్ స్టాఫ్, విదేశాంగ మంత్రి, రక్షణ మంత్రి, ప్రివిధ బలగాల అపిమఖ్య అధికారులతో వరనగా జిరపిన సమావేశాల పర్యవసాంగా వారందరికీ నేతాజీ అంటే గురి కుదిరింది. అతడికి మద్దతు ఇవ్వటం జపానేకి మంచిదన్న అభిప్రాయం వారికి కలిగింది. నేతాజీ విశ్లేష వ్యక్తిత్వం ఎలాంటిదంటే ఆయనతో కొద్దునేపు మాట్లాడితేనే “నాకు ఉత్సాహం పెరిగింది. నా నెత్తురు మరిగింది. నా కళ్ళ వెంట నీళ్ళ వచ్చాయి.” అని బర్యా ఏరియా ఆర్టీకి చీఫ్ ఆఫ్ స్టాఫ్ అయిన జనరల్ కతకురా తరవాత కాలంలో గుర్తు చేసుకున్నాడు. అంతగా కదిలించాడు కాబట్టే సైన్యాదివతి, విదేశాంగ మంత్రి నేతాజీ అడగ కుండానే చొరవ తీసుకుని జనరల్ టోజోకు నచ్చచెప్పి అపాయింటుమెంటు ఇప్పించారు.

విశేషం ఏమిటంటే అంతలూ బిర్బిగిసి, మాడు వారాల పాటు వెయిట చేయించిన జపాన్ దేశాధినేత కూడా 1943 జూన్ 10న నేతాజీని కలిని మాట్లాడగానే ముగ్గురుయాడు. ఆగ్నేయాసియాలో ఇందియస్తను తమ ప్రయోజనాలకు అడ్డంగా వాడుకోవాలే తప్ప వారి స్వాతంత్య పోరాటాన్ని పెద్దగా సహార్ట్ర చేయకూడదు. ఐ.వెన్.ఎ. నాయక తాన్ని స్వాతంత్యం ఉన్న ప్రజానాయకుడికి అనలే అప్పగించకూడదు అని అప్పించాకా ఉన్న టోజో వైఫారి నేతాజీని కలిశాక మౌలికంగా మారింది. నేతాజీ విశ్లేష వ్యక్తిత్వం ఇటలీ నియంత ముస్లిమినీ లాగే జపాన్ అధినేత టోజోనూ సూదంటురాయిలా ఆకట్టుకుండి.

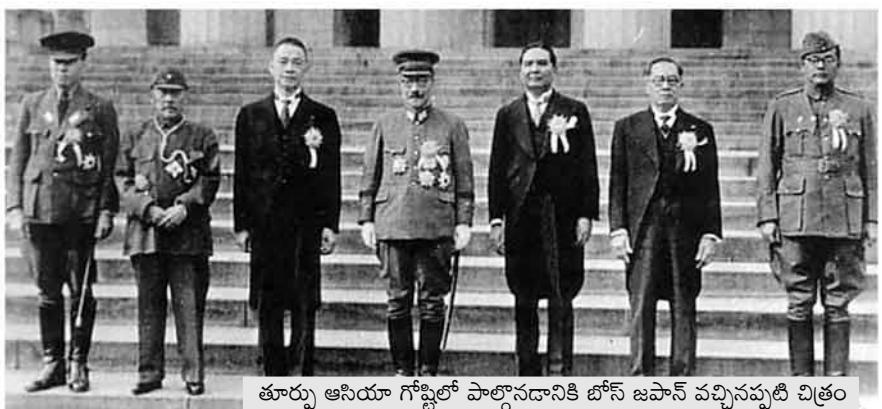
ఇందియా మీదికి జపాన్ తన సేనలను పంపించి యుద్ధం చేయించి తమకు తేరగా స్వాతంత్యం ఇప్పించాలని భారతీయులు కోరుతున్నారని అప్పించాకా టోజోకు దురభిప్రాయం ఉండేది. నేతాజీని కలిశాక అది పోయింది. బోలెడు డబ్బు

భర్మపెట్టి, ఎందరో సైనికులను బలిపెట్టి మాయుద్ధాన్ని మీరు చేసిపెట్టనక్కరలేదు. భారత గడ్డ మీద మేము కాలు పెట్టగలగేంతవరకూ మీ మిలిటరీ తోడుగా ఉంటే చాలు. ఆ తరవాత గెరిల్లా పోరాట దళాలను దేశంలోకి పంపించి మా యుద్ధం మేం చేస్తాం. మా రక్కన్నే మేం చిందిస్తాం. మా స్వాతంత్యం మేం సాధించుకుంటాం - అని నేతాజీ సినియర్సగా చెప్పటంతో టోజోకు అతడిమీద గురి కుదిరింది. జీవితమంతా ట్రిపీచ్ సాప్రూజ్యాంతో రాజీలేకుండా పోరాడిన ట్రాక్ రికార్డ్, ప్రాణాలకు తెగించి చేసిన ప్రధానభరిత సాహసాలు నేతాజీ మాటలకు విశ్వసనీయత పెంచాయి. దానికి తోడు భారత దేశంలో గాంధీ తరవాత అంతటి ప్రజాదరణ కలిగిన మహానాయకుడిగా నేతాజీ ఔన్నత్యం టోజోకు తెలుసు. అంతటిపై మాట తప్పి దోహం చేస్తాడను భయానికి అస్సారు మేం లేదు. సైగా నేతాజీని బట్టలో చేయాలని చూశాడు. నేతాజీ మాసంగా విన్నాడు. ఏ వ్యాఖ్యా చేయలేదు. తనకు మాటల్లాడే

ఎ.పి.ఆర్. శస్త్రి

ప్రధానమంత్రికి మహా గురి. బృహత్తర తూర్పు ఆసియా సమ్మిప్పరోభ్యుద్ధికి తాను వేసిన ప్రణాళికను జనరల్ టోజో ఆ సమావేశంలో గొప్పగా వివరించాడు. ఇందియా స్వాతంత్య దేశం అయితేకానీ తమ ప్రణాళిక విజయవంతం కాదని నొక్కిసెప్పాడు. వీలయితే ఇందియాను ఆక్రమించాలని తమకు ఎప్పటినుంచో ఉన్న దురద్దేశాన్ని కప్పిపుచ్చి నేతాజీని బట్టలో చేయాలని చూశాడు. నేతాజీ మాసంగా విన్నాడు. ఏ వ్యాఖ్యా చేయలేదు. తనకు మాటల్లాడే

తూర్పు ఆసియా గోప్పలో పాల్గొనడానికి టోన్ జపాన్ వచ్చినప్పుటి చిత్రం

పెమ్మకుంటూ... నమ్మడినవాడు, మనం దగ్గరికి చేరుకోదగ్గ వాడు, మనకు అక్కరకోచ్చేవాడు అంటూ విదేశాంగ మంత్రి శిగమిత్సు, సైన్యాదివతి సుగియామలు చేసిన ట్రీఫింగ్ కూడా టోజో మీద పనిచేసింది. దాంతో తొలి కలయికలోనే నేతాజీ అతడికి తెగ నచ్చాడు. ఇందియస్తను మీద మనుషపటి చులకనభావాన్ని, అనుమానాలనూ పక్కన పెట్టి అతడికి కోరిన సహాయం చేయటానికి సుముఖుడయ్యాడు. అయితే మాట ఇచ్చేముందు తన సహచరుల అభిప్రాయం కూడా తెలుసుకోవటం మంచిదని టోజో తలవాడు. దర్జనమే ఇప్పకుండా అంతకుమనుపు సెలలోజాలు రలాయించిన దేశాధినేత వైఫారి ఎంతలూ మారిపొయిందంటే నాలుగులోజాల తరవాత మళ్ళీ కలుద్దామని తనంత తానే నేతాజీని కోరాడు.

అనుకున్నట్టే జూన్ 14న అత్యున్నత స్థాయిలో విస్తుత సమావేశం జరిగింది. విదేశాంగ మంత్రి శిగమిత్సుతో పాటు సైన్యాదివతి సుగియామ, మరికొందరు ఉన్నతాధికారులు కూడా అందులో పాల్గొన్నారు. ముఖ్యంగా శిగమిత్సు విజ్ఞత మీద

వంతు వచ్చినప్పుడు రెండు సూటి ప్రత్యులు వేశాడు. ఇందియా స్వాతంత్యం పొందటానికి సహాయపడేదుకు జపాన్ సిద్ధంగా ఉండా అన్నది మొదటి ప్రత్యు. ఆ సహాయానికి పరతలు, ముందరి కాళ్ళకు బండాలు ఉంటాయా అన్నది రెండో ప్రత్యు. ఇందియన్ ఆర్టీ యుద్ధం చేస్తూ బయటినుంచి ఇందియా లోపలికి చొచ్చుకు వెళ్లి ప్రజల తోడ్యాటుతో దేశాన్ని బ్రిటీష్ అక్రమణ సుంచి విముక్తి చేయాలన్నది నేతాజీ చిరకాల ప్రణాళిక. జపాన్ తన సైనిక అపోష్టను ఇందియా లోపలికి విస్తరిస్తే కానీ భారత విమాన సైనికి ఆ అవకాశం రాడు. తీరా దేశం లోపలికి అడుగుపెట్టక జపాన్ ఇందియా ఆక్రమణకు పాల్గొనడూ చూస్తే కొరివితో తల గోక్కున్నట్లు అవుతుంది. కాబట్టి టోజో అంతర్యమేమిలో ముందే తేల్చుకోవాలని నేతాజీ ఉద్దేశం.

నిజసికి ఇందియా మీదికి దండెత్తటానికి జపాన్ అప్పటికే సన్మాప్తిలు చేస్తున్నది. కాని ఆ సంగతి బయటి పెట్టబునానికి టోజో నందించి వించాడు. ఎందుకంటే -సైనిక దాడి ఎప్పుడున్నది ఇంకా నిర్ణయం కాలేదు. దాని గురించి ముందే చెప్పటం మంచిది

కాదు. అందుకని తన సహవరులతో సంప్రదించ కుండా తాను ఇస్కుదు ఏమీ చెప్పిని టోజో మెదలి ప్రశ్నకు బదులిచ్చాడు. అది సమంజసమే కాబట్టి నేతాజీ దానిపై ఇంకా సాగ తీయలేదు. ఇందియా సరిహద్దులో దాడికి జపాన్ నిద్రమవుతున్నట్టు సైన్యాధిపతి సుగియామ అంతకుమందే నేతాజీ చెవిన వేశాడు కూడా.

అతి ముఖ్యమైనది రెండో ప్రశ్న. భారత స్వాతంత్ర్యానికి తాము చేసే సహాయం వెనుక వేరే మతలబలు, ఘరతులు ఏమీ ఉండవని టోజో స్పష్టం చేశాడు. అంతేకాదు, నేతాజీ తలపెట్టిన కార్యాచరణకు మనస్సుల్లిగా సర్వవిధాల సహాయపడతామని ప్రధాన మంత్రి మాట ఇచ్చాడు కూడా. నేతాజీ వ్యక్తిత్వానికి జపాన్ అధినేత ఎంత ముగ్గుడయూడంటే ఏ ఆధికార హోదా లేని నేతాజీని రెండురోజుల్లో జరగనుస్తూ జపాన్ పార్లమెంటు అసాధారణ సమావేశానికి విశిష్ట అతిథిగా ఆహస్త్వించాడు. “ఈయన చాలా గొప్పవాడు. ఇందియన్ నేపసర్ అల్లీనీ కమాండ్ చేయటానికి అన్ని విధాల తగినవాడు” అని మీటింగు అయ్యాక ఫారిన్ మినిస్టర్ శిగేమిత్సుతో అన్నాడు టోజో. “బోన్ సిన్హియారితీ అయిన మాట కపలికల్లో, ప్రతి కడలికల్లో కొంచ్చినట్టు కనపడుతుంది. అయిన మాటలు విన్వారెవరూ చలించకుండా ఉండలేరు.” అని తరవాత శిగేమిత్సు గుర్తుచేసుకొన్నాడు.

1943 జూన్ 16న బృహత్తర తూర్పు అయియా సమమైపురోభివృద్ధి ప్రణాళికును చర్చించటానికి జపాన్ పార్లమెంటు ప్రత్యేకంగా కొలువుతీరింది. దానికి నంబంధించిన విధాన ప్రకటనను చేసార్టా ప్రధానమంత్రి టోజో నేతాజీని సూటిగా చూస్తూ, ప్రధానంగా అయిననే ఉద్యేశించి ఇందియా గురించి ఈ మాటలన్నాడు - “ఇందియా ఇంకా బ్రిటిష్ అణచివేత కింద మగ్గుతాన్నందుకు మనం బాధపడుతున్నాం. ఆ దేశ స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి పూర్తి మద్దతు తెలుపుతున్నాం. భారత స్వాతంత్ర్యం కోసం సాధ్యమైన ప్రతి సహాయాన్నీ చేయటానికి మనం కృతసిశ్శయంతో ఉన్నాం.” ఇందియా లోపలి విలిటరీ అపరేషన్లకు జపాన్ సహాయపడుతుండా అని అంతకుమందు నేతాజీ వేసిన ప్రశ్నకు ఆ విధంగా జవాబు దొరికింది. ఇందియా వివేచనకు సాయహడతామని అంత స్పష్టమైన కమిట్టీంటును అప్పబడికా ఏ దేశం సుంచి గాంధీజీ సహా ఏ భారత నాయకుడూ రాబట్టిలేక పోయాడు.

సాధ్యమైన ప్రతి సహాయాన్నీ చేస్తామని ప్రధానమంత్రి పార్లమెంటు వేదికపై పోమీ ఇచ్చాక నేతాజీకి అజ్ఞాతవాసం అవసరం తీరింది. మెత్తుడా అనే మారువేరును వదిలి మాడురోజుల తరవాత టోక్యోలో తన అసలుపేరుతోనే సుభాస్ చంద్రబోన్ ప్రెస్ కాస్టర్స్ పెట్టాడు. 60 ప్రతికల ప్రతినిధిలు,

సింగపూర్లో
టోజోతో..

భారత స్వాతంత్ర్యానికి తాము చేసే సహాయం వెనుక వేరే మతలబలు, ఘరతులు ఏమీ ఉండవని టోజో స్పష్టం చేశాడు. అంతేకాదు, నేతాజీ తలపెట్టిన కార్యాచరణకు మనస్సుల్లిగా సర్వవిధాల సహాయపడతామని ప్రధాన మంత్రి మాట ఇచ్చాడు కూడా. నేతాజీ వ్యక్తిత్వానికి జపాన్ అధినేత ఎంత ముగ్గుడయూడంటే ఏ ఆధికార హోదా లేని నేతాజీని రెండురోజుల్లో జరగనుస్తూ జపాన్ పార్లమెంటు అసాధారణ సమావేశానికి విశిష్ట అతిథిగా ఆహస్త్వించాడు. “ఈయన చాలా గొప్పవాడు. ఇందియన్ నేపసర్ అల్లీనీ కమాండ్ చేయటానికి అన్ని విధాల తగినవాడు” అని మీటింగు అయ్యాక ఫారిన్ మినిస్టర్ శిగేమిత్సుతో అన్నాడు టోజో. “బోన్ సిన్హియారితీ అయిన మాట కపలికల్లో, ప్రతి కడలికల్లో కొంచ్చినట్టు కనపడుతుంది. అయిన మాటలు విన్వారెవరూ చలించకుండా ఉండలేరు.” అని తరవాత శిగేమిత్సు గుర్తుచేసుకొన్నాడు.

సింహగ్రహస్తక యావద్శారతం పులకరించిపోయింది.

“జనరల్ టోజో” భారత స్వాతంత్ర్యానికి బాసటగా గొప్ప ప్రకటన చేశాడు. మన స్వాతంత్ర్య పోరాటానికి జపాన్ ప్రభుత్వం నుంచి సకలవిధాలా సహాయపడతానికి ఆయన కంకణబద్ధదయ్యాడు. మన విషయంలో ఆయన వ్యక్తిగతంగా ప్రత్యేక తర్వాత తీసుకుంటున్నాడు” అంటూ జూన్ 21, 24 తేదీల్లో రేడియో ప్రసంగాలలో నేతాజీ ఉదాహించాడు. ఇంతలూ నౌక్కిపెచ్చింది టోజో వరానికి మరిసి కాదు. జపాన్ పార్లమెంటులో చేసిన బన సుంచి టోజో వెనక్కిపోకుండా కట్టి చేయటానికి జర్నల్ టోజో హీట్లర్ మీద అగ్గె జపాన్లో టోజో మీదా నేతాజీకి బ్రమలేపి లేవు. బ్రిటిష్ లెంపు రాస్టిమచుకోవటానికి దయ్యాలతేసైనా కరచాలనం చేస్తానని ప్రకటించి, జోల్వెనికుల ఫోరఫూతుకాలను మరచి చర్బీల్ స్టాలిన్తో చేతులు కలిపినట్టే టోజో తన దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం హిట్లర్, టోజోల సహాయం తీసుకున్నాడు.

నేతాజీ వ్యాహం ప్రకారం భారతదేశాన్ని ఆకులించిన బ్రిటిష్ సేనలపై సాయథ యుద్ధం జరిగి తీరాలి. అందులో ఆజాద్ హింద్ ఫాఱ్ ముందుండి వీరోచితంగా పోరాడాలి. బ్రిటిష్ కొలువులో ఉన్న భారత సేనల విధేయత మీద అది బలమైన ప్రభావం చూపాలి. స్వాతంత్ర్య సైనికుల శోర్యం, త్యాగం ప్రజలను కదిలించాలి. ఇది సాధ్యమైనంత త్వరగా జరగాలి. అలస్యం అయితే యుద్ధంలో పరస పరాజయాలతో జపాన్ మిలిటరీ ఢిషి సానాటీకి బలహీనపడుతుంది. జపాన్ జపాన్ పాలకవర్గంలో ఇందియాపై సైనిక చర్యను వ్యతిరేకిస్తున్న శక్తులు పరిస్థితి ఇంకా అధ్వాన్మష్టేత్తే దాన్ని అసే పడివువు. ఇందియాపై దాడి జపాన్ కంటే భారత విముక్తికి ఎక్కువ అవసరం. అందుకే ఆ దాడిని తనకు ప్రతిష్ఠాతుకంగా టోజో పరిగణించేలా చేయాలని నేతాజీ తప్పతపులాడారు.

సర్వవిధాల సహాయపడతామన్న హోమీని టోక్యోనుంచి రాబట్టక సమయం వ్యధా చేయకుండా కార్యరంగంలోకి దూకదలించాడు. సింగపూర్, మలయా, ఇతర ఆగ్నీయాసియా దేశాలు యుద్ధ సన్నాహితుల ఆయన ఎంచుకున్న క్రాక్సెట్లింగ్. టోక్యోలో మిగిలిన చివరి పచి సింగపూర్ కేంద్రంగా ప్రవాస భారత ప్రభుత్వం ఏర్పాటుకు జపాన్ గుర్వామైంటును ఒప్పించటం. దానికి సూత్రరీత్యా అభ్యర్థితరం ఏమీ లేదు. కానీ అధికారిక నిర్ణయాన్ని ఆలోచించి తేలిని చేయాలి. కానీ ప్రతిష్ఠాతుకంగా టోజో పరిగణించేలా చేయాలని నేతాజీ తప్పతపులాడారు.

సర్వవిధాల సహాయపడతామన్న హోమీని టోక్యోనుంచి రాబట్టక సమయం వ్యధా చేయకుండా కార్యరంగంలోకి దూకదలించాడు. సింగపూర్, మలయా, ఇతర ఆగ్నీయాసియా దేశాలు యుద్ధ సన్నాహితుల ఆయన ఎంచుకున్న క్రాక్సెట్లింగ్. టోక్యోలో మిగిలిన చివరి పచి సింగపూర్ కేంద్రంగా ప్రవాస భారత ప్రభుత్వం ఏర్పాటుకు జపాన్ గుర్వామైంటును ఒప్పించటం. దానికి సూత్రరీత్యా అభ్యర్థితరం ఏమీ లేదు. కానీ అధికారిక నిర్ణయాన్ని ఆలోచించి తేలిని చేయాలి. ప్రతిష్ఠాతుకంగా టోజో పరిగణించేలా చేయాలని నేతాజీ సింగపూర్కు విమానం ఎక్కుడు. ఆయన వేళ్ళిన మరుసాదు ఆ ప్రసంగం ప్రసారముంది.

మిగతా వచ్చేవారం

రెండేళ్ళ తరువాత జూన్ 11 నుండి 13 వరకు ఇంగ్లండ్‌లోని కార్బోవార్లో జిలగిన జి7 (ప్రాణి, జర్సీ, ఇటలీ, కెనడా, అమెరికా, ఇంగ్లండ్, జపాన్) 47వ సమావేశాలు ఉత్సాహం భరితంగా జరిగాయి. అంతర్జాతీయ సహకారంపై దృష్టి సారించిన సభ్యులే ఐదు ముఖ్య అంశాలపై ఏకాభిస్థాయానికి వచ్చాయి. వుహోన్ వైరస్ స్ట్రైంబిన్ కల్గొలం సద్గుమణిగిన తరువాత మొదటిసారి సమావేశమైన దేశాభిస్థాతలు కొవిడ్ మహామార్కులికి కారణమైన కరోనా వైరస్ పుట్టుపూర్వోత్తరాల గురించి పరిశోధన జరగాల్సిందేనని నిర్ణయించారు.

జి7 చైనా వ్యతిరేక వైఫలి

'ప్రసరించం' అనే పేరు పెట్టిన ప్రణాళికను జి7కు అధ్యక్షత వహిస్తున్న ఇంగ్లండ్ సభ్యులే దేశాల మందు ఉంచింది. అందులో కరోనా వైరస్ వ్యాపిని అరికట్టడం, భవిష్యత్తులో ఇంటాపీ మహామార్కులను మరింత సమర్థంగా ఎదురుచేసే శక్తిసామర్థ్యాలు నంపాదించడం, న్యాయమైన, స్వేచ్ఛాయుత వాటిజ్యాన్ని పెంపాందించడం, వర్యావరణ పరిరక్షణ, జీవ వైధిక్యాన్ని కాపాడటం, స్వేచ్ఛాయుత సమాజాలను ప్రోత్సహించడం, విలువలను పరస్పరం పంచుకోవడం మంటి నాలుగు ప్రధాన అంశాలను చేర్చింది.

పై అంశాలు బహుమఖ సహకారాన్ని పెంపాందించే విధంగా ఉన్నాయి. వర్యావరణ పరిరక్షణ అంశాన్ని వక్కన పడితే మిగిలినవిన్నీ చైనా దుందుకు ధోరణికి సంబంధించినవే. కొవిడ్ మహామార్కు పుట్టినిల్లు చైనాలోనే వైరస్ వ్యాపికి సంబంధించిన కీలక ప్రశ్నలకు సమాధానం దొరుకుతుంది. అలాగే చైనా దురాక్రమణ వాటిజ్యావిధానం వల్ల అనేక చిన్న దేశాలు అప్పుల ఉచిలో కూరుకోయాయి. చైనా నిరంకుశ, రహస్య తీరు మూలంగా విలువలను పంచుకునేడుకు ఏమాత్రం అవకాశం లేదు.

క్యాప్టెన్(అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా, భారత్, జపాన్లలో కూడిన సంస్థ) నేతల సమావేశంలో వుపోన్ వైరస్ గురించి విచారణ సాగించాలని ప్రతిపాదించిన అమెరికా అధ్యక్షుడు బైడెన్, తనకు ముందున్న అధ్యక్షుడు ట్రంప్ అనుసరించిన చైనా ప్రతికూల విధానాన్ని మరింత ముందుకు తీసుకువెళ్లారు. ప్రజాస్వామీక, స్వేచ్ఛాయుత సమాజ విలువలను కాపాడటానికి అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలని జి7 దేశాలు అంగీకారానికి వచ్చాయి. ఆ విధంగా చైనా నిరంకుశ ధోరణిని అడ్డుకోవాలని నిర్ణయించు కున్టటయింది.

చైనాతో ఉన్న బలమైన ఆర్థిక సంబంధాల దృష్ట్యా వెంటనే తుది అంగీకారానికి రాలీకపోయినా చైనా పట్ల అనుసరించవలసిన ప్రతికూల విధానం ఆవసరాన్ని అన్నీ దేశాలు గుర్తించాయి. కొవిడ్ మహామార్కు పోరును తీవ్రతరం చేయాలని నిర్ణయిస్తూ పేద దేశాలకు 1 బిలియన్ వ్యాపిస్సులు పంచిటి చేయాలని జి7 దేశాలు నిర్ణయించాయి. అయితే ఈ సహాయం చాలా తక్కువని, అది కూడా ఆలస్యంగా అందుతున్నదనే విమర్శలు వస్తున్నాయి. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల గురించి సంపన్న దేశాలు అలోచిస్తున్నాయనే విషయాన్ని ఈ నిర్ణయం

తెలుపుతోంది.

జి7 దేశాలు పేదదేశాలకు అందించే 1 బిలియన్ వ్యాపిస్సులలో 50 మిలియన్ దోసులు పైజర్జెక్చరు చెందినవి ఉంటాయి. 100 మిలియన్ దోసులు ఇంగ్లండ్, కెనడాలు కలిపి అందిస్తాయి. అయితే మహామార్కుని అరికట్టడానికి జి7 కేటాయించే 2 బిలియన్ దాలర్ల నిధి నుంచి అమెరికా వ్యాపిస్సులు కొనుగోలు చేసేరూన్నది ఆస్క్రికర్మాన విషయం. విధి దేశాల్లో వ్యాపిస్సు కొనుగోలకు, పంచిటికి అవసరమైన వ్యవస్థ, ఆర్థిక స్థోమత లేని కారణంగా ప్రపంచ బ్యాంక్ 12 బిలియన్ దాలర్ల రుణాన్ని అందించాడనికి ముందుకు వచ్చింది. అయితే దీనివల్ల పేద దేశాలపై రుణభారం పెరుగుతుందని, వ్యాపిస్సుల అందుబాటులో ఉన్న వ్యత్యాసం మరింత పెరుగుతుందనే విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి.

పారదర్శక, జవాబుదారీతనం కోసం వుపోన్ వైరస్ పుట్టుపూర్వోత్తరాల గురించి నిపుణులతో క్షుణ్ణుమైన విచారణ జరగాలని జి7 దేశాలు కోరాయి. భవిష్యత్తులో ఇంటాపీ వ్యాధులను నివారించడానికి, వైరస్ల వ్యాపిని ముందుగా పసిగట్టి పొచ్చరించే ప్రపంచవ్యాప్త వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేయడం, వ్యాధులకు అవసరమైన చికిత్స, వ్యాపిస్సుల తయారీకి ప్రస్తుతం

పదుత్తున్న 300 లోటుల కాల వ్యవధిని 100లోజులకు తగ్గించడం వంటి చర్చలు చేపట్టాలన్న ప్రతిపాదనలపై ఈ దేశాలు అంగీకరించాయి.

చైనా ‘మార్కెటీటర విధానాలు, పద్ధతులు’ను వ్యక్తిగించిన జి 7 దేశాలు ‘నిబంధనలకు లోబిసిన అంతర్జాతీయ వ్యవస్థ, అంతర్జాతీయ న్యాయాన్ని సంపన్న దేశాలు పరిరక్షించాలి’ అన్న భాధ్యతను నిర్వర్తిస్తూనే ఉంటామని మరోసారి ఉపాయించాయి. అలాగే చైనాలో జరుగుతున్న మానవహక్కుల ఉల్లంఘన గురించి ఆందోళన వ్యక్తంచేశాయి. ఉయిఫార్ల పై బింగం ప్రభుత్వం సాగిస్తున్న అత్యాచారాలకు, ‘మరణకాండ’కు నిరసనగా అమెరిక, యూరోపియన్ యూనియన్ చైనా కమ్యూనీస్ పార్టీ అధికారులపై ఆంక్షలు విధించాయి. ప్రతిస్పందనగా చైనా కూడా ఆంక్షలు విధించింది. చైనా వర్యలతో అగ్రహించిన యూరోపియన్

సముద్రాలలో యుధాతథ స్థితికి భంగం కలిగిన్న ఎలాంటి ఏకపక్ష నిర్ణయాల్లైనా తీసుకోవడాన్ని ఉప్రిక్తతలు పెంచడాన్ని తీప్రంగా వ్యతిరేకిస్తాం.’ ఈ ప్రకటనతో జి 7 దేశాలు చైనా గిసిన ‘ఏక చైనా విధానం’ అనే లక్ష్మణరెభసు రాటీనట్టయింది.

చైనా బెట్టీ, రోడ్ వ్యాహస్ని తీపికొట్టడం కేసం జి 7 దేశాలు పునర్నిర్మాణ ప్రణాళిక కింద మాలిక సదుపాయాల కల్పనకు 40 బ్రీలియన్ డాలర్ల ఆర్థిక సహయాన్ని ప్రకటించాయి. వుపోన్ వైరన్ పేరు ఎత్తకుండానే ఇటీవల చిన్న, మధ్యతరహా ఆదాయం ఉన్న దేశాల్లో మాలిక సదుపాయాల వ్యవస్థ అవసరాలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయని పేరొన్న ఈ దేశాలు ‘పారదర్శక ఆర్థిక, వ్యాపకం, సామాజిక ధోరణిలో మాలిక సదుపాయాల వ్యవస్థ అభివృద్ధి చేసే కృషి వల్ల సంబంధిత దేశాలు, ప్రజలు లాళం పొందుతారు’ అని ప్రకటించాయి.

యూనియన్ సమీకృత పెట్టుబడి ఒప్పందం (సిఱప్)పై చర్చించడానికి నిరాకరించింది.

వెట్టిచాకిరి, మానవహక్కుల క్షీణిత వంటి అంశాలపై ఆందోళన తెలిపిన జి 7 ‘మా విలువల ప్రకారం చైనా కూడా మానవహక్కులు, మాలిక అధికారాలను గౌరవించాలని, పరిరక్షించాలని కోరుతున్నాం. అలాగే చైనా-ట్రిటీష్ సంయుక్త ఒప్పందం, చట్టం ప్రకారం హింకాంగ్ కు స్వయం ప్రతిపత్తి ఇప్పాలని కోరుతున్నాం’ అని పేరొన్నాయి.

ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతం ప్రధాన భాగాల్లిక రాజకీయ వివాదాలకు కేంద్రమయింది. అందుకనే జి 7 దేశాలు కూడా ఈ ప్రాంతానికి సంబంధించి తమ విధానాన్ని ప్రకటించాయి. స్నేచ్ఛాయుత వాతావరణం ఈ ప్రాంతంలో చాలా ముఖ్యమని పేరొన్న ఈ దేశాలు తైవాన్ ప్రాంతంలో అనిశ్చిత పరిస్థితుల గురించి ఇలా వ్యాఖ్యానించాయి. ‘ఈ ప్రాంతంలో వివాదాలను శాంతియుతంగా పరిపుంచుకోవాలి. అలాగే దక్కిణ, తూర్పు చైనా

చైనాతో పాటు రష్యా గురించి కూడా జి 7 దేశాలు ప్రస్తావించాయి. ‘ఇతర దేశాల ప్రజాసాధ్యిక వ్యవస్థల్లో జోక్యం చేసుకోవడం, వాటిని ఆస్థిర పరచడం వంటి కార్యకలాపాలకు స్వస్తి చెప్పాలి. అలాగే అంతర్జాతీయ మానవహక్కుల హామీలు, కర్తవ్యాలను పూర్తిచేయాలి’ అని రష్యాను కోరాయి.

ఈ ప్రకటన దారూరా జి 7 దేశాలు ఉక్కెయిన్ విషయంలో నోర్మండి ప్రక్కియక, మిన్స్ ఒప్పందాల అమలుకు మరోసారి మద్దతు తెలువడమేకాక బెలారస్ అధికారుల నిరంతర ధోరణి పట్ల ఆందోళన వ్యక్తం చేశాయి. మైన్యూన్లో సైనిక తిరుగుబాటును ఖండించిన జి 7 దేశాలు అప్పోన్స్యూన్లో హింస చల్లారి సాధారణ పరిస్థితులు నెలకొనాలని కోరుకున్నాయి. అణ్ణాయుధాలు సమకూర్చుకోకుండా ఇరాన్ ను ఎలాగైనా నిలువరించాలని మరోసారి ప్రతిని పూర్విన ఈ దేశాలు అమెరికా, ఇరాన్ల మధ్య సంయుక్త, సమీకృత కార్బూచరణ ప్రణాళిక (JCPA) సంప్రదిం పులు తిరిగి ప్రారంభం కావాలని అభిప్రాయపడ్డాయి.

సమానత్వం, ముఖ్యంగా, ట్రై పురుష సమానత్వం, అడవిలు విద్యావుకాశాలు, భూమిని సంరక్షించడం, ఆర్థిక వ్యవస్థలను పల్గొప్పువరచడం, ప్రపంచ సమస్యల పరిపూర్వానికి నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించుకోవడం, అంతర్జాత్ సైబర్ సహకారం వంటి అంశాలపై ప్రధానంగా దృష్టి కేంద్రీకరించాలని జి 7 దేశాలు నిర్మించుకున్నాయి.

ఈసారి సమావేశాలలో అతిధుల హోదాలో పాల్గొపలసిందిగా భారత్ సహా ఆస్ట్రేలియా, దక్కిణ కొరియా, దక్కిణాప్రికాలకు ఆప్సోన్సం అందించాయి జి 7 దేశాలు. అప్పోన్సాన్ని అందుకుని సమావేశాల్లో పాల్గొన్న ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ కొవిడ్ మహమూర్ని ఎదురొనడంలో జి 7 దేశాల సహయ్య, సహకారాలను ప్రశంసించారు. అలాగే దక్కిణాప్రికాతో కలిసి ప్రపంచ వాిజ్య సంస్థ సమావేశాల్లో ట్రైప్ నిబంధనలను తాత్కాలికంగా పెట్టాలన్న ప్రతిపాదన భారత్ తేచింది.

సమావేశాల్లో మాట్లాడిన ప్రధాని మోదీ స్వేచ్ఛాయుత సమాజాలు, ఆర్థిక వ్యవస్థల పునర్నిర్మాణం, పర్యావరణ, ప్రకృతి పరిరక్షణ వంటి విషయాల్లో భారత్ నాగరిక విలువలు ఎంతగానో ఉపయోగ పడతాయిని పేరొన్నారు. స్వేచ్ఛాయుత సమాజాలు ఎదురొందున్న సైబర్ దాడుల గురించి ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఇతర దేశాలు, జి 7 దేశాలతో కలిసి భారత్ స్వేచ్ఛాయుత సమాజాలు’ గురించి సంయుక్త ప్రకటనపై సంతకం చేసింది.

మరొక సమావేశాల్లో అన్నీ దేశాల ప్రతినిధులను ఉద్యేశించి ప్రసంగించిన ప్రధాని మోదీ ‘ఒక భూమి-ఒక ఆరోగ్య వ్యవస్థ అనే విధానాన్ని ప్రతిపాదించారు. పరోక్షంగా చైనాను ప్రస్తావిస్తూ భావివ్యిక్ సమస్యలను ఎదురొందడానికి ప్రజాస్సామ్య, స్వేచ్ఛాయుత సమాజాలు కలిసి చెప్పాలి. ఇప్పుడు మోద్రెన్ వైరన్ రెండవ పరిపుంచం వ్యక్తి ప్రారంభమార్కు కొర్నువార్ ను ప్రారంభించింది.

2019లో ప్రొన్స్లో జరిగిన జి 7 సమావేశాల్లో ప్రధాని మోదీ సుహృద్యవ పూర్వక భాగస్సుమిగా పాల్గొన్నారు. ఆ తరువాత 2020లో కేంప్ దేవిస్లో జరిగిన సమావేశాలకు అధ్యక్షుడు ట్రెంప్ అప్పోనిం చారు. కానీ పుహోన్ వైరన్ వ్యాప్తి మూలంగా ఆ సమావేశాలు రద్దుయ్యాయి. ఇప్పుడు పుహోన్ వైరన్ రెండవ పర్యాయం వ్యాప్తి చెందడంతో కార్నువార్ సమావేశాల్లో కూడా ప్రత్యక్షంగా పాల్గొన్లేక పోయారు.

కార్నువార్ ప్రజాస్సామ్య దేశాల కూటమీ సమావేశాలుగా ఇంగ్లండ్ ప్రధాని బోర్సిన్ జస్సన్ అభివృద్ధించారు. యూరప్ పర్యటనకు బయలుదేరే ముందు “నూతన యుగవు సమస్యలను ఎదురొన్ దంలో ప్రజాస్సామ్య దేశాల పరస్పర సహకారం, సమన్వయం, సమాజాలను ఈ పర్యటన మరింత పల్గొప్పువరుస్తుంది” అని అమెరికా అధ్యక్షుడు జాన్ బైడన్ పేరొన్నారు.

కావిడ్ మహమూర్ని చైనా పట్ల ప్రపంచ దృష్టినీ

మార్యేసింది. వైరన్ వ్యాపిని అరికట్టడంలో చూపిన నిర్మక్ష ధోరణి, నివారణ మందులను ఇతర దేశాలను లోబరమకునేందుకు, లాంగిదీసుకునేందుకు ఉపయోగించడం, మొసహూరిత దోత్యం, రడ్జిష చైనా సముద్రం మొదలైన ప్రాంతాల్లో విస్తరణవాదం, కొవిడ్ మహామ్యారి పరిస్థితులను ఆసూ చేసుకుని వాస్తవాధిన రేఖ మెంబడి ఉద్దిక్తులు స్థిరించడం, వుఫోన్ వైరన్ పుట్టహరోఫ్ట్రాల గురించి పరిశోధన జరగాలన్న దేశాలపై ఆర్డికపరమైన ఆండ్లు విధించడం, హోంకాంగ్ స్వేచ్ఛను పరించడం వంటి చర్యల ధ్వనా అధ్యక్షుడు జిన్సింగ్ చైనా దుర్భాగ్యారిత, విశాశనకారి ధోరణిని మరోసారి బయటపెట్టారు. దీనితో ప్రపంచవ్యాప్తంగా చైనా పరపతి ఎన్నదూ లేనంతగా క్లీటించింది.

ఇలాంటి చైనా ధోరణిని ఆడ్డకుని పారదర్శకమైన పాలనా వ్యవస్థను ఏప్పాటు చేయడం ఇప్పుడు ప్రపంచం ముందు ప్రధాన అంశం అయింది. అందుకు ఈ ప్రజాసామ్య దేశాల కూటమి ఒక మంచి ఆరంభం అవుతుంది.

జి7 సమావేశాల ప్రధానం గురించి చర్య జిరుగుతన్నప్పటికీ ఈ సమావేశాల్లో ప్రతిపాదించిన ‘పునర్నీర్మాణ’ ప్రణాళిక పట్ల భారత్ విశ్వాసాన్ని ప్రకటించింది. పాక్ ఆక్రమిత కశ్మీర్ గుండా విస్తరించే చైనా బిఅర్మ (బెట్ట, రోడ్ నిర్మాణ పథకం)ని భారత్ మొదటింటి వ్యతిరేకిస్తోంది. ఇది చైనా విస్తరణ వాదానికి ప్రత్యక్ష ఉదాహరణ అని చెపుతునే ఉంది.

ఈసార్ల సమావేశాలలో ఆతిథుల
హోదాలో పాల్గొనవలసించిగా భారత్
సహ ఆప్టేలియా, దడ్జిష కోలియా,
దడ్జిషాప్రైకాలకు ఆహ్వానం అందించాయి
జి7 దేశాలు. ఆహ్వానాన్ని అందుకుని
సమావేశాల్లో పాల్గొన్న ప్రధాని నరేంద్ర
మోటి కొవిడ్ మహామ్యాలని ఎదురొస్తడంలో జి7 దేశాల
సహాయ, సహకారాలను ప్రశంసించారు. ఆలాగే దడ్జిషాప్రైకాతో
కలిసి ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ సమావేశాల్లో ట్రైప్స్ నిబంధనలను
తాత్కాలికంగా పెట్టాలన్న ప్రతిపాదన భారత్ చేసింది.

జి7 దేశాల సంయుక్త ప్రకటనకు ప్రతిస్పందనగా చైనా కూడా ‘చిన్సుచిన్న సమాపోలు ప్రపంచ భవితవ్యాన్ని శాసించే రోజులు శోయాయి’ అంటూ వ్యాఖ్యానించింది. ‘జి7 దేశాలవన్నీ ఆధారపొత్తమైన అరోపణలే. జిన్సింగ్ విధానాలను సాకుగా చూపి చైనా అంతర్గత వ్యవహారాల్లో జోక్కుం చేసుకోవాలని జి7 దేశాలు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. దీనిని తీపంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము’ అని లండన్ లో చైనా రాయబారి పేర్కొన్నారు. జి7 దేశాల ధోరణికి ఆగ్రహం చెందిన చైనా, ప్రతీకార చర్యగా తరచూ తైవాన్ గగనతలంలోకి చౌరబిందింది. చైనాకు చెందిన 28 యుద్ధ విమానాలు తైవాన్ వైమానిక రక్షణ ప్రదేశం(ADIZ)లోకి చౌరబటం ద్వారా ‘ఒకే దేశం, రెండు వ్యవస్థలు’ అనే విషయాన్ని, వాదనను స్థిరపరచేందుకు ప్రయత్నించాయి.

జి7 సమావేశాలను ‘ఆఖరి జి7 సమావేశం’ అంటూ లియసార్డో డావిస్సి లార్న్ సప్పర్ కు పేర్డిగా చైన్లో ప్రచురించిన ఒక కార్పూన్ ను చైనా కమ్యూనిష్ట్ పార్టీ అధికారిక పత్రిక తిరిగి ప్రచురించింది. ఆ కార్పూన్ ఇలా ఉంది.

- కార్బూన్లో దేశాలు. ఎడమ నుండి కుడికి వరుసగా: జర్మనీ, ఆప్టేలియా, జపాన్, ఇటలీ, అమెరికా, ప్రిటన్, కెనడా, ప్రాస్ట్, భారత్

బల్ల క్రింద ఉన్న రెండు కప్పులు: తైవాన్, హోంకాంగ్.

ఒక చిత్రం వంద వాక్యాలకు సరిసమానం అని ఈ కార్పూన్ చైనా సంకుచిత మనస్తత్వాన్ని, ఒంపెత్తుపోకడ విధానాన్ని తెలియజేస్తోంది.

అను: కేవన్

నిర్ద్ధారణ :
జింకా నారాయణగౌడ్ మి

సంఖ్యాయంత్రం

ఈ స్ట్రోం చూశారు కదా! ఈ స్ట్రోంలో నిలువు, ఏటవాలు, అడ్డం, నాలుగు వంతున గడులలోని అంకెలు కూడితే మొత్తం 34 వస్తుంది. కాసీ ఇక్కడ కొన్ని గడులలలోనే అంకెలు ఇచ్చారు. అంటే అవి కూలు, మొత్తం 34 రావాలంపే ఏమి అంకెలు ఉండాలో మీ బుద్ధిని ఉపయోగించి పూర్తించండి!

సమాధానం రాకపోతే వచ్చే వారం దాకా ఆగండి!

1	12		
14		9	
	2		
			10

సంఖ్యాయంత్రం - 10 సమాధానాలు

1	8	10	15
14	11	5	4
7	2	16	9
12	13	3	6

“అంతే రానంటావా?” అక్కడే నుంచని బయటినుంచి అంది.

“అంతే. రాను.” లోపలించి అంది.

“అలా కాదు. వాళ్ల నిన్ను తీసుకురమ్మి మరీ మరీ చెప్పారుట. అందుకని నాస్గారు నిన్ను కూడా రమ్మంటున్నారు.” అని బయటినుంచే అంది.

“సారీ మమ్మి, నేను రాను. నాకు టైం దొరికేదే తక్కువ, దాన్ని కూడా వాళ్లింటికి, వీళ్లింటికి అని రమ్మనకు.”

చేసేది లేక స్వర్ష అక్కడే ఉన్న మంచం మీద కూర్చుని కూతురు కోసం ఎదురుచూస్తోంది.

అంతలో కాలిగెంబిల వినపడింది. స్వర్ష తలవు తీయడానికి వెళ్లా బాత్రూం వైపు చూస్తూ అంది,

“అదిగో నాస్గారు వచ్చారు, తొందరగా తయారయి రా.”

“తయారుగా ఉన్నారా, నేను కూడా స్వానుం చేసి, పది నిమిషాల్లో తయారయి వస్తాను.” భాస్కర్ రావు లోపలికస్తానే అన్నాడు.

“నాస్గారు వచ్చేసారు. ఏం చెప్పావో చెప్పుకో.” గదిలోకి మళ్లీ వచ్చింది.

సుధిర జంకింది. తండ్రి సంగతి తెలుసు. ఇప్పుడు సుధాకర్ అంకుల ఇంటికి వెళ్లాలిందే. అందుకే నైటీ వేసుకోవాలుకున్న అలోచనని పక్కకి పెట్టి సల్వార్ కుర్రా వేసుకుంది. మరొకరింటికైతే జీవ్ టీప్పు వేసుకునేది.

లోపలించి ఏం సమాధానం రాలేదు. అంత లోనే గది తలవు తీసిన శబ్దం అయింది.

నిశ్శబ్దంగా సల్వార్ కుర్రా వేసుకుని బయటికి వచ్చింది. స్వర్ష కూతుర్లు చూసి మొహం చిల్లించింది.

“చీర కట్టుకో. మనం వెళ్లున్నది సుధాకర్ ఇంటికి.”

గంటి భానుమతి

3

“నీకే చెప్పేది. మొండిగా మాట్లాడకు, ఇది కట్టుకో”

తల్లి చెతిలోంచి చీర తీసుకుంది.

మళ్లీ రంగు మీద చిన్న నల్లల్చి పూలు కుబసం లాంటి ఛిఫాన్ చీర. ఆ చీరంటే సుధిరకి చాలా ఇష్టారు. అందుకని ఆ చీరకి మేచింగని నల్ల జాకెట్టు కుట్టించుకుంది. ఆ తరవాత ఆ చీరని ఓ రెండుసార్లు కట్టింది. కొల్పీగ్న అందరూ ఆ చీర సుధిరకి సప్పిందని అన్నారు.

ఈ లోపలే ఓ రెండు సార్లు తండ్రి మాటలు, పోచ్చరింపులు వినపడ్డాయి.

చీర కట్టుకుని పిన్ను పెట్టుకుంది. నల్ల స్పెటర్ తీసుకుని భుజం మీద వేసుకుంది. స్వర్ష కూడా భోమ్మలా ఉన్న కూతుర్లు సంతృప్తిగా చూసింది.

మరో అయిదు నిమిషాలకి భాస్కర్ రావు కూడా తయారైయి ముందు గదిలోకి వచ్చాడు. భార్యని, కూతుర్లు చూసి, “ఇక వెళ్లామా” అంటూ కారు తాళంచేవి తీసుకున్నాడు.

ఓ గంట తరవాత అందరూ కలిసి మయూర్ విఫోర్లోని కనిష్ఠ టపర్లోని ఆరో అంతస్తులోని సుధాకర్ ఇంటికి వెళ్లారు. తలవు తీసిన సుధాకర్ నప్పుతూ నుంచున్నాడు. ఆ వెనకే అతని భార్య విజయ కూడా నుంచుంది.

“బాపున్నారా!” అంటూ పేరు పేరునా నప్పుతూ, పలకరిస్తూ పక్కి జరిగి వాళ్లకి దారి ఇచ్చారు.

“మీ కోసమే చూస్తున్నాం రండి,” నప్పుతూ సాదరంగా

“అవును తెలుసు, అందుకే ఇది వేసుకున్నాను”

“కానీ వాళ్లింటికి ఇంకెవరో కూడా వస్తున్నారు. కొంచెం పద్ధతిగా ఉంటుందని మీ నాస్గారు ‘చీర కట్టుకోమని చెప్పు’ అని నాతో అన్నారు. ఆ మాట చెప్పాలనుకుంటున్నాను, ఇంతలోనే డ్రెన్ వేసుకుని వచ్చేసాపు.”

“ఇది టూ మచ్ మమ్మి. అంతూ ఇంటికి పద్ధత్నాపు. ఏం అనలేదు. తీవీ చూడ్దాడని రిమోట్ లాక్కున్నాపు, ఏం మాట్లాడలేదు. ఇప్పుడు చీర అంటున్నాపు. ఇప్పుడు మాత్రం నేను నరే అని అనసు. నేను చీర కట్టుకోను. ఎప్పుడూ నీ మాటే వినాలా. నాకేం ఇందివిడ్యుయాలిటీ లేదా. నా ఇష్టం వచ్చిన డ్రెన్ వేసుకునే రైట్ నాకుండేమో.”

చిరాగ్గా చూసింది కూతుర్లు.

“రైట్ లేదని నేనలేదు. నీ ఇష్టం వచ్చిన డ్రెన్ వేసుకోవచ్చు. కానీ కొస్సింటికి, కొన్ని చోట్లకి చీర కట్టుకుంటే బాపుంటుంది. ఇప్పుడు మనం వెళ్లున్నది ఓ తెలుగు వాళ్లింటికి. పైగా వాళ్లెవరో కూడా వస్తున్నారని అన్నారు. అందుకని చెప్పున్నాను. అయినా నీకు చీర బాగా నప్పుతుంది.”

“అస్యలు నప్పుదు. అయినా నాకు చీర కంప్రబుల్గో ఉండదు”

“నిజమే. కానీ ఈ రోజు అకేష్వన్ వేరు. బీరువాలోంచి నీకు నచ్చిన చీర తీసుకో. అయినా ఇది వర్కాలం కాదు. ఎండాకాలం కాదు. నపంబర్ నెల. పైగా రెండు రోజుల్లానిచి కురిసిన వర్షాలకి వాతావరణం పూర్తిగా చల్లబడిపోయింది. ఈ ఏడాది చలి ముందరే మొదలయింది. వెదర్ కూడా ఎంతో చక్కగా పైకింటగా ఉంటోంది.”

“ఈ డ్రెన్ బాగానే ఉంది కదా. మళ్లీ చీర అదీ ఎండకో అన్నీ నువ్వు చెప్పిందే వినాలా!” అని మెల్లిగా అంది.

కూతుర్లు ఓసారి చూసి, మరో మాట మాట్లాడకుండా స్వర్ష గదిలోకి వెళ్లి చీరువా తీసింది. వెనకాలే సుధిర కూడా వచ్చి తల్లి వెనకాలే నుంచుంది. హంగంర్కి ఉన్న ఓ చీర తీసి వెనకిడి తిరిగి కూతురికి ఇచ్చింది.

“ఈ చీర కట్టుకో, దీనికి నీకున్న ఒకే ఒక్కజాకెట్టు నల్లది సరిపోతుంది” సుధిర ఏం మాట్లాడలేదు.

జాగ్రత్త - ఎండివై రామమూల్ర స్నేహక నవలల పాశ్టీ(2021)లో మొదటి బహుమతి పాంచిన రచన

అప్పునించారు.

“ట్రాఫిక్ చాలా ఉంది. ఆక్కడికీ ముందే బయల్సేరాం. అయినా ఇప్పుడు చేరుకున్నాం.” అంటూ వాళ్ల వెనకే నడిచారు.

సన్మా ఉన్న లాటీ దాటి పెద్ద హాల్ట్‌కి వెళ్లారు. హాల్ట్ ఒక పైపున డైనింగ్ టేబుల్, దాని మీద చిన్న చిన్న గట్టున్న లేత నీలం బట్ట. టేబుల్ మీద గాజు బేసిన్లో రకరకాల పట్ల, దాని పక్కనే బోల్లించిన గ్లాసులున్న చిన్న స్టోండు ఉంది.

పరోవైపున గోధువు రంగు సోఫాలున్నాయి. వాలీలో నీటగా స్వేచ్ఛల్లు వేసుకుని ఉన్న వాళ్లు ముగ్గురు కూచుని ఉన్నారు. వాళ్లు ఎవరో భాస్కర్ రావు వాళ్లకి తెలీదు. సెంటర్ టేబుల్ మీద తాగేసిన కాఫీ కప్పులున్నాయి. అంటే వాళ్లు వచ్చేసి చాలా సేపైందన్నమాట అని అనుకున్నారు. బాల్కనీ తలుపు తీసి ఉండడంతో చల్లగాలి వీస్తోంది.

ఆ ముగ్గురు మగవాళ్లు ఇంంగా పరిచయం కాకుండానే, వీళని చూడగానే లేచి నమస్కారం చేసారు. భాస్కర్ రావు, స్ట్రో కూడా నమస్కారం చేసారు. సుధిర కూడా నమస్కారం చేసి చెయ్యింట్లుగా చేతులు కదిలించింది. అందరూ కూచున్నారు.

సుధాకర్ అందరిని పరిచయం చేయడం కోసం నుంచున్నాడు.

“ఇతనే నేను మీతో చెప్పిన భాస్కర్ రావు. బ్యాంక్‌లో పనిచేస్తున్నారు. ట్రాన్స్‌ఫర్ ఇక్కడికి వచ్చి చాలా ఏక్కుంది. అవిడ స్వర్ణ. భాస్కర్ రావు భార్య, సంగీతం వచ్చు, మంచి గాయని. ఆమె వీళమ్మాయి సుధిర డిగ్రీ ఘర్తి చేసి, కంపూటర్ కోర్సు చేసి ఉద్యోగం చేస్తోంది.” అని భాస్కర్ రావు కుటుంబ సభ్యులని చూపిస్తూ పరిచయం చేసాడు.

వెంటనే అంతా మళ్లీ తలలూపుతూ నమస్కారం చేసారు.

“ఈయన నరసింహావు గారు. ఏదో పనిమీద ధిల్లీ వచ్చారు. మా నాస్కారికి చాలా దగ్గర. ఆయన ఆప్పారావు గారు. గుర్ గ్రామ్లో ఉంటున్నారు. వీళింద్రరూ కూడా మా చుట్టాలు.

ఇంక ఈ అబ్బాయి పేరు విక్రాంత. విక్రాంత తండ్రి సుబ్రహ్మణ్యం గారు ఆప్పారావుకి కజిన్ అవుతారు.

విక్రాంత ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసాకా అమెరికాలో ఎమ్మెన్ చేసాడు. ప్రస్తుతం ఆక్కడే ఉ ద్వోగం చేస్తున్నాడు. రేవు వాళ్ల ఊరు వెళ్లి పోతున్నాడు.” అంటూ పరిచయాలు పూర్తి చేసారు.

వెంటనే సుధిర విక్రాంత పైపు చూసింది. ఓహో ఇతను అమెరికా అబ్బాయిన్న మాట. పరీక్షగా మాసింది. మంచి రంగు. జీవ్ పైపున నల్ల పుల్ హంట్ స్వేచ్ఛల్ వేసున్నాడు. లీవిగా, ఆకర్షణీయంగా ఉన్నాడు. అదే సమయాన విక్రాంత కూడా సుధిరని చూసాడు. ఆమె తడబడింది. వెంటనే చూపులు తిప్పుకుంది.

గోదలవైపు చూడడం మొదలెట్టింది. ఇదిపరకు వచ్చినప్పుడు చూసిన గోదల మీద ఉన్న పెయిం టింగ్‌ని మళ్లీ మళ్లీ చూస్తోంది. అదే మొదటిసారి చూస్తున్నంత దీక్షగా చూస్తోంది.

అంతలో వంటింటో ఉన్న విజయ సుధిరని పిలిచింది. సుధిర వంటింటి పైపు చూసింది. లోపలికి రమ్మని సైగ చేసింది. వెంటనే వెళ్లింది.

వంటిల్లు అంటూ సెవరెటగా ఏం లేదు. చిన్నగానే ఉంది. కానీ చాలా నీటగా, పొందికగా ఉంది. వంటింటికి తలుపులూ అవీ ఏం ఉండవు.

ఓ నల్ల గ్రాసెట్ కౌంటరు డైనింగ్ ప్లేస్‌ని, వంటింటిని సెవరెట్ చేస్తోంది.

అందుకే సుధిర కౌంటర్ దగ్గరికి రాగానే విజయ అవతలి పైపు నుంచి ఓ తైం అందించింది. అందులో వేడి టీ ఉన్న కప్పులు ఉన్నాయి.

“నువ్వు ఇవి వాళ్లకిచ్చేయాయి. నేను పకోడీలు మైక్రోవేవ్‌లో పెట్టాను. వేడి చేసి తెస్తొను”

వాళ్ల దగ్గరికి వెళ్లాలంటే ఎందుకో సుధిరలో అలజిడి మొదలైంది. సూక్షులు, కాలేజీ, కోవిడ్యూకేషన్. ఆశీసులో మూడొంతుల మంది మగవాళ్లే అన్ని చోట్లు మగవాళ్లు మధ్యే ఉండాల్సి వచ్చింది.

అందరితో చునుపుగా

మాటల్లుడే సుధిర ఎందుకో

జంకింది. కారణం

అమెరికా నుంచి వచ్చిన

విక్రాంత, అతని చూపులు

కావచ్చు. తెలీకుండా

అమెలో పిరికితనం

వచ్చేసింది. అక్కడికి

వెళ్లాలంటే ముందు విక్రాంత్

పక్కముంచి వెళ్లాలి, అందుకే

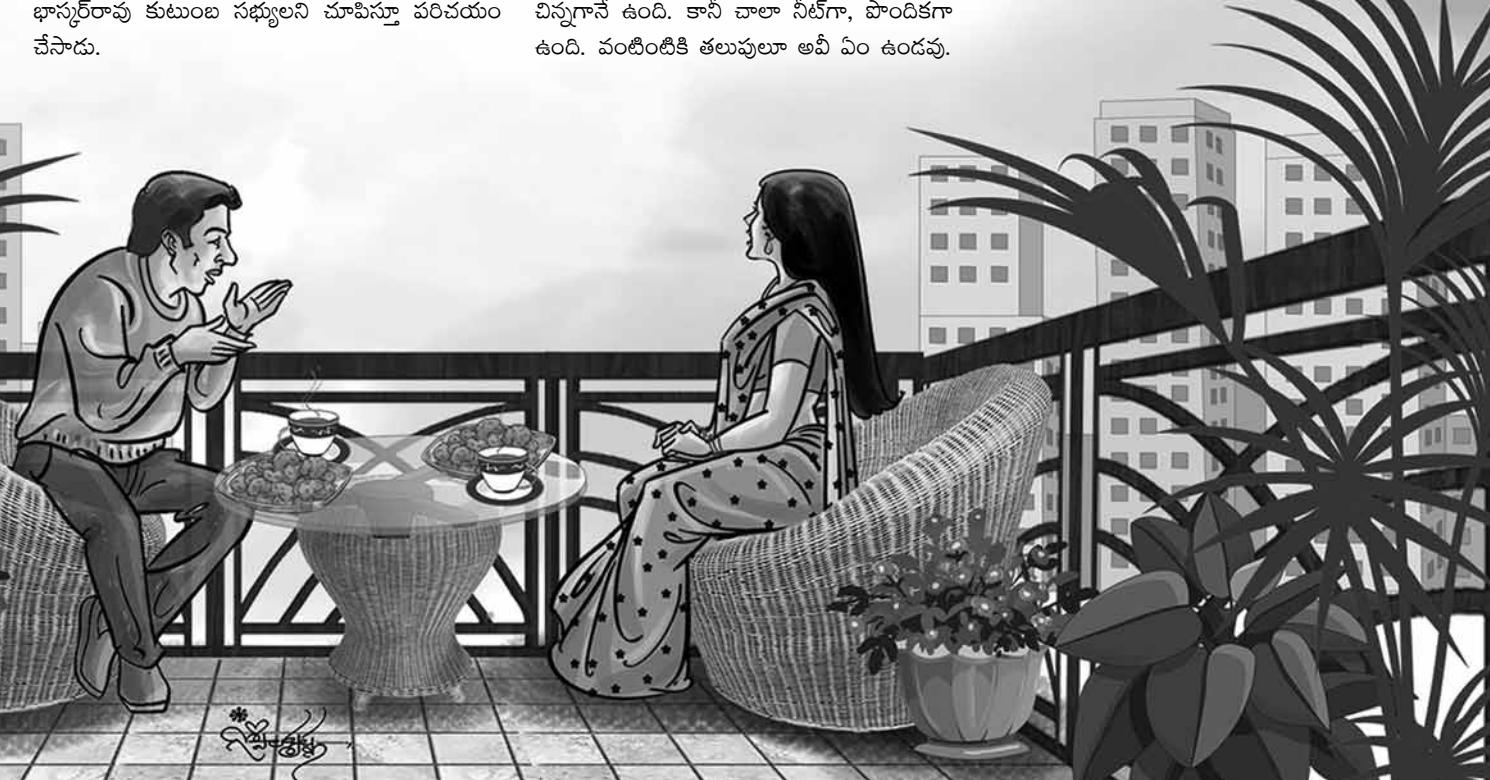
అయిప్పంగానే టైని తీసుకుని

అతిథుల పైపు వెళ్లింది.

అందరికి టీ ఇచ్చింది. ఆ

వెంటనే విజయ పకోడీలు ఓవెన్‌లో

వేడి చేసి ఓ ప్లేట్‌లో పెట్టి సుధిర కిచ్చి,

అందరికీ చూపించు అంది. ఆమె పకోడీలు అందరికి చూపించి, మధ్యలో ఉన్న బేబుల్ మీద పెట్టింది..

తన క్రుష్ణ పట్టకుని విక్రాంత్ బాల్యసీలోకి వెళ్లాడు.

“సుధీరా ఈ పకోడీలు తీసుకుని వెళ్లి, అతనికి కొంచెం కంపెనీ ఇప్పు” అని సుధాకర్ పకోడీల పేటుని ఆమెకి అందించాడు. సుధీర తప్పనిస్తిలో తన క్రుష్ణ తీసుకుని ఓ చేత్తే పకోడీల పేటుని, మరో చేత్తే తీ క్రుష్ణ పట్టకుని బాల్యసీలోకి వెళ్లింది.

ఆ బాల్యసీ వెడల్పుగా ఉంది. పాపరాలు రాకుండా ఆకుపచ్చి వల కళ్లి ఉంది. అక్కడ ఓ చిను కేన్ బేబుల్, రెండు కేన్ కుర్చీలు ఉన్నాయి. ఓ పక్కగా బట్టలు ఎందేసుకునే స్టోండు ఉంది. ఆ పక్కన కొన్ని మొక్కలూ, ఓ తులసి కోట ఉన్నాయి.

సుధీర వెళ్లి సులికి విక్రాంత్ కుర్చీలో కూజోకుండా బయటికి చూస్తున్నాడు. సుధీర కూడా నుంచుని పేటుని అతని ముందుచింది.

అతను ఒకటి తీసుకుని, ఆమెనే చూస్తూ, “నా పేరు విక్రాంత్. మీ పేరు సుధీర కదా” ఇంగ్లీష్‌లో అన్నాడు.

డీవ్ వాయస్. ఆ గొంతుకి ఆమె ఫీదా అయిపో యాంది. తనకి కాలేజీలో, ఆఫీసులో, తాము ఉంటున్న సాసైటీలో ఎంతో మంది మగవాళ్లతో పరిపయం ఉంది. ఏదో ఓ సమయాన వాళ్లతో అవసరం ఉంటుంది, ఎన్నోసార్లు వాళ్ల గొంతుల్ని వింది. కానీ

టుట్ మాస్ట్ తీసుకుండి స్టోర్ క్రూం బసుకోకు... లుకటి చీర్చక్, శుంకోకటి జూకెట్కి మేచింగ్టి!

“నో ప్రాభ్యం. ఎందుకో నీతో ఇంకా మాట్లాడాలని పించింది. పోసీ, రేపు పొద్దున్న నాకు కొంచెం మీ ధిల్లీని పరిచయం చేస్తావా అని ఆడగాలనుకున్నాను. కాని, రేపు ఆఫీసునుంటుంది కదా. నో ప్రాభ్యం. మరోసారి ధిల్లీ చూడడానికి వస్తాను. అయినా నా

పైటు రాత్రి పదకొండు గంటలకి”
అలా ఆడిగేసరికి ఆమెకి ఏం ఆనాలో తేలీలేదు. తన ఆఫీసు అటీ అస్తీ మర్చిపోయింది. మనసులో విక్రాంత్తో సైట్ సీయంగ్కి తయారైంది.

ఎవరి గొంతులోనూ ఇటువంటి ఆకర్షణ లేదు. ఎప్పుడూ ఈ విధమైన అలజడి కలగలేదు. ఇప్పుడెందుకిలా!

అప్పునుట్లు తల ఊపింది.

“మీరు చాలా బావుంటారు. అంటే అందంగా ఉన్నారు.”

సిగ్గు పడింది. ఏం ఆనాలో తేలీలేదు. మాట ఎందుకు రావడం లేదో ఆమెకి తేలీడం లేదు. ఆఫీసులో కూడా అంటూంటారు. ‘ఓ ధాంక్స్’ అని నవ్వేస్తుంది. కాని ఇప్పుడు సిగ్గు పడింది.

“ఏదైనా చెప్పండి. మీరు ఉద్యోగం చేస్తున్నారు, పైగా క్యాపిటల్ సిటీలో చెయ్యడం అంటే ఓ విధంగా ఛాలెంజ్. మీ గురించి, అంటే మీ హాటీలు, ఇప్పోలు, అభిప్రాయాలు, ఇక్కడి మీ అసుభవాలు, ఆఫీసు విషయాలు ఎట్టొట్రా... ఎట్టొట్రా...”

ఆఫీసులో, సాసైటీలో, కాలేజీలో మగవాళ్లతో మాట్లాడినంత స్వేచ్ఛగా విక్రాంత్తో మాట్లాడలేక పోయింది. భయం అని కాదు కానీ, ఏదో జంకు. అమెరికా నుంచి వచ్చాడని కావచ్చు. తనకున్న ఎంతో అందంగా ఉన్నవాళ్లని చూసి ఉండచ్చు. తన అతన్ని ఆకర్షించాలని ప్రయత్నిస్తోంది!

“మాపస్నీ మీకు తెలిసినవే, మీరు అమెరికా నుంచి వచ్చారు, అక్కడి విషయాలు చెప్పండి. మాకవన్ని తెలియిని కొత్తవి కదా!”

“అయితే నవ్వే మొదలు పెట్ట మంటారా, ఓకే నో ప్రాభ్యం.” అంటూ కుప్పుని టీపాయ్ మీద పెట్టి, ఓ పకోడీ తీసుకుంటా కుర్చీలో కూచున్నాడు.

వెంటనే సుధీర కూడా తన క్రుష్ణి తీసుకుని కుర్చీని కొంచెం పక్కకి జరిపి కూచుంది.

తను చదివిన ఎంసెట్ గురించి, ఇంజినీరింగ్ కాలేజీ గురించి, ఎమోస్ చదపడానికి అమెరికా వెల్లినప్పుడు, ఓ ఏడాది పడిన అన్ని రకాల ఇబ్బందుల గురించి, అక్కడి జీవితం

గురించి, భోజనం గురించి చాలా సేపు మాట్లాడాడు. తన ఊరు గురించి, ఇంట్లో వాళ్ల గురించి చెప్పాడు.

ఆ తరవాత సుధీరని ఆమె చదువు, ఉద్యోగం గురించి, చాలా అడిగాడు

“పుస్తకాలు చదువుతారా! ఎవరివి ఎక్కువగా చదువుతారు?”

“చదువుతాను, ఎక్కువగా చేతన్ భగ్గత్, జిప్పీ అర్థర్, జాన్ ప్రైస్మె..”

తరవాత విక్రాంత్ ఎన్నో విషయాలు మాట్లాడాడు.

సుధీర విక్రాంత్ మాటలు వింటూ తనని తాను మైరురిచిపోయింది.

“నేను రేపు పైచ్చారాబాడు వెళ్లున్నాను. రేపు ఏర్పోర్ట్కి రాగలవా?” ఉలిక్కి పడింది, అతని మాటలకి.

మేము ధిల్లీలో ఉన్నామన్న పేరే కానీ ఏర్పోర్ట్కి పెళ్లే అవకాశం రాలేదు. విమానంలో వెళ్లేంత తాతు లేదు. అంత అవసరం కూడా రాలేదు. అసలు అది ఎక్కుడుందో కూడా తేలీదు. పైచ్చారాబు వెళ్లాలంటే మేము టైల్లోనే వెళ్లాం, అని అనాలను కుంది.

కానీ అనలేదు ఇన్ని ఏళ్ల నుంచి ఇక్కడ ఉంటున్నారు. ఏర్పోర్ట్ ఎక్కుడుందో తేలీదా? అంటాడేమా అని జంకింది.

“రేపు నాకు కష్టం. మా ఫ్రైండ్ అక్కడి పెళ్లి ఉంది, ల్స్ట్ మూమెంట్ పాపింగ్ చేయడానికి నన్ను రఘ్యుంది. అందుకని ఆఫీసు నుంచి మేము వెళ్లాలి” అగిపోయింది.

“నో ప్రాభ్యం. ఎందుకో నీతో ఇంకా మాట్లాడాలని పించింది. పోసీ, రేపు పొద్దున్న నాకు కొంచెం మీ ధిల్లీని పరిచయం చేస్తావా అని ఆడగాలనుకున్నాను. కాని, రేపు ఆఫీసునుంటుంది కదా. నో ప్రాభ్యం. మరోసారి ధిల్లీ చూడడానికి వస్తాను. అయినా నా పైటు రాత్రి పదకొండు గంటలకి”

అలా అడిగేసరికి ఆమెకి ఏం ఆనాలో తేలీలేదు. తన ఆఫీసు అటీ అస్తీ మర్చిపోయింది. మనసులో విక్రాంత్తో సైట్ సీయంగ్కి తయారైంది.

“టై చేస్తాను. మా బాస్కి ఏదో చెప్పేస్తాను.” అని ఆమె అనగానే గట్టిగా నవ్వాడు.

(ఇంకా ఉంది)

మాతృభూమిని విదేశీ పాలన నుంచి తప్పించడానికి స్వాతంత్రీద్యుమం అనివార్యమన్న ఛైతన్యాస్తి. ఏకాత్మతనూ భారతీయులందరిలో తీసుకుపచ్చనబి వార్తాపత్రికలు. ఆక్షరం ద్వారా కలం యోధులు సాగేంచిన ఈ ఉద్యమాన్మి ప్రధానంగా భారతీయ భాషల పత్రికలు, భారతీయులు ప్రచులించిన ఆంధ్ర భాషా పత్రికలు చేపట్టాయి. భారతీయుల స్వరాజ్య సమరంలోని సహేతుకతను గుర్తించిన కొందరు విదేశీయులు కూడా ఇందుకు చేయుతినిచ్చారు. భారతావసి నుంచి ఆంగ్లీయులు వెళ్లిపోవాలని, సంపూర్ణ స్వరాజ్యాస్తి ప్రతిష్ఠించాలని, స్వయం పాలన ఉండాలన్న ఆధునిక ప్రాపంచిక చింతనను ఔచీప్ప ఇండియా మైదాన ప్రాంతాలకు అందించడంలో పత్రికలదే ప్రధాన పాత్ర, భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ విస్తరణకు మందు నుంచి కూడా పునర్జీవనోద్యుమ దృష్టితో దేశవాసులలో జాతీయ ఛైతన్యం రగిలించిన నాయకులు చాలామంచి ద్విపాత్రాజునయం

చేశారు. స్వరాజ్య సమర సారథ్యం ఒకపైపు, పత్రికా రచన మరొకపైపు. బాలగంగాధర తిలక్, సాపర్కర్, సురేంద్రనాథ్ బసట్టి, ఆరవిందుడు, ఫిరోజ్జ్ పొ మెహతా, గాంధీజీ వంటివారంతా ఆ కోపకు చెందుతారు. గాంధీగారు 'హరిజన్', 'యంగ్ ఇండియా' అనే పత్రికలకు సంపాదకత్వం వహించారు. భోగరాజు పట్టాఖసీతారామయ్య, ఉంగుటూరు ప్రకాశం, కొండ వెంకటప్పయ్య వంటివారు పత్రికలను నడిపించడానికి కృషి చేశారు. పత్రికలు స్థాపించకున్నా, పత్రికలలో విరివిగా రచనలు చేసినవారూ ఉన్నారు. అందుకే భారత స్వాతంత్రీయు చరిత్రలో పత్రికలకు కూడా ప్రముఖ స్థానమే ఇస్తారు. తమ గతం ఎలాంటిదో, పరాయి పాలన అనే చీకటిలో ఉన్న తాము ఎలాంటి భవిష్యత్తును నిర్మించుకోవాలో త్రజా బాహుళ్యంలో మేధోమధునానికి అవకాశం కల్పించినపి పత్రికలు. అలాంటి ఆక్షరోద్యుమం మద్రాస్ ప్రైసెస్లో కూడా జిలగింది.

నీమ సింహసనాన్ని కదిలించిన సిరా చుక్కలు..

'స్వరాజ్య', 'దేశాభిమాని', 'కృష్ణపత్రిక', 'అంధ్రపత్రిక', 'అంధ్రపక్షిక', 'దేశమాత', 'కాంగ్రెస్', 'అంధ్రపథ' వంటి ఎన్నో పత్రికలు స్వరాజ్య సమరం నాటి రాజకీయ, దేశ పరిసితులను విశేషించడం కనిపుటుంది. నిజానికి తెలుగు భాషలో తొలి పత్రికగా చెప్పుకునే 'వృత్తాంతి'(1838) మొదలు, 1947 వరకు తెలుగులో 520 వరకు పత్రికలు పుట్టాయి, గిట్టాయి. నిజాం సంస్థానంలో నవాబు నదిపిన 'మీజాన్', తెలుగు వెర్న్స్ కు అడవి బాపిరాజు సంపాదకులు. అందులో నవాబు వ్యతిరేకోద్యుమ వార్తలకు కూడా ఆయన చోటిచ్చారు. మందుమల నరసింగరావు 'రయ్యత్', పత్రిక హృత్రాగా నిజాం వ్యతిరేక పత్రిక. 'ఇంద్రోజ్' ఉర్దూ పత్రిక నిర్వాహకుడు, రచయిత పోయిబుల్లాభాన్ను (ఇంట్లో ముద్దుపేరు పోయిబుల్లాగాంధీ) రజాకార్లు ప్రాదుర్బాహదర్లో హత్యచేశారు. 'గోల్కొండ పత్రిక' నిజాం విమానాంద్యునికి దోషదం చేసింది. దీనిని సురవరం ప్రతాపరద్ది నిర్వహించారు.

తెలుగులో 1838 ప్రాంతంలో పత్రికలు అరంభమైనా తొలి దశలో అన్నీ సంఘ సంస్కరణకు, సాహిత్యానికి, విద్యార్థుల సేవకు పరిమితమైనాయి. ఏపీ పార్థసారథి నాయకు గుంటూరు నుంచి వెలువరించిన అంధ్రపక్షిక తొలి రాజకీయ పత్రిక అని చెబుతారు. 1857 ప్రథమ స్వాతంత్య సంగ్రామం తరువాత, భారత జాతీయ కాంగ్రెస్

స్థాపన ఘుట్టులతో ఒక కొత్త రాజకీయ వాతావరణం ఏర్పడింది. వాటి ప్రభావంతో పత్రికలు పుట్టుకు రావడం చరిత్రలో కనిపిస్తుంది. బెంగాల్ విభజనతో రగిలిన జాతీయతా భావం అక్కరాలకు పదును పెట్టింది.

ముట్టుల్చి కృష్ణరావు

జాతీయతా భావాలనే మనసావాచా నమ్మిన మేధోవర్ధాన్ని, ఉన్నాయి సారథ్యాన్ని జిచ్చిన పరిశాపం బెంగాల్ విభజన వ్యతిరేకోద్యుమం. అదే పందిమాతరం ఉన్నాయి. ఆ ఉన్నాయి తెలుగువారికి అందించిన మేధో సంపన్చుడు, పత్రికా రచయిత ముట్టుల్చి కృష్ణరావు (1879-1945). ఆయన సంపాదకీయాల సంకలనం 'లోవెలుగులు' ఆధునిక జాతీయతా కైత్తుల్యానికి గీత వంటిది. 'శక్త్యాపైసన్' అనే రచనలో 'సీలో సంఘటనా శక్తి ఎక్కడ? స్వాతంత్య సంఘటన చేయలేకపోయా, ప్రతిఘటన అయినా చేయలేవే. రాతిని కొట్టిచూడు, రానిలో నుంచి ఆగ్నికణాలు బయలుదేరతాయి. మందుగుండుకు చిచ్చు పెట్టామనుకో - అది ఎట్లా ప్రేలి, నీ గృహోన్ని మంటల్లో పడవేస్తుంది? ఒక ఎలక్ట్రిక్ బొత్తామును ఒత్తావనుకో - చూడు ఎన్ని బల్యులోక్కమారు వెలుగులు గ్రహక్కుతాయో! నిన్ను ఒత్తినా, తన్నినా, చంపినా, ఒక అగ్నికణం గాని, ఒక్క ప్రేలుడుగాని, ఒక్క జ్యోతి గాని ప్రకాశించలేదే! మనం చచ్చుద్దమ్మలుమన్నమాట. మనలో రాతికున్న

ముముక్షు

భూతికశ్తి లేదు, పశువులకున్న ప్రాణశక్తి లేదు, మానవనికుండదగిన త్యాగశక్తి లేదు....' భారతజాతి ఎలాంటి స్థితిలో ఉన్నదోచెప్పదినికి ఆయన ఇలాంటి భాషణోసంపాదకియాలు రాశారు. జాతిలో ఆ పెను నిద్రను వదిలించడానికి ఆయన 'కృష్ణపుత్రికను సాధనంగా చేసుకున్నారు. ఆ ప్రతిక అలనాటి చీకటిలో వెలిగిన కంచుకాగడా. ఫిబ్రవరి 1, 1902లో మచిలి పట్టుంలో ప్రారంభమైన 'కృష్ణపుత్రిక'కు

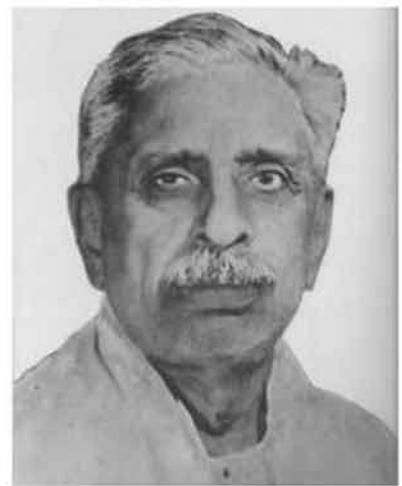
1907లో బెంగాల్ విభజన వ్యతిరేకోద్యమం నుంచి తిరిగి వచ్చిన తరువాత ముట్టుారివారు నంపాడకులయ్యారు. బిహిని పొల్ దళ్ళిజ భారతయాత్రకు ముట్టుారి వారే మార్గదర్శకులు. నిజానికి ముట్టుారి వారు 1905 విభజన తరువాత బెంగాల్ వెళ్లి బిహిని పొల్ కులుసుకున్నారు. పాల్, చిత్తరంజన్ దాన్, సుభోధచంద్ర మల్లిక్ ఆరంభించిన 'బందేమాతరం' ప్రతిక వనితిరును చూశారు. దీనికి అరవింద్ ఫర్స్ సంపాదకులు. 'తెల్లవారిని తుపాకులతో కాల్యాట' అన్న వ్యాసం ప్రచురించి నందకు నాలుగేళ్ళ పాటు సంపాదకత్వానికి దూరంగా ఉన్నా, తరువాత మళ్ళీ వచ్చి కొన ఊపిరి వరకు ఆయన కృష్ణపుత్రికను నడిపించారు.

గాడిచర్ల

స్వరాజ్య సమరంలో గాంధీజీ కంటే ముందే కారాగారం అనుభవించినవారు, వత్తికారచయితలుగా ఆంగ్ల ప్రభుత్వం ఆగ్రహినికి కారణమైనవారు ఉన్నారు. అలాంటివారిలో మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీలో పుట్టిన గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు, బొంబాయి ప్రెసిడెన్సీలో బాలగంగాధర తిలక్లను మొదట చెప్పుకోవాలి. బెంగాల్ విభజన వ్యతిరేకోద్యమంలో లాల్, పాల్, బాల్ ఇచ్చిన సందేశాలతో ఉత్సేజితుడైన గాడిచర్ల (సెప్టెంబర్ 14, 1883 - ఫిబ్రవరి 29, 1960) విద్యార్థి దశలోనే నేరుగా ఉడ్యమంలో చేరారు. కర్మాలుకు చెందిన గాడిచర్ల ఎవు చదివారు.

రాజమండ్రిలో ఉపాధ్యాయ శిక్షణలో ఉండగా 1907లో అక్కడికి బిహిని చంద్రపాల్ వచ్చారు. ఆయన సభలో మరుకుగా వ్యవహరించినందుకు, కళాశాలలో వందేమాతరం అని నినదించినందుకు ఆయనను బహిపూర్వించారు. 1907లోనే బెజవాడ నుంచి 'స్వరాజ్య' వారవత్రికను ఆయన ఆరంభించారు. బింగళి లక్ష్మీనారాయణ, బోడి నారాయణరావు అనే ఇద్దరు ఆయనకు సహకరించారు. 1908లో ఈ ప్రతికలో గాడిచర్ల పీపరీత బుద్ధి పేరుతో ఒక సంపాదకీయం రాశారు. దానితో ఆయనకు మూడేళ్ళ కారాగారా శిక్ష విధించారు. ఈ కేసులో అరెస్టు చేసినపుడు ఆయనకు సంక్షేపించి బెజవాడ వీధుల నుంచి తీసుకువెళ్లారని

చెబుతారు. మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీలో జాతీయ భావాల వ్యాప్తికి శ్రమించిన 'ఆంధ్రపుత్రిక' తొలి సంపాదకుడు గాడిచర్ల వారే. అలాగే మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీలో జైలుకు వెళ్లిన తొలి స్వాతంత్య సమరయోధుడు ఆయననే అని కూడా అంటారు. తరువాత పోంరాల్ ఉడ్యమంలో చిత్తరంజన్ దాన్, మౌతీలాల్ తలో కలసి పనిచేశారు. స్వరాజ్య తరువాత 'నేపసలిస్ట్', 'మాత్ర్యసేప', 'కొమోడిక' అనే ప్రతికలు నడిపారు. కానీ 1930 తరువాత స్వరాజ్య సమరాన్ని వీడి, గ్రంథాలమోర్ధుమం కేసం జీవితాంతం పనిచేశారు. వెల్లారు కారాగారంలో ఆయన కలేరే అనుభవాలు చవిచూశారు. దత్త మండలాలుగా పేరొందిన ప్రాంతానికి రాయలసీమ పేరు ఇచ్చినది, ఎడిబర్ అన్న ఇంగ్లీష్ వదానికి నంపాదకుడు అన్న అనువాదాన్ని ఇచ్చినవారు గాడిచర్ల వారే.

గాడిచర్ల

చిలకమల్

బిహిని చంద్ర పొల్ 1907లో రాజమండ్రి వెళ్లినప్పుడు వారి ఉపన్యాసాన్ని అనువదించినవారు చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం. గిప్ప కవి, నాటకకర్త, జాతీయవాది. అనాటి నభలో ఆశువుగా వినిపించినచే, 'భరతభండంబు చక్కని పాపియావు.' పట్టం. 1906లో ఆయన రాజమండ్రిలో 'మనోరమ' పేరుతో ప్రతిక స్వాపించారు. 1909లో 'దేశమాత' ప్రతికను నెలకొల్పారు. మనోరమ సాహిత్యానికి పరిమితమైనా, దేశమాత పేరుకు తగ్గట్టే వెలువరించారు. చిలకమర్తి బెంగాల్ సంఘసంస్కర్ల జీవితాలను తన ప్రతికల ద్వారా తెలుగువారికి పరిచయం చేశారు. దేశమాత ప్రతిక ప్రారంభించానికి ఆయన ప్రభుత్వం నుంచి వ్యతిరేకిత ఎదుర్కొన్నారు.

అస్తుపూర్వాయు, మరొక ముగ్గురు

గాంధీజీ పిలుపుతో స్వరాజ్య సమరంలోకి వచ్చినా, తన ప్రతిక 'కాంగ్రెసు'ను మాత్రం తీవ్ర

జతీయవాదుల భావాలకు వేదికను చేశారు మద్దారి అన్నపూర్ణయ్య (మార్చి 20, 1899-మార్చి 11, 1954). వాటినే ప్రచారం చేశారు కూడా. గాంధీజీకి ప్రీతిపాత్రులను డాక్టర్ బ్రహ్మజ్యోస్యుల సుబ్రహ్మణ్యం ప్రథావం మద్దారి మీద పడింది. సుబ్రహ్మణ్యం ప్రారంభించిన ఆంధ్రయవజన కాంగ్రెస్ తరఫున నడిచిన పత్రిక ‘కాంగ్రెస్’. 1921 మే మాసంలో, మద్దారి సంపాదకునిగా మొదట సైకోస్ట్యూల్ పత్రికగా అది ఆరంభమైంది. రాజమహేంద్రవరం నుంచి ప్రచురణ ప్రారంభించి, తరువాత సుబ్రహ్మణ్యం ప్రారంభించిన సీతానగరం గౌతమీ సత్యగ్రహిత మానికి తరలింది. రాజమండ్రికి 23 కిలోమీటర్ల దూరంలోని ఈ ఆశ్రమానికి దక్షిణాది సలర్పుతీ అని పేరు. ఇంకా క్రొవీడి లింగరాజు, శ్రీరామచంద్రుని వెంకటప్ప, చంద్రుపట్ల హనుమంత రావు సంపాదక

మద్రాస్ గజెట్ ‘కాంగ్రెస్’ చట్ట వ్యతిరేకమని ప్రకటించింది. జనవరి 12న పోలీసులు ఆశ్రమం మీద దాడి చేసి కాంగ్రెస్ ఆస్తులు మొత్తం ధ్వంసం చేశారు. కాశినాథుని నాగేశ్వరరావు కానుకగా ఇచ్చిన అమ్మయంతాన్ని తుత్తునియలు చేశారు. మొత్తంగా మద్దారి 14 సంవత్సరాలు కారాగారంలో ఉన్నారు. కుటుంబం కడు పేదరికంలో గడిపింది. కుటుంబం గుర్తుకు వస్తే భార్య రాసిన ఒకే పోస్టు కార్డును కొన్నెళ్ళ పాటు దహించాలి కారాగారంలో (ఎంపి) ఆయన చదువుకుంటూ ఉండేవారు. భార్య మరణానికి, కూతురి పెళ్ళికి కూడా ఆయనకు పెరోల్ ఇవ్వలేదు. తరువాత ఆయన నుభాశచంద్ర బోన్ అనుచరుచుయ్యారు.

సురవరం ప్రతాపరెడ్డి

మే 10, 1926న ప్రారంభమైన ‘గోల్కొండ

నరసింగరావు సంపాదకత్వంలో వెలువడిన ‘రయ్యతీ’ పత్రికలో ఉన్న నంపాదకుడు. నిజాం దీనిని మూయించిన తరువాత షోయబ్ స్వయంగా ‘బ్రామణ్’ (కంఠేఱ) పత్రిక స్థాపించారు. అరావకాలను బట్టి నిజాం రాజ్యాన్ని భారత యూనియన్లో విలీనం చేయాలని కోరుతూ ఏడుగురు ముస్లిం పెద్దలు వినతిని తయారు చేశారు. దానిని షోయబ్ యధాతథంగా ప్రచురించారు. ఇలాంటి వార్తలు రాస్తున్న షోయబ్ చేతులు నరికేస్తూమని ఆగస్టు 19, 1948న భాసిం రాజీ పోచరించినట్టే 21వ తేదీన కావిగూడ రెల్వే పేషన్ రోడ్లో రజాకార్లు కుదిచేతిని నరికేశారు. మరునాడే షోయబ్ తుదిశ్వాసు విడిచారు.

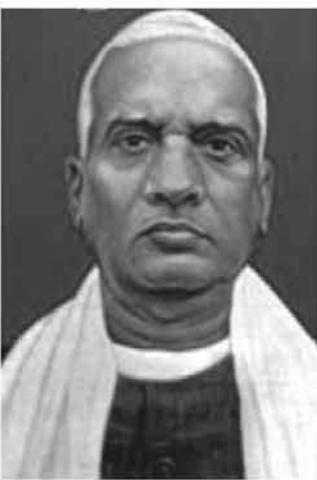
సత్యగ్రహి (అత్యహరి గోవిందాచార్యులు, 1923), జమిన్‌రైతు (సెల్హారు వెంకటరామానాయుడు, 1928), పల్లెటూరు (శనివారపు సుబ్బారావు,

ముట్టారి

చిలకమర్తి

సురవరం

షోయబ్

మండలిలో ఉన్నారు. కానీ పత్రిక వెలువడిన ఒక దశాబ్దకాలంలో (1921-1932) వీరిలో ఎవరో ఒకరు కారాగారంలో ఉంటూ వచ్చారు. 1929 మే నెల కాంగ్రెస్ 1857 ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ సంస్కరణ నంచికగా వెలువడింది. ఇందులోనే అచ్చయిన ‘చిచ్చుర పిదుగు’ అన్న నాటిక అప్పుడే ఆ ఆశ్రమాన్ని సందర్శించిన గాంధీజీని కలవరపరచడమే కాదు, మద్దారిని రెండుస్వేళ్ళ కారాగారంలో ఉంచింది. నిజాంకి అది రామచంద్రుని వెంకటప్ప రచన. రచయిత పేరు వేయలేదు. కానీ పోలీసులు కేసు పెట్టడంతో సంపాదకుడు కాబట్టి మద్దారి బాధ్యత వహించి జైలుకు వెళ్లారు. భగత్ సింగ్ బలిదానాన్ని శ్లాఘించున్న ‘వీరబలి’ పేరుతో సంపాదకీయం రాసినందుకు, వాడపల్లి కాల్పుల గురించి వార్తలు ఇచ్చినందుకు ప్రభత్వం ఈ పత్రిక మీద నిఫ్ఫా ఉంచింది. ప్రతివారం నంచికను బయటకు రానివ్వకూడదనే నిశ్చయంతో పోలీసు యంత్రాంగం ఉండేది. చివరికి 1932 జనవరిలో

పత్రిక సంపాదకీయాలు నిజాం ప్రభత్వం గుండెల్లో కుంపట్ల మాదిరిగా రగిలేవి. నిజాం రాజ్యంలో వాస్తువాలను ప్రజలకు తెలియచేసేందుకు సురవరం ప్రతాపరెడ్డి (మే 28, 1896-ఆగస్టు 25, 1953) ఈ పత్రిక స్థాపించారు. సంపాదకునిగా మొదట్లో ఆయన పేరు లేకున్నా, పత్రికకు అన్ని ఆయనే. సురవరం బహుభాషావేత్త. 1939-47 మధ్యనే ఆయన పేరు ప్రచురించారు. సువరం గౌప్య సాహిత్యవేత్త. ఆంధ్రాల సంస్కృతి గురించి, హిందువుల పండుగల గురించి ఆయన పుస్తకాలు రాశారు.

షోయబుల్లాఖాన్

రావలసినంత కీర్తి రాని కలం యోధుడు షోయబుల్లాఖాన్ (అక్టోబర్ 17, 1920-ఆగస్టు 22, 1948). తండ్రి హబీబుల్లా నిజాం రైల్వే ఉద్దేశి. పీరు ఉత్తర ప్రదేశ్ నుంచి వలస వచ్చారు. షోయబ్ ఇమ్మం జీల్లా సుబ్రహ్మణ్యేందులో పుట్టారు. తేజ్స్ పత్రికతో జర్జులిస్ట్ జీవితం ఆరంభించారు. మందుమల

1923), వాహిని (ఆచార్య ఎన్జి రంగా, 1932), అంధ్రప్రభ (భాసా సుబ్బారావు, నార్ల, 1939), ప్రబుద్ధాంధ్ర (శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యాశ్ట్రీ, 1930) వంటి పత్రికలు ఎన్నో స్వాతంత్ర్యద్వారం గురించి వ్యాఖ్యానించాయి. శ్రీపాద ప్రబుద్ధాంధ్ర ఎన్నో స్వాతంత్ర్య సమర ఘుట్టాలను నమోదు చేసింది. వాటి మీద ఆయన నిశిత విమర్శలు చేశారు. ప్రాంతియ భాదుల ప్రాధ్యాయ విసురించడం సికించి వెలువరించారు. ఆ కాలంలో కొన్ని రహస్య పత్రికలు కూడా వెలువడినాయి. అయితే బ్రిటిష్ చట్టాలు పత్రికలకు స్వేచ్ఛను ఇచ్చే ఆవకశం లేదు కాబట్టి మద్రాశపకులు, సంపాదకులు ఎన్నో కష్టాలకు, నష్టాలకు ఓర్చి పత్రికలను వెలువరించేవారు. పత్రికా చట్టాలు, పోలీసుల నిర్వహణలు కరిసంగా ఉండేవి. అయినా స్వాతంత్ర్య కాంక్షతో అక్షర సమరం సాగించిన ఆ తరం కలం యోధులందరికి నివాళి. ★

“ముఖ్యి! సూర్యులు బన్ వచ్చే తైమ య్యంది. నా టై కనబడటం లేదు.

ఎక్కడ పెట్టావు?” అడిగింది ఆరో తరగతి చదువుతున్న కూతురు.

“పస్తున్నా తల్లి, ఇదిగో అన్నయ్య లంచ్ బాక్స్ సర్రుతున్నా!” వంటింట్లోంచి బదులిచ్చింది సుధ.

“ముఖ్యి! నా ఉత్తికిన సాక్ష్ ఎక్కడ పెట్టావు? త్వరగా రావాలి, ఆటో వచ్చే తైమయ్యంది” అరుస్తున్నాడు ఏదో తరగతి చదువుతున్న కొడుకు.

“పస్తున్నా నాన్నా! ఇదిగో చెల్లాయ్ టై కనబడటం లేదు. వెతుకుతున్నా.”

“సుధా! భార్తామలో కొత్త సోప్ పెట్లేదా?” పిలుస్తున్నాడు భర్త వెంకట్.

“ఆ తెస్తున్నానండీ, ఇప్పుడే పిల్లల్ని వంపించి, లోపలికి వచ్చాను” బదులిచ్చింది సుధ.

“ఇదిగో సుధా! ఈరోజు ఆధీసుకు కొంచెం ముందుగా వెళ్లాలి. టిఫిన్, లంచ్ బాక్స్లు సర్రెయ్. నీకు కూడా బాక్స్ టైం అవతోంది కదా! నువ్వు కూడా తయారపు” అని చెప్పి, ద్రై చేసుకోవడానికి లోపలికి వెళ్లాడు వెంకట్. “అలాగేనండీ” అంటూ అ వనిలో మునిగిపోయింది సుధ.

వచ్చిన రెండురోజుల నుంచీ, తన కూతురు చేస్తున్న అప్పావథానం గమనిస్తోంది, వక్క గదిలో పేపర్ చదువుకుంటున్న సుధ తల్లి సుభద్ర.

“ఇదమ్మా వరుస. ఇక్కడ ఇంటిపనీ, ఆక్కడ బాక్స్ టైం వనితో నిజంగా ఒత్తిడి పెరిగి, బెస్ట్ వచ్చేస్తోందనుకో. పోసీ ఉద్దోగం మానేడామా అంటే, ఇంటికోసం తీసుకున్న అప్పు నిప్పులా భయపెడు తోంది. పోసీ పనిమనిపిని పెట్లుకుండామా అంటే, వాళ్ల వస్తూరా, రారా అని ఎదురు చూడ్చానికి కాలం సరిపోతుంది, అంతే కాదు వాళ్ల జీతాల కోసం నేను ఇంకో చోట పార్ట్ టైం జాబ్ చేయాలి. నరే ఈ గొడవలు ఎప్పుడూ ఉండేవే కానీ, నాలుగు రోజులు ఉండామని వచ్చావు, హాయిగా రెస్ట్ తీసుకో. సాయంత్రం వస్తా” అంటూ తల్లికి చెప్పి, వక్క

వీధిలోనే ఉన్న తన పని చేస్తున్న ప్రైవేటు బాక్స్ కి బయలుదేరింది సుధ.

* * *

ఆ రోజు సాయంత్రం, బాక్స్ నుంచి ఆల స్వ్యంగా రావడమే కాకుండా, మొహం వేలాడేసుకుని సోఘాలో కూలబడిన సుధని,

“అమృదూ, ఏమయ్యిందే తల్లి! అలా ఉన్నావు. ఏం జరిగిందో చెప్పవే?” కూతురు పక్కన కూర్చుని, అందోళనతో అడిగింది సుభద్ర.

“ఏం లేదమ్మా! ఈరోజు బాక్స్ కులో వని ఎక్కువగా ఉండడం వలన, ఆ ఒత్తిడిలో ఒక ఎంత్రీ

తప్పు వేసాను. అది మేనేజర్ కనిపెట్టి సరిచేసి, నాకు చివాట్లు పెట్టాడు” బాధపడుతూ చెప్పింది సుధ.

“వింటి ముఖ్యి! ఇంత ఆలస్యం. ఇంతవరకూ స్వ్యం కూడా తినలేదు” కంప్లెంట్ చేసింది, వక్క గదిలోంచి వచ్చిన కూతురు.

“బాక్స్ కులో వని ఒత్తిడి వలన ఆలస్యం అయ్యింది తల్లి! అయినా అమ్మమ్మనిదిగి ఏవైనా తినలేక పోయారా?”

“నువ్వు లేకుండా ఎప్పుడైనా ఏదైనా తిన్నామూ?” సూటిగా అడిగాడు కొడుకు.

“అయ్యయ్యా, అలాగా! ఇప్పుడే తెస్తా ఉండండి” అంటూ లోపలికి వెళ్లింది సుధ.

ఈ సంఘటనలు చూసిన తరువాత, తన తిరిగి వెళ్లబోయే ఈ రెండు రోజుల్లో ఈ ఇంటికి చేయవలనిన ప్రక్కాళన గురించి అలోచనలో పడింది సుభద్ర.

* * *

మర్మాడు సాయంత్రం, తను రాసిన ఓ కథకు తుది మెరుగులు దిర్చుతున్న సుభద్ర, పోన్ రింగ్ అవడంతో,

వాకాటి పాండు
రంగరావు స్థూరక
బీపావళి కథల
పోటీకి
ఎంపికైనది

జవమల

బుద్ధవరపు తామేశ్వరరావు

“చెపువే అమృదూ! బ్యాంక్ నుంచి బయలు దేరుతున్నావా?” అడిగింది సుభదు.

“లేదమ్మా! ఈ రోజు సాయంత్రం డాక్టర్ దగ్గర అపాయించేంట్ తీసుకున్నాం. ఆఫీసు అప్పగానే ఆయన ఇక్కడికి వస్తానన్నారు. అందుకే మేము రావడం కొంచెం ఆలస్యం అవుతుంది.

పిల్లలకి ఏం కావాలో చూడమ్మా!”
“సరేకానీ, డాక్టర్ దగ్గరకు దేనికే?” గాథరాగా అడిగింది సుభద్ర.

“కంగారు పడకు. నీకు నిన్న చెప్పానుగా! ఈ మధ్యస్త కొంచెం ష్టేషన్ ఎక్కువగా ఉంటోందని ! అందుకే ఓ సారి చూపించుకుండామని వెళ్తున్నాం”

అంటూ ఫోన్ పెట్టేసింది సుధ.

ఫోన్ పెట్టేసిన సుభద్ర, ఈ రోజే తన వథకం అమలు చేయాలని ఓ నిశ్చయానికి వచ్చేసింది.

“అమృమ్మా! మమ్మి ఇంకా రాలేదా, ఈ రోజు కూడా?” అడిగారు అప్పుడే స్వాల్పు నుంచి వచ్చిన పిల్లలు.

“మీ మమ్మికి ఒంట్లో బాగోలేదురా! పాపం పని ఒత్తిడిలో నలిగి పోతుంది కదా ? అందుకే డాక్టర్ దగ్గరకు వెళ్లింది. మీరు కొంచెం కోపరేట్ చేస్తే మీ మమ్మి త్వరగా కోలుకుంటుంది” బిక్కుబిక్కుమంటూ చూస్తున్న పిల్లలతో చెప్పింది సుభద్ర.

“మేము ఏం చేయాలి అమృమ్మా, చెప్పు చేస్తాం!” అన్నారు ముక్కకంరంతో.

“నాకు తెలుసురా! మీరు మంచి పిల్లలని. ఏం చేయాలంటే.....” అంటూ పిల్లలకు విడమరిచి చెప్పసాగింది సుభద్ర.

* * *

పిల్లలతో కబ్బర్లలో మునిగిపోయిన సుభద్రకు అల్లుడు, కూతురు వచ్చిన అల్లికిడి వినబడడంతో హడాపుడిగా గదిలోంచి బయటకు వచ్చి,

“ఎలావుందే అమృదూ! డాక్టర్ గారు విమన్నారు?” అందోళనగా అడిగింది.

“కంగారు ఏమీ లేదు అత్తయ్యగారు! నీరసానికి మందులు రాసారు. వీత్తతే మెడిటిషన్ చేయమన్నారు” చెప్పాడు అల్లుడు.

అంతా విని, కూతురు వద్దకు వచ్చి,

“అమృదూ, రాత్రి పడుకునే ముందు ఓసారి నా గదిలోకి రావే, కొంచెం మాట్లాడేపని ఉంది నీత్తి” కూతురు భుజం మీద చెయ్యి వేసి, అనునయిస్తూ చెప్పింది సుభద్ర.

“అలాగే అమ్మా! నువ్వేమీ గాబరా పడకు” అంటూ తల్లికి చెప్పి వంట గదిలోకి వెళ్లింది సుధ.

* * *

“అమ్మా! ఇంకో వారం రోజులు ఉండవచ్చు కదా? ఎప్పుడూ చెప్పులో కాళ్లు పెట్టుకుని మరీ వస్తావు. సరేకానీ, చెప్పు ఎందుకు రమ్మన్నావు?” తల్లి పక్కన కూర్చుని అడిగింది సుభద్ర.

“నీ గురించి చెప్పి, అల్లుడు గారు రమ్మంబే వచ్చాను గానీ, నీకు తెలియంది ఏమంది? అన్నయ్య ఆరోగ్యం సరైనది కాదు కదా? సరే అసలు విషయానికి వస్తూ. ఈ ఒత్తిడి అనేది ఓ జబ్బా కాదు. ఇది మనం స్పష్టించుకున్నదే. అందుకే దీని నివారణ కూడా మన చేతుల్లోనే ఉంది. అలాగని, డాక్టర్ గారు ఇచ్చిన మందులు, సలహాలు మానేయుని చెప్పడంలేదు. వాటితోపాటు ఈ జపమాల అనే పద్ధతి పాటిస్తే, ఈ ఒత్తిడి, అనుసరపు అందోళనలు దూరమవుతాయి” చెప్పింది సుభద్ర.

“ఊరుకో అమ్మా! ఈ జపాలూ, తపాలూ చేసే సమయం ఎక్కడుంటుందే? దేవుడుకి ఓ నమస్కారం పెట్టడానికి సమయం దౌరకడం లేదు” కొంచెం విసుగ్గా చెప్పింది సుధ.

“అయ్యా, జపమాల అంటే జపం కాదే. ఒత్తిడి తగ్గించుకునేందుకు ఉపయోగపడే నాలుగు వద్దతులలోని మొదటి అక్కరాలే ఈ జ, ప, మా, ల. కిందటి సంవత్సరం మీ వదిన ఇలాగే భాధపడు

ధీపావళి పోటీకి ఎంపికైన కథ

తూంటే ఈ పద్ధతి చెప్పాను. వెంటనే ఆచరణలో పెట్టడంతో, ఇప్పుడు ఆ ఒత్తిడి అభిగమించి హాయిగా ఉంది.”

“జొనా? ఆ జపమాల పద్ధతి ఏమిటో నాకూ చెప్పవే” తల్లి ఒడిలో తల ఆనించి ముద్దగా అడిగింది సుధ.

“అయితే విను. ఇందులో మొదటి పద్ధతి ‘జ’ న భాగస్వామ్యం:

అంటే మనం చేసే వనిలో కొండరికైనా భాగస్వామ్యం కల్పించాలి. అన్నీ మనం ఒక్కరమే చేధ్యం అనుకోకూడదు. మీ ఇంట్లో చూడు, పిల్లల స్వాళు యూనిఫారాలు, వాళ్ల దీఫీన్ భాక్షులు సర్దడం, కడగడం అన్నీ నువ్వే చేయాలా? పాపం, చిన్న పిల్లలు, వాళ్లని ఇప్పటినుంచీ క్షప్పపెట్టడం ఎందుకని నువ్వు అనుకోవచ్చ. కానీ, వాళ్ల ఎదుగుతున్నారు, రేపో మాపో కై చదువుల కోసం హాస్టెల్లో ఉండవలసి రావచ్చ. అప్పుడు నువ్వు అక్కడికి వెల్లి చేయలేవు కడా? అందుకే వాళ్ల పనులు వాళ్లను

అలాగే, రాత్రి టీవీ చూస్తూ మర్మాదు ఉదయానికి కావలసిన కూరలు తరుకోవడం, రాత్రి భోజనాలు అయిన తరువాత ఆ పాత్రలు మర్మాదు ఉదయం వరకూ ఉంచకుండా రాత్రి వడుకునే ముందే కడుకోవడం, ఇలా సమయ పాలన చేయడం వలన మర్మాదు ఉదయానికి నీకు కొంచెం పని ఒత్తిడి తగ్గుతుంది” చెబుతున్న తల్లి మొహంలో ఓ పోటీవేటుర్ దర్జనమిచ్చారు సుధకు.

ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్న కూతురు వైపు ఓ సారి చూసి, తిరిగి చెప్పడం మొదల్చేంది సుధకు.

“ఇక మాడోది, అతి ముఖ్యమైనదీ

‘మా’ నసిక స్క్రైం:

ఇది ఉంటే చాలు, ఒత్తిడి ఏం ఖర్చు, మనం దేనినైనా జయించవచ్చ. మిన్ను విరిగి మీదపడినా కానీ చలించకుండా, దైర్యంగా ఎదురూనేలా ఉండాలి. ఏ కష్టం వచ్చినా, కృంగిపోకుండా, నేను దీనిని ఎదుర్కొను గలను అని గడ్డిగా పిడికిలి బిగించి మనసులో అనుకో. నీలో ఆత్మ విశ్వాసం పెరిగి,

అలా కాకుండా లక్ష్మి మీద దృష్టి పెట్టి ఉంటే ఆ పరిస్థితి వచ్చేది కాదు. అందుకే పని మీద దృష్టి పెట్టుమనేది.

అంతెందుకు, చాలా మంది ఇంటి నుంచి బయటకు వచ్చిన తర్వాత, గౌన్ స్టవ్ ఆపామా? ఇంటి తాళం సరిగ్గా వేసామా అని అనుమాన పడి ఆ ఒత్తిడితో అనులు వెల్లిన పని మీద దృష్టి పెట్టుకుండా ఇంటికి వచ్చి చూసుకొనేవరకూ బిక్కు బిక్కు మంటూ ఉంటారు. అలా కాకుండా తాళం వేసినప్పుడు కొంచెం దృష్టి పెట్టడం కానీ లేదా ఆ సమయంలో ఏదో ఒక సంఘటన అంటే పాపం రామారావుకి ఎలా ఉండో” అనో, లేదా ‘ఆ వీధి కుక్క ఎలా అరుస్తండో..’

ఇలా ఏదో ఒకటి అనుకుని ఆ పని చేసామనుకో అప్పుడు మనకి ఆ అనుమానం వచ్చినప్పుడు వెంటనే ఆ సంఘటన జూపకం వచ్చి, ఒత్తిడికి దూరం అపుతాం” చెబుతున్న అమ్మ, గీతోపదేశం చేస్తున్న గీతాచార్యుడులా కనిపించింది సుధకు.

చేసుకోనివ్వాలి. అప్పుడు నీకు కొంచెం పని ఒత్తిడి తగ్గుతుంది” చెబుతున్న ఆమె మొహంలో ముప్పె సంపత్తురాలు ఉపాధ్యాయ వృత్తి చేసిన తల్లి కనపడింది సుధకు.

ఆశ్చర్యంగా వింటున్న సుధ వైపు చూస్తూ, చెప్పసాగింది సుధకు.

“ఇక రెండో పద్ధతి

‘ప’ నికి సమయున్నిశం:

అంటే, ప్రతీ పనికి మనం ఓ నిర్మిష సమయం కేటాయించుకోవాలి. నీ విషయానికి వస్తే, నేను కొన్ని విషయాలు గమనించాను.

పొద్దునే లేవగానే ఆ ఫోన్ తీసి వాట్పుక్క మెనేజులు చూడడం అవసరమా? అందులో ఏదో ఓ చెత్త మెనేజ్ ఉంటుంది. ఇంక ఆ రోజంతా దాని గురించి ఆలోచించి బుర్ర పాడు చేసుకుంటావు. అందుకే రోజుకు నాలుగుసార్లు, అంటే ఉదయం టీఫిన్ చేస్తూ, మధ్యాహ్నం లంచ్ టైమ్సులో, సాయంత్రం ఇంట్లో కాఫీ తాగుతూ, రాత్రి పడుకో బోయే ముందు.. ఇలా సమయం కేటాయించుకో.

ఒక విధమైన దైర్యం వచ్చేస్తుంది.

ఇది లెకపోవడం వల్లనే చిన్నపాటి అప్పులు చేసి, అప్పులవాళ్ల ఒత్తిడి భరించలేక మీ నాన్న, మీ చిన్నతనంలో ఆత్మరూపు చేసుకున్నాడు. నాకు దైర్యం ఉండి కాబట్టి నేను చదువుకుని, టీచర్ ఉయ్యగం తెచ్చుకుని, అన్నయ్యను, నిన్నా చదివించి ఈ స్థితికి తెచ్చాను” అని చెబుతున్న తల్లిలో ఓ పైకాలజిస్టు దర్శనమిచ్చాడు సుధకు.

ఇక ఆఖరుది

‘ల’ క్ష్యం మీద దృష్టి

అంటే మనం ఏం పని చేస్తున్నామో దాని మీద దృష్టికేంద్రికరించాలి. మాటవరసకి ఒక బస్సు డ్రైవర్ స్టీరింగ్ ముందు కూర్చోగానే, అతని లక్ష్మి ప్రయాణికులని క్లేమంగా గమ్యం చేర్చడం. అందుకే అతని దృష్టి రోడ్స్ట్రూ మీదే ఉండాలి. అలాకాక, ఉదయం ఇంట్లో జరిగిన సంఘటన గురించి ఆలోచించే దనుకో, అర్థాత్ ముంది ప్రాణాలు గాల్గో కలిసినట్టే. నిన్న బ్యాంకులో నువ్వు చేసింది ఆదే, ఏదో అలోచిస్తూ, ఆ ఒత్తిడిలో తప్పుడు ఎంట్రీ వేసావు.

“అమ్మా, చక్కబెట్టి విషయాలు చెప్పావు. నువ్వు చెప్పిన జ. వా. ల. పద్ధతి ఇప్పటి నుంచే ఆచరిస్తాను” అంటూ తక్కణ కర్తవ్యంగా సెల్ ఫోన్ స్పీచ్‌ఫోన్ చేసి, తల్లి వద్దే పడుకుండి పోయింది సుధ.

* * *

ఉదయమే లేచి బ్రావ్ చేసుకుని, కిచెన్ లోకి వచ్చిన సుధ, అక్కడ సింకీలో గెస్ట్ కులు కూతురు, డైనింగ్ పేబుల్ పద్ర కూర్చుని బెండకాయలు తరుగుతున్న కొడుకు, కాఫీ పెడుతున్న భర్తను చూసి,

“పమిటి నడన్గా ఈ మార్పు” అని అడిగింది ఆశ్చర్యపోతూ.

“చూడు సుధా! ఆత్మయ్య గారు చెప్పిన జపమాల లోని మొదటి పథకాన్ని, మా వంతుగా మేము అమలుపరుస్తూన్నాము.

మిగతా మూడు పథకాలు థాలో అవ్వడం ఇక నీ చేతుల్లో ఉంది” చెబుతున్న భర్తని ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ, ఒత్తిడిని జయించి మొహంతో, పిల్లలను దగ్గరకు తీసుకుంది సుధ, మనసులో తల్లికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటాయి. ★

వినోబాభావే భూదానోద్యమం యువతరానికింతో సూర్యునిచ్ఛింది. ఈ ఉద్యమం ప్రశ్నథమంగా 'పోచంవల్లి' (నల్గొండ జిల్లా) గ్రామం నుండి 1952లో ప్రారంభమైంది. 1954లో పాలమూరు జిల్లా (మహబూబ్‌నగర్) పర్యటన జరిగింది. ఆనాడు పరిగి పాలమూరు జిల్లాలో ఉండేది. మా నాస్సగారు మత్స్యరాజు లక్షీకాంతరావుబాబా (పరిగి పట్టణ వాస్తవ్యములు). ఆయన వినోబాభావే వెంట 30 రోజులకు పైగా విస్తృతంగా పర్యటన జరిపి భూదానోద్యమంలో చురుగ్గా పనిచేశారు.

ఐదువందల ఎకరాలు దానం చేశారు!

వినోబాభావే భూదానోద్యమం యువతరానికింతో సూర్యునిచ్ఛింది. ఈ ఉద్యమం ప్రశ్నథమంగా 'పోచంవల్లి' (నల్గొండ జిల్లా) గ్రామం నుండి 1952లో ప్రారంభమైంది. 1954లో పాలమూరు జిల్లా (మహబూబ్‌నగర్) పర్యటన జరిగింది. ఆనాడు పరిగి పాలమూరు జిల్లాలో ఉండేది. మా నాస్సగారు మత్స్యరాజు లక్షీకాంతరావుబాబా (పరిగి పట్టణ వాస్తవ్యములు). ఆయన వినోబాభావే వెంట 30 రోజులకు పైగా విస్తృతంగా పర్యటన జరిపి భూదానోద్యమంలో చురుగ్గా పనిచేశారు.

ప్రతిరోజు ఉదయం 3.30 గంటలకు ప్రారంభమయ్యే కార్యక్రమం రాత్రి 10 గంటల వరకు నిర్విధామంగా కొనసాగేది. రోజూ ఒక్కే గ్రామాన్ని సందర్శించేవారు. వినోబాభావే ఆయనలో నింపిన స్వార్థి గురించి చెబుతూ మా నాస్సగారు ఇలా అన్నారు - 'ఉదయం 4.30కి పాదయాత్రగా వినోబాభావే వెంట వెళ్లేవాళ్లం. ఉదయం 8-9 గంటల వరకు మరో గ్రామానికి చేరేవాళ్లం. కార్యక్రమ సమావేశం, భూదాన పత్రసేకరణ జరిగేది. ఆ గ్రామాల్లో ఉండే వారితో సాయంత్రం చర్చగోప్తి

జరిగేది. భూదానోద్యమం, క్రాంతి, భగవద్గీతలపై వినోబాభావేగారి ఉపయోగించి ప్రారంభమైంది. ఈ ఉద్యమంతో సాయంత్రం ఏర్పాటుచేసేవారు. ప్రైదరాబాద్ నుండి బయలుదేరిన పాదయాత్ర సందిగామ, ప్రార్థనగర్, మొగలిగిర్ద, కొండూర్లు, ఎలిడిపూర్లు, కులుచూర్లు, మెన్నుబీట్లు (పరిగి తాలుకా), గుండుమాల్, మద్దార్లల గుండా నెలరోజులకు పైగా సాగింది. పాలమూరు-జడ్జవర్మార్గంగా రోజూ దాదాపు 10-15 కిలోమీటర్ల దూరం నడిచేవాళ్లం. పరిగి తాలుకాలో 13 వందల ఎకరాల భూమిదానం జరిగింది. ప్రతిరోజు జరిగే గ్రామసభలో సంబంధిత రెవెన్యూ ఇస్క్యూర్, పట్టారీలు కూడా పాల్గొంచేవారు. సరోవరయం, స్వేచ్ఛి, భాదీ గ్రామీణ పరిశుమల భూదాన్, గ్రామదాన్, గ్రామ స్వరాట్ మొదలైన అంశాలపై వినోబాజీ ఉపయోగాలు యువతరాన్ని ఉత్సేధించి చేశాయి. ఏ గ్రామం సమస్య ఆ గ్రామంలోనే పరిపూర్ణం చేసుకోవాలని ఆయన ఉద్యోగించేవారు. రామరాజ్యం స్థావనలో యువతరం గ్రామస్వరాజ్యం (సురాజ్యం)పై వినోబాజీ ప్రసంగించేవారు. 'జీవనదాన్' ప్రణాళిక ద్వారా తమ పూర్తి సమయాన్ని ఈ కార్యక్రమాలకై వినియోగించేందుకు ఎంతోమంది ముందుకు యువకులు వచ్చారు. ఆనాటి భూదానోద్యమ ప్రభావంవల్ల కమ్యూనిష్టుల ప్రభావం తగ్గింది. రైతునంఫుం ప్రారంభమైన నల్గొండ జిల్లాలోనే భూదానోద్యమం ప్రారంభం కావడం విశేషం. వినోబాభావేగారి సాన్నిహిత్యంలో గడిపిన 30పైగా రోజులు మరచిపోలేనివి అని గుర్తుచేసుకున్నారు.

లక్షీకాంతరావు బాబా స్వేతంత్రోద్యమ కాలంలో భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ పార్టీ చేపట్టిన అనేక కార్యక్రమాల్లో చురుగ్గా పాల్గొన్నారు. పరిగి పట్టణం మన్మిపల్ పైర్చుక్కగా పనిచేశారు. విశ్వహిందూ పరిషత్ ప్రైదరాబాద్ జిల్లా అధ్యక్షులుగా

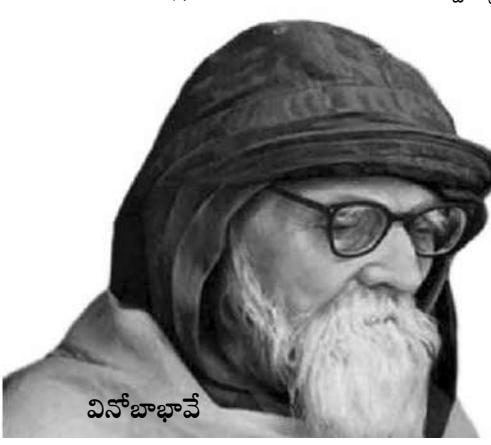
ఉన్నారు. రంగారెడ్డి, మెదక్, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో విస్తృతంగా గీతాజ్ఞాన యజ్ఞాలు నిర్వహించారు. భూదానోద్యమానికి 500 ఎకరాలకు పైగా భూమిని దానం చేశారు. పరిగి ప్రాంతంలో సరసుతీ శిశు మందిర్ల నిర్మాణం కోసం స్థలసేకరణ చేశారు.

బాబా 90వ జన్మదినాన్ని ప్రశ్నమం సందర్భంగా వారి కుటుంబ సభ్యులు, శ్రేయోభిలాషులు రాకమచర్ల శ్రీ యోగానంద లక్షీన్సునింహస్యామివారి సన్నిధిలో ఘనంగా వేడుకలు నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమానికి స్థానిక శాసనసభ్యులు హజ్జరై ఆయనను ఘనంగా సన్మానించారు. వారు దానంచేసిన భూమి వివరాలతో పాటు వారి ఛాయాచిత్రాన్ని పరిగిలోని తహసీల్డార్ కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేశారు.

ఆయన అందించిన సేవలకు గుర్తుగా పరిగి పట్టణం (ప్రశ్నమం వికారాబాద్ జిల్లాలోని) తహసీల్డార్ కార్యాలయం ముందు బాబా విగ్రహం ఏర్పాటు చేశారు. 21 జూలై 2021న బాబా 99వ జయంతి సందర్భంగా ఆయన సేవలను పురీకసారి గుర్తుచేసుకునే అవకాశం కల్గింది. లక్షీకాంతరావు బాబాకి మా పాటాభివందనాలు.

ఆచార్య మెఱ్స్‌రాజు ఏర్పర్గాపాల్

వినోబాభావే

కీలకమైన ప్రజాతీర్పు కోసం వెళ్లే ముందు ప్రజల నాడిని పసిగట్టడానికి కొన్ని అవకాశాలు, సంకేతాలు లభిస్తాయి. అది రాజకీయ పార్టీలకు ఉత్తమిస్తుంది. వచ్చే ఏడాది జరగనున్న ఉత్తరపదేశ్ ఆసెంబ్లీ ఎస్సికల తీర్పుకు ముందు ఆక్రద జలగిన పరిణామాలను కూడా జిజీపీ అలాగే భావించడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. కానీ విపక్షాల అంచనాలకు, దురుదైశాలకు అతీతంగా కమలానికి తీపి తీర్పు రాబోతున్న సంకేతాలు అందాయి. తాజాగా జిల్లా పంచాయతీ ఎస్సికల్లో జిజీపీ ప్రభంజనం స్ఫైరించింది. ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్ పని అయిపోయినట్టేనని పంచాయతీ ఎస్సికలతో చంకలు గుర్దుకున్న విపక్షాలు తాజా పరిణామాలతో చతుకిల పడ్డాయి. జిల్లా పరిషత్తులతో పాటు భూకులను కూడా జిజీపీయే అత్యధిక సంఖ్యలో కైవసం చేసుకుంది. యోగి పాలనష్టై యూహి ప్రజలు పూర్తి సంతృప్తి ఉన్నారని స్పష్టమైపోయింది.

దేశంలో పెద్ద రాష్ట్రం ఉత్తర ప్రదేశ్‌ను అన్ని రాజకీయ పార్టీలు కీలకంగా భావిస్తాయి. ఐదవ వంతు లోకసభ స్థానాలు ఇక్కడివే. యూహిషై పట్టు సాధిస్తే జాతీయ రాజకీయాలు నల్గేరుపై నడకే. ప్రధాని నరేంద్ర మౌది ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న వారణాసి కూడా ఇదే రాష్ట్రంలో ఉంది. ఇంత నేవప్పుం ఉన్న ఉత్తర ప్రదేశ్లో రాజకీయ ఎత్తగడలకు లోబోం ఉంటుంది? ఆక్రద పాకిస్తాన్ ప్రేరిషిత ఉగ్రవాదులను పట్టుకున్నా, ఆ చర్యలను కూడా ఎస్సికల జిమ్మెక్కుగానే విపక్షాలు తక్కువ చేసి చూపిస్తున్నాయి. గత అసెంబ్లీ ఎస్సికల్లో రాష్ట్ర ప్రజలు బీజేపీని అసాధారణ మెజారిటీతో గెలిపించారు. అనూహ్వా పరిస్థితుల మర్యాద ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన యోగి ఆదిత్యనాథ్ అనుత్తి కాలంలోనే తన సత్తా ఏమిటో చూపించి, సమర్థ నాయకుడుగా నిరూపించుకు

బీజేపీ కీలక స్థూల్

జూలై 2న తెల్లు పరిషత్ చైర్మన్ పదవులకు పోలింగ్ జరిగింది. వీటిలో 67 స్థానాల్లో బీజేపీ ఘన విజయం సాధించింది. సమాజపాది పార్టీ కేవలం 6 స్థానాలతో సరిపెట్టుకుంది. విజేతలలో బీజేపీ అశ్వరూపులు 21 మంది, సమాజపాది పార్టీ అశ్వరూపు ఒకరు ఏకప్రాంగంగా ఎన్నికయ్యారు. పార్టీ గుర్తు లేకుండా ఈ ఎన్నికలు జరిగాయి. వచ్చే ఏడాది శాసనభకు ఎస్సికలు జరగనున్న నేపట్టుంలో స్థానిక ఎన్నికల్లో విజయం బీజేపీకి ఉత్సాహం ఇప్పనుండగా సమాజపాది పార్టీకి నిరాశనే మిగిల్చాయి. మొత్తం 3,050 మంది జిల్లా పంచాయతీ సభ్యులు ఓటు వేసి జడ్పి శైర్పట్టను ఎన్నుకున్నారు. ఈ ఎన్నికల్లో మాయాపితి బహుజన్ సమాజపాది పార్టీ బీటీ చేయలేదు. ఇది ఎంత ఘన విజయమో మరొక అంశం కూడా రుజువు చేస్తుంది.

2016లో జరిగిన జిల్లా పరిషత్ ఎన్నికల్లో సమాజపాది పార్టీ 60 స్థానాల్లో విజయం సాధించిన సంగతి ఒక్కసారి గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలి. అందుకే తాజా ఎన్నికల ఫలితాలు సమాజపాది పార్టీకి, ఆ పార్టీ అధినేత అభిలేఖ యాదవ్ కు పెద్ద దెబ్బ అని విశేషకులు చెబుతున్నారు. కాంగ్రెస్ అధినేతి సోనియా కంచుకోట రాయబాబులీలో కూడా బీజేపీ జెండా ఎగరేయడం విశేషం.

వాడని కమలం

న్నారు. ప్రతివక్షాలు ఎన్ని విమర్శలు కురిపించినా, మీదియా ఎంత రాధాంతం చేసినా తనదైన శైలిలో పాలన అందిస్తున్నారు. ఇందుకు నిదర్శనం తాజాగా జరిగిన జిల్లా పంచాయతీ ఎన్నికల్లో బీజేపీ ఘన విజయమే. ప్రధాన ప్రతివక్షం సమాజపాదితో పాటు కాంగ్రెస్, ఆర్ఎల్ఎస్లు భూక్షణోర్ల పడ్డాయి. దీంతో వచ్చే ఏడాది జిగీ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో బీజేపీ ఘరోసారి విజయం సాధిస్తున్న దని చెప్పవచ్చు. ఇటీవల జరిగిన కేంద్ర కేబినెట్ విస్తరణలో యూహికి అధిక ప్రాధాన్యత ఇప్పడం గమనించవచ్చు. యోగి పాలనష్టై రాష్ట్ర ప్రజలు పూర్తి సంతృప్తితో ఉన్నారని ఓ తాజా సర్వే చెబుతోంది కూడా.

బ్లాక్ ఎన్నికల్లోనూ...

రాష్ట్రంలో బ్లాక్ స్థాయి (తాలూకా) ఎన్నికల్లో కూడా బీజేపీ విజయపరంపర కొనసాగింది. మొత్తం 825 బ్లాక్లలలో 635 బీజేపీ దక్కించుకుంది. మిత్ర పక్షాలతో కలిపి 85 శాతం సీట్లు అధికారపక్షానికి అనుకూలంగా వచ్చాయి. 349 బ్లాక్లలకు ఎన్నికలు ఏకప్రాంగం కాగా 476 బ్లాక్లలకు పోలింగ్ జరిగింది. చాలా జిల్లాల్లో ఫలితాలు బీజేపీకి ఏకపక్షంగా, అనుకూలంగా రావడం విశేషం.

లక్నో కన్నో లోకసభ పరిధిలోని 8 చౌప్పున భూకులు ఉంటే అన్ని సీట్లను బీజేపీ గెలుచుకుంది. ఆగ్రా పరిధిలో 14 స్థానాల్లో పోటీ లేకుండా విజయం సాధించింది. సీతాపూర్లో 19 సీట్లలో 15, హర్షోయిలో 19 సీట్లకు 14 స్థానాలను ముజఫర్ నగర్లోని 9 సీట్లలో 8 బీజేపీ గెలుచుకుంది. మొరాఢాద్లోని 8 సీట్లలో 6, భదోయిలో 6 సీట్లలో 3 బీజేపీకి దక్కాయి. ఎస్సీ కంచుకోట అజమ్యగఢ్ 22 సీట్లలో 12 స్థానాలను బీజేపీ గెలుచుకుంది. ఎస్సీకి 3 సీట్లు మాత్రమే రాగా, మిగతా

చోట్ల స్వతంత్ర అభ్యర్థులు విజయం సాధించారు.

ఎన్నికల్లో బీజేపీ ఫున విజయం సాధించిన నేపథ్యంలో సీఎం యోగి ఆదిత్యనాథ్ కు ఫోన్ చేసి అభినందించారు ప్రధాని నరేంద్ర మౌద్ది. పార్టీ కార్యకర్తల కృష్ణ ఘితంగానే ఈ విజయం సార్థకమైందన్న మౌద్ది, సీఎం యోగి, యూపీ ప్రభుత్వానికి అభినందనలు తెలియజేస్తు ట్ర్యూ చేశారు. రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి, ప్రజాసేవ, న్యాయమైన పాలనను ప్రజలు అశీర్వదించారని పేర్కొన్నారు. దీనితో యోగిని తప్పిస్తారనే ఊర్గానాలకు తెర దిచినట్లుటండి. 'ఏడేళ్ళ క్రితం ప్రధాని మౌద్ది దేశానికి సబ్కా సార్థ సబ్కా వికాస్' నినాదం ఇచ్చారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర పథకాల అమలు విజయవంతగా సాగి ప్రజలకు ఘలాలు దక్కాయి. పంచాయతీ ఎన్నికల ఘలితాలు దీనికి సజీవ ఉదాహరణ అని యోగి వ్యాఖ్యా నించారు. ఇదే ఉత్సవంతో 2022 శాసనసభ ఎన్నికల్లోనూ గిలుపొందడం భాయమని రాష్ట్ర బీజేపీ అధ్యక్షుడు దేవ్సింగ్ చెప్పడంలో అతిశయం లేదు. రామ పంచాయతీ ఎన్నికలలో...

అంతకు ముందు జిరిగిన గ్రామపంచాయతీ ఎన్నికల్లో కూడా నిజానికి బీజేపీయే సత్తా చాటింది. మొత్తం 58,176 గ్రామ పంచాయతీలో 7.32 లక్షల వార్డులకు, 3,050 జ్ఞేత పంచాయతీ (భూక్)ల్లోని 75,852 వార్డులకు, 75 జిల్లాల్లోని 3,050 జిల్లా పంచాయతీ స్థానాలకు ఏప్రిల్ చివరివారంలో ఎన్నికలు జరిగాయి. పార్టీ గుర్తులు లేకుండా బ్యాలట్ పద్ధతిలో ఈ ఎన్నికలు జరగడంతో ఓట్ల లెక్కింపు కాస్త ఆలస్యమైంది. మొత్తం 3,050 జిల్లా పంచాయతీ స్థిల్లో బీజేపీ బలపరచిన అభ్యర్థులు 918 చోట్ల, ఎన్నపే బలపరిన అభ్యర్థులు 504 స్థిల్లో విజయం సాధించారు. బీఎస్పీ ఎన్నికలకు దూరంగా ఉన్నా ఆ పార్టీకి చెందిన వారు 132, కాంగ్రెస్ నుంచి 62 మంది, ఇండిపెండెంట్లు 608 గలిచినట్లు తేలింది.

కాగా పార్టీ గుర్తులు లేకుండా ఎన్నికలు జరగడంతో తమ అభ్యర్థులు ఎక్కువ మంది గలిచినట్లు సమాజవాది పార్టీ ప్రచారం చేసుకుంది. దీనికి ఒక వర్గం మీదియా హద్దులు లేకుండా ఊతమిచ్చింది. ఆ ఎన్నికల ఘలితాలు బీజేపీకి ఎదురు దెబ్బు అని కీలక స్థానాల్లో ఆ పార్టీ అభ్యర్థులు ఓడిపోయారంటూ జాతీయ స్థాయిలో ప్రచారం కూడా జరిగింది. ప్రధాని మౌద్ది ప్రాతినిధ్యం వహించే వారణాసి, సీఎం యోగి ఆదిత్యనాథ్ సాంత జిల్లా గోరథ్ పూర్, అయిధ్య ఘలితాలను మసిబూసి మారెడుకాయ చేసే ప్రయత్నం చేశారు. కానీ మొత్తం ఎన్నికల ప్రక్రియ పూర్తయి జిల్లా పరిషత్ కైర్పును ఎన్నిక దగ్గరకు వచ్చేసరికి బీజేపీ విజయం స్పష్టంగా కనిపించింది. మీదియా గాని, విషక్షాలు గాని ప్రజలు ఎంతగా మోగిస్తున్నాయి. ఎన్నికల ఘలితాలు వాస్తవంగా ఎలా ఉన్నాయో

గోప్యంగా ఉంచి, ప్రధాని మౌద్ది భవిష్యత్తును అంచనా కట్టే దాకా ఒక వర్గం మీదియా వెల్లింది. ఇక మౌద్ది పని అయిపోయిందనే వరకు వాటి ప్రచారం సాగింది. సద్గు బీజేపీకి అనుకూలం

ఉత్తరపదేశ్ లో 2022 అసెంబ్లీ ఎన్నికల సందడి అప్పుడే మొదలైంది. ఆ ఎన్నికలల్లో బీజేపీ ఓటమి భామయని ప్రతి పక్కలతో పాటు కొన్ని మీదియా సంస్థలు వ్యాఖ్యానాలు వినిపిస్తున్నాయి. అయితే వారి కలలు కల్లలయ్యే అవకాశాలే ఎక్కువ. తాజాగా ఓపెన్ ఎస్సెస్ ఓటలు సర్వేలో యూపీలో మరొసారి యోగి ఆదిత్యాంగ్ నేతృత్వంలో బీజేపీ ప్రభుత్వం విజయం సాధించడం భాయమని తేలిపోయింది. రాష్ట్రంలోని 12 వందల మందిని ఇంటర్వ్యూ చేయగా 52 శాతం మంది యోగి వైపే మొగ్గు చూపారని సర్వే తెలిపింది. 37 శాతం మంది

నాటి నుంచి యోగి ఆదిత్యాంగ్ రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధి లక్ష్యంగా అపర్యుతులు పని చేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో మాఫియాలు, గుండాలపై ఉక్కుపాదం మొవడం ద్వారా శాంతిభద్రతలను అదుపులోకి తెచ్చారని పేరుంది. సంక్షేమ కార్బూకమాలు పెద్ద ఎత్తున చేపట్టారు. అభివృద్ధి ఘలాలు ప్రజలకు అందేలా ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారు. యోగి ప్రభుత్వం పై ప్రతిపక్కలతో పాటు జాతీయ మీదియా వ్యతిరేక ప్రచారం కాస్త అతిగానే సాగించింది. చిన్న చిన్న ఘుటనలను కూడా భూత్యదంలో చూపించడం ద్వారా బీజేపీ ప్రభుత్వ ప్రతిష్టను దెబ్బతీసే ప్రయత్నాలు జరిగాయి

కరోనా సంక్షోభ సమయంలో దేశంలోనే అతిపెద్ద జనాభా ఉన్న ఉత్తరపదేశ్ కూడా ఇఖ్బందులు ఎదుర్కొంది. కానీ ధిల్లీ, మహరాష్ట్ర ప్రభుత్వాలతో

వ్యక్తిగత అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. ఉత్తరపదేశ్ ప్రజలు యోగి పొలనపై సంతృప్తితో ఉన్నారని ఈ సర్వే ఘలితం చెబుతోంది.

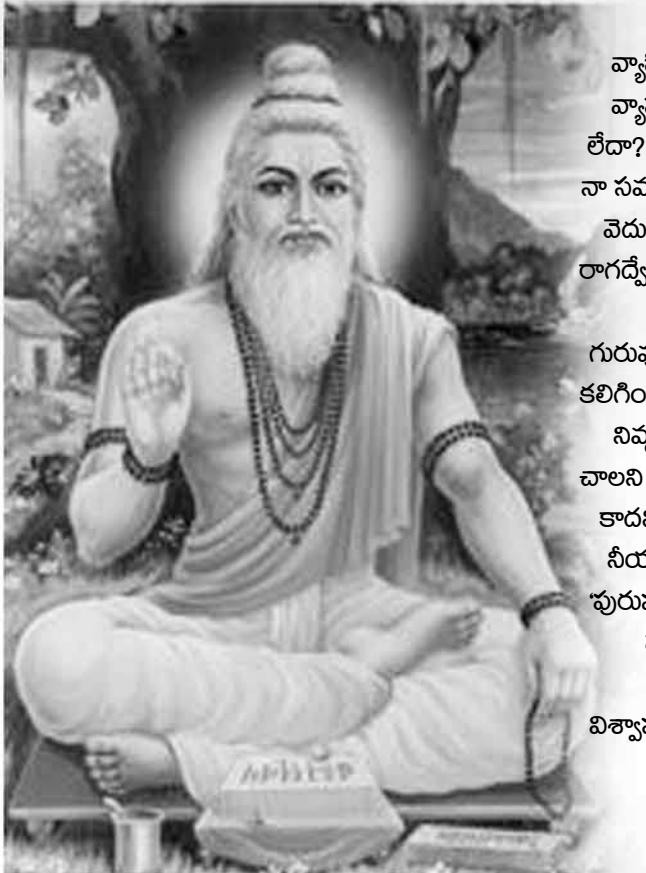
కేరండలేకెన్టలో పెద్ద పీట

వచ్చే ఏడాదిలో ఎన్నికలు జరగనున్న ఉత్తరపదేశ్ రాష్ట్రానికి కేంద్ర మంత్రివర విస్తరణలో పెద్దపీట వేశారు. యూపీ నుంచి కొత్తగా మరో ఏడుగురికి చోటు దక్కింది. బీజేపీ భాగస్వామ్య పక్కం అప్పుర్కో నాయకురాలు అనుప్రియా పటేల్తో పాటు పంకజ్ చౌదరి, డాక్టర్ సుఖ్రూర్ సింగ్ భాగీల్, భాను ప్రతాప్ సింగ్ వర్ష, కౌశల్ కిశోర్, బీవీల వర్ష, అజయ్ కుమార్ మిత్రాలను తీసుకున్నారు. అనుప్రియా పటేల్, బి.ఎల్.వర్ష, కౌశల్ కిశోర్, భాను ప్రతాప్ సింగ్ వర్ష కౌశల్ కిశోర్, బీవీల వర్ష, అజయ్ కుమార్ మిత్రాలను తీసుకున్నారు. ప్రధాని మీదియా ప్రతినిధ్యం వహించే వారణాసి, సీఎం యోగి ఆదిత్యాంగ్ సాంత జిల్లా గోరథ్ పూర్, అయిధ్య ఘలితాలు మసిబూసి మారెడుకాయ చేసే ప్రయత్నం చేశారు. కాగా పార్టీ గుర్తులు లేకుండా ఎన్నికలు జరగడంతో తమ అభ్యర్థులు ఎక్కువ మంది గలిచినట్లు సమాజవాది పార్టీ ప్రచారం చేసుకుంది. దీనికి ఒక వర్గం మీదియా హద్దులు లేకుండా ఊతమిచ్చింది. అ ఎన్నికల ఘలితాలు బీజేపీకి ఎదురు దెబ్బు అని కీలక స్థానాల్లో ఆ పార్టీ అభ్యర్థులు ఓడిపోయారంటూ జాతీయ స్థాయిలో ప్రచారం కూడా జరిగింది. ప్రధాని మౌద్ది ప్రాతినిధ్యం వహించే వారణాసి, సీఎం యోగి ఆదిత్యాంగ్ సాంత జిల్లా గోరథ్ పూర్, అయిధ్య ఘలితాలను మసిబూసి మారెడుకాయ చేసే ప్రయత్నం చేశారు. కానీ మొత్తం ఎన్నికల ప్రక్రియ పూర్తయి జిల్లా పరిషత్ కైర్పును ఎన్నిక దగ్గరకు వచ్చేసరికి బీజేపీ విజయం స్పష్టంగా కనిపించింది. మీదియా గాని, విషక్షాలు గాని ప్రజలు ఎంతగా మోగిస్తున్నాయి. ఎన్నికల ఘలితాలు వాస్తవంగా ఎలా ఉన్నాయో

పోలిస్టే మహమ్మార్యిని అదుపు చేయడంలో చాలా వరకూ సఫలికృతమైంది. కానీ కరోనా కట్టడిలో యోగి సర్కారు విఫలమైనట్లు ప్రచారం సాగింది. గంగానదిలో హాలు కొట్టుకుని రావడం, కుంభమేళా, అయిధ్యలో భూసేకరణ, పంచాయతీ ఎన్నికల నిర్వహణ తదితర అంశాలపై రాద్యంతం సాగింది.

ఈ నేపథ్యంలో అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు ముందుగానే ఉత్తరపదేశ్ ముఖ్యమంత్రిని మారుస్తారని ప్రచారం సాగింది. గత నెలలో బీజేపీ జాతీయ అధ్యక్షుడు లక్నో వర్షాలనతో పాటు, సీఎం యోగి ఆదిత్యాంగ్ ధిల్లీకి వెళ్లడంపై అనేక ఊర్గానాలు వచ్చాయి. రాష్ట్రరాజకీయాలలో పేను మార్పు జరగచోతోందని వారాలు వినిపించాయి. వాస్తవానికి ఇలాంటి వర్షాలనలు, సమీక్షలు క్రమం తప్పకుండా జరిగిపే. మీదియా కథనాలు తావస్తవమని సీఎం యోగి వివరణ కూడా ఇచ్చారు. విష్ణువు 2022లో జిల్లీ అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో కూడా బీజేపీ విజయం సాధించుటిని ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నారే.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

‘చక్కి సర్వోపగతుడు’ ఆస్తుట్టుగాను గురువు అందులోనూ సద్గురువు సర్వ వ్యాపితుడు. జ్ఞానం ప్రచలితమయ్యే ప్రతిచేట గురు దర్శనమవుతుంది. ఇది వ్యాసభగవానుడి మాటగా చెబుతారు. ‘మిమ్ము పదేపదే దర్శించుకునే భాగ్యం లేదా?’ అని వేదనిధి అనే యువకుడు ప్రశ్నించినప్పుడు, ‘నిరంతర జ్ఞానాన్నిప్పచే నా సమగ్ర స్వరూపం. నన్ను దర్శించాలనే సంకల్పం కలిగినప్పుడు జ్ఞానంకోసం వెదుకు’ అని సూచించారట. అనంతరకాలంలో ఆ జ్ఞానప్రదాతలే గురువులు. రాగద్వ్యాపాలకు అతీతంగా, అస్వాయాలడక, సంయువనంతో వ్యవహారిస్తూ శిష్యుల పట్ల సమాన వాత్సల్యం చూపేవారే ఉత్తమ గురువులని, పవిత్రాత్మగల గురువులున్న చోట సర్వదేవతలు సంచలిస్తుంటారని శాస్త్ర వాక్యం. చిత్త శాంతి కలిగించేవారు, ప్రేరణాత్మక పలుకులు కలపారు. సందేహాలను సంయువనంతో నిప్పుత్తి చేయగల మహాశీయుడే సరైన గురువసి, అలాంటి పాలికోసం శోభిం చాలాని పెద్దలు చెబుతారు. గురువంటే కేవలం తరగతిగిభాలో పాలాలు చేపేవారే కాదని, వివిధ రంగాలు, వృత్తులకు సంబంధించిన జ్ఞానప్రదాతలంతా ఆరాధ్య శీయులు గురుతుల్యులు. గురుశిష్యుల ప్రీమ లౌకిక బంధాలకు అతీతమైంది. వురుములందు పుణ్య పురుములు వేరయా అస్తుట్లు గురువుకు కొండలి శిష్యుల పట్ల కాస్తుంత ఎక్కుపు మమకారం ఉంటుందనేటి పురాణ కాలం నుంచి కనిపీస్తుంది. దానిని పక్షపాత మైఘాలి అనడం కంటే పాలి సమర్థత పట్ల విశ్వాసంగా చెబుతారు. గురువు జ్ఞానసాగరం లాంచేవారు. ఆ సాగరం నుంచి విజ్ఞానాస్తి ఒడిసి పట్టడంపైనే శిష్యుని భవిష్యత్త ఆధారపడి ఉంటుంది.

జ్ఞానప్రదాతలకు

గురువులకే గురువైన వ్యాసమహర్షి వేద మయుడైన నారాయణదని ప్రతీతి. త్రేతాయిగంలో వశిష్ఠుడు ఇక్కోక వంశ కులగురువు కాగా, ద్వారపంలో కులవంశాంకురాలను సంరక్షించి ‘మహాభారతాన్ని నడిపిన వ్యాసుడు ఆయన మునిమునుమడు. వశిష్ఠుడు ఇనకుల చక్రవర్తి దశరథుడితో ప్రతకామేష్టి యాగం చేయించి రఘు వంశాన్ని నిలిపితే ద్వారపంలో వ్యాసుడు తమ తపశ్చక్తితో కురు వంశానికి వారసులను ప్రసాదించి ఆ చంద్రవంశానికి దిశానీరేశంతో ఆచంద్ర తారార్థం చేశారు. తమ తండ్రి పరాశరుని శాస్త్ర రఘులను సంకలనం చేశారు.

వేదాలను వింగదించిన, మహాభారత, భాగవత, అష్టాదశ పురాణాలకు ప్రాణం పోసిన మహారుషి. ‘యది హస్తి తత్పన్యత యన్నే హస్తి న తత్ప

చిత్త...భారతంలో లేనిది ఈ భూమిపై లేదు. భూమిపై ఉన్నదంతా భారతంలో ఉంది’ అంటూ విశ్వాదేవుడు గంటం పట్టగా దాదాపు లక్ష్మకు పైగా శ్లోకాలను ఆశుపూగా చెప్పి పంచమవేదం ‘శ్రీమహా భారతం’ను అవిష్కరించారు. వేద విభజన, మహా భారత, ఆధ్యాత్మ రామాయణం రచించి, సకల ధర్మాలను వివరించి, మానవుడు ఎలా జీవించాలి? ఎలా జీవించకూడదు? అనే అంశాలను కథలో రూపంలో అవిష్కరించిన వ్యాసుడు అప్పటికే సంతృప్తి చెందలేదు. చిత్తశాంతి లేక వ్యాకులపదుతున్న ఆయనతో ‘శ్రీవిష్ణుకథలు చెప్పుకపోడమే అందుకు కారణం’ అని నారదుడు తెలిపాడట. వెంటనే వ్యాసుడు శ్రీమద్భాగవత రఘున చేపట్టి పుతునితో పరింప చేశారు.

కలియుగంలోనూ వేదవ్యాసుడిని దర్శనం చేసుకున్న పరమపురుషులు ఉన్నారు. వారిలో ప్రథములు జగద్గురు ఆది శంకరులు. వ్యాసభగవానుడి సూచన ప్రకారం ఆయన బ్రహ్మస్తుతాలకు శంకరులు భాష్యం రాశారని అందుకోసం ఆయన పదమరేళ ఆయుర్వ్యాయాన్ని రెట్టింపు అయ్యేలా వ్యాసుడు వరమిచ్చారని శంకరవిజయం చెబుతోంది. వ్యాసుడు

నారాయణావతారం కాగా శంకరభగవత్వాయులు శంకరుడేనని ఆధ్యాత్మిక వాడుల విశ్వాసు. అందుకే.. ‘శంకరం శంకరాచార్య గోవిందం భాదరాయణం! సూత్రభాష్య కృతా పండి భగవంతా పునః పునః!!.. ఒకరు సూత్ర నిర్మాణానికి, మరొకరు భాష్య రచనకు మళ్ళీ మళ్ళీ పుడుతూనే ఉంటారని భావిస్తుంటారు. యాయునానది ద్వీపంలో పుట్టడం వల్ల ద్వైపాయనుడుగా, వేదాలను విభజించి వేదవ్యాసుడిగా, బదరీవనంలో తపస్సు చేయడం వల్ల భాదరాయణు డిగా ప్రసిద్ధులయ్యారు. ‘అస్వదాచార్య పర్వతంతం వందే గురువరంపార్వత్’ అని సర్వుల మన్సునులు అందు కుంటున్న సద్గురు పరంపరకు ప్రతినిధి. ఆయన జన్మతి అష్టాదశ పోల్చిమ గురువులు పూజలందుకునే శుభవేళ.

వ్యాస ఒడిసి భాసర

కాశీ క్షేత్రాన్ని అపారంగా అభిమానించి ప్రేమించిన వ్యాసుడు తెలుగునాట దాక్షారామ, భాసర క్షేత్రాలను సందర్శించారని పురాణాగార. భాసర వద్ద తపస్సు సమయంలో నిత్యం గోదావరిలో స్నాన మాచరించిన తరువాత తెచ్చిన పిడికెడు ఇసుకతో సరస్వతీ అమృతార్థి విగ్రహాన్ని రూపొందిచారట.

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి

సీనియర్ జర్నలిష్ట్

ఆయనకు అమ్మవారు సాక్షాత్కారించారని, ఆయన తపస్సు కారణంగా ఆ ప్రాంతానికి ‘వ్యాసపురి’లని పేరు వచ్చి కాలకమంలో వాసరగా, భాసరగా మారిందని, నేటికీ పూజలందుకున్న అమ్మవారి విగ్రహం వ్యాసభగవానుడి సృష్టిన్ని స్థలపురాణం.

జ్ఞానపీఠం

ఆవసరమైన విషయాన్ని విస్తరంగా, స్వప్తంగా చెప్పడాన్ని ‘వ్యాసం’ అంటారు. భాగవతాది పురాణాలను, చతుర్విద్ధ పురుషార్థాలను మానవాలికి విస్తరంగా చెప్పడం వల్ల కృష్ణదైయాన మహర్షి ‘వ్యాసుడు’గా వినుతికొర్కారు. ఆ జ్ఞానమార్తి అధిష్టించిన వేదిక ‘వ్యాసపీఠం’గా వ్యవహరంలోకి వచ్చింది.

ఆనంతర కాలంలో గ్రంథపరస సమయంలో వ్రతకానికి ఆధారంగా ఉపయోగించే వీటను ‘వ్యాసపీఠంగా వ్యాసపురిస్తూన్నారు. వ్యాస శత్రుం వ్యక్తి నామం కాదని, జ్ఞానపీఠానికి అన్నయించే పేరని పెద్దలు చెబుతారు.

భారతీయతలో గురుస్తానం

భారతీయ జీవన విధానంలో గురువుకు గల స్తానం గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పనపుసరంలేదు. ప్రత్యక్ష దైవాలుగా చెప్పే తల్లిదండ్రుల తరువాతి

జగద్గురువుగా పూజలందుకుంటున్న ఆది గురువు శంకరా చార్యులు ఓంకారేశ్వర్లో గౌడపాదుల శిమ్ముడు గోవిందాచార్యుల శిష్యరికంలో సకల శాస్త్రాలు అభ్యసించారు. ఈశ్వారపూర్ణును వారికి వేరే గురువు అవసరం లేకపోయినా శ్రీరామ శ్రీకృష్ణలకు మాదిరిగానే తనకూ గురువు అవసరమని భావించారాయి. తనకు హోని తలపెట్టిన గురువును కూడా మన్నించి శిష్యకోటిలో తాను ఆదర్శ ఆచార్యులుగా వినుతికొర్కారు భగవద్రామానుజా చార్యులు. లోకంలో గురు సంప్రదాయాన్ని పలేష్ట పరచడమే వారి ఆంతర్యంగా భావించవచ్చు. ‘గోవిందుడు, గురువు ఎదుట నిలుచుంటే గురువుకు ప్రథమ నమస్కారం చేస్తాను’ అన్నారు కబీర్దాసు. కుంభవృత్తికారులు ‘కుమ్మరి సారెపై తయారపుతున్న కుండపై వంకర్లను చెక్కతో కొడుతూ అందంగా రూపొందించి నస్తి గురువు శిమ్ములకు మంచిచెడుల విడుమరచి గుణవంతులుగా తీర్చిదిద్దు తారని కూడా ఆయన పేర్కొన్నారు. గురువు జ్ఞానసాగరం లాంటి వారు. ఆ సాగరం నుంచి విజ్ఞానాన్ని ఒడిసి పట్టడంపైనే శిమ్ముని భవిష్యత్తు ఆధారపడి ఉంటుంది. గురుళిమ్ముల ప్రేమ లౌకిక బంధాలకు ఆతీతమైంది. విశాసం గల శిమ్ముడు గురువును అనుసరిస్తాడు,

యాలకు విలువలేదు. గురజాడ అంటే బెజవాడ పక్కన ఊరు అనుకుంటారు తప్ప ఆయనే మహాకవి అనే అవగాహన లేదు.. అంటూ అయిదు దశాభ్యాల క్రితం వచ్చిన ఒ ప్రయోగాత్మక తెలుగు చిత్రంలోని న్యాయమూర్తి పొత్తు పాపోయింది అదే సమయంలో తులసివనం లాంటి గురువుపట్టలోనూ కలుపు మొక్కలు చోటు చేసుకుంటున్న సంఘటనలు, సందర్భాలు లెలుగుళోకి వస్తున్నాయి. ఒకవంక ఉపాధ్యాయులకు జెదిరింపులు, దాడులు, మరోవంక అయ్యావార్ల రాష్ట్రికాలు ప్రసార మార్ఘమాలలో కొపిస్తు న్యాయి. ‘గురువు అపవిత్రుడైతే శిమ్ముడికి జ్ఞానస్తానం చేయాడికి అనర్థదు’ అన్న స్వామి వివేకానంద వ్యాఖ్య ప్రస్తావనార్థం.

దేశాంకి రాజయినా ఒక తల్లికి తనయుడే అస్తుట్టు ఎంత గొప్ప మేధావి అయినా ఒక గురువుకు శిమ్ముదే. తల్లిదండ్రులకైనా సంతానం సంపాదనపై హక్కు ఆశ ఉంటాయేమో కానీ గురువు నిస్సారపరులు. నిజమైన గురువుకు శిమ్ముడి ఎదుగులే గ్రూకారణం. ‘శిష్యుదిచేత్తే’ పరాజయం అస్తుట్టు శిమ్ముడు తనను మించి పోవడం గర్భంగా భావిస్తాడు. ‘భగవంతుడు గురువుల ద్వారా నామై కృపావర్షం కరిపించాడు. ‘రాష్ట్రపతిగా ఈ దేశాంకి సేవలు అందించగలగడం వూర్పు జన్మసుకృతమే. అయినా నన్ను మాజీ రాష్ట్రపతిగా కంబే ఆచార్యుని (ప్రాణసర్) గా సంబోధించండి’ని అబ్బుల్కలాం కోరేవారు. పదవీ విరమణ అనంతరం అనేక విద్యానుస్థల్లో బోధించారు. పారం చెబుతూనే ఒరిగిపోవడం ఆయనకు అధ్యాయకత్తుం పట్ల గల మమకారం స్వప్త మహత్తోంది. గురువుజోస్తువాలు మొక్కబడిగా మారి పాదనమస్కారాలకు, పురస్కారాలకు వరిమితం కాకూడు. గురుత్వ విశిష్టతపై పెద్దలు చెప్పిన మాటలు అక్కరసత్యం కావాలి. విజ్ఞాన సారథలను సృంచుకుంటూ, గౌరవించుకుంటూ, సుజ్ఞాన దీపి కలు వెలిగించుకోవాలి. అదే గురుధక్షిణి. గురువుజా

అనుకరిస్తాడు.

‘శీక’తల్లు శ్లోకం

‘గురుబ్రహ్మ గురుర్విష్టః...’ శ్లోకం ‘శీక’తల్లు మహతోంది. గురువులను గౌరవించాలన్న భావన విద్యార్థి లోకంలో, భావి పూరులకు తాము పథ నిర్దేశకులమన్న భావన గురువులలోనూ (కొందరి లోనైనా) లోపిస్తోంది. అజ్ఞానం, అపాంకారంతో గురువును కించపరిచే విపరీతధోరణులు పెరగడం, చలనచిత్రాది మార్ఘమాలలో గురువులను చిన్నబుచే, ఆటవట్టించే సంభాషణలు, దృశ్యాలు రావడం శోచనీయం. ‘గురువులకు పరువులేదు. విద్యాల

కుంభవృత్తిదారులు ‘కుమ్మరి సారెపై తయారపుతున్న కుండపై వంకర్లను చెక్కతో కొడుతూ అందంగా రూపొందించిన స్తోత్రమై గురువు శిమ్ములకు మంచిచెడుల విడుమరచి గుణవంతులుగా తీర్చిదిద్దు తారని కూడా ఆయన పేర్కొన్నారు. గురువు జ్ఞానసాగరం లాంటి వారు. ఆ సాగరం నుంచి విజ్ఞానాన్ని ఒడిసి పట్టడంపైనే శిమ్ముని భవిష్యత్తు ఆధారపడి ఉంటుంది.

మరణించిన వారి గురించి చెడుగా మాటల్లడ కూడదంటారు. శవాలతో శత్రువుం సరికాదంటారు. భారతీయమైన విశ్వాసమిది. కాబట్టి మన మధ్యాలేని వారి గురించి చెడుగా రాయకూడదు కూడా. కానీ అన్ని విలువలు వదిలిపెట్టేసి, శవ రాజకీయాలే ధైయంగా కొండరు సాగిస్తున్న విశ్వంభల, నిర్మల్ క వ్యాఖ్యానాలను బట్టి అలాంటి ఒక విషయం చర్చించక తప్పడం లేదు. మరొక అంశం కూడా బాధ్యత, సంస్కరం కల పౌరులు నోరు విప్పక తప్పని స్థితి కల్పిస్తున్నది. యూరోపియన్ యూనియన్ మానవ హక్కుల ప్రత్యేక ప్రతినిధి, ఐక్య రాజ్యమితి మానవహక్కుల రక్షకుడు ఈ శవ రాజకీయాల కూటులకి పంత పాడారు. ఇది మనమృతికి అభ్యంతరకరం. సార్వభౌమాధికారం మీద దాడి. వాళ్ల రాజకీయానికి ఉపయోగించుకుంటున్న ఆ మృతేహం ఎంతటి విధ్వంసకర శక్తిదో ఇక వెల్లదించక తప్పదు. క్రిస్తవం మాటున భారత ఐక్యతను సిలువెక్కించడానికి ఎంతకాలంగా వేచి ఉన్నాడో గుర్తు చేయక తప్పదు. ఇదంతా స్టోన్స్‌స్టోన్స్ ల్యాన్డ్స్‌మీ లేదా స్టోన్స్‌మీ శహాన్ ఆడ్డం పెట్టుకుని భారతీయత మీద సాగిస్తున్న నీచమైన ప్రచారం

గురించే. జీవించి ఉండగా ఆయన విధ్వంసం కోసం ఉవ్విక్షురారు. ఇప్పుడు ఆయన మృతేహాన్ని విధ్వంసానికి ఉపయోగించుకోవాలని భావిస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ తదితర బీజీపీయేతర పక్కలు వెనుక ఉండి హాడావిడి చేస్తున్నాయి.

84 ఏళ్ల ఈ వృద్ధ కేధలిక మత గురువు, అలాగే మావోయిస్టు స్టోన్స్‌మీ జూలై 5, సోమవారం చనిపోయారు. ఆయన బెయిల్ కేసం తపించి తపించి ప్రథుత్వ కష్టిలో నిస్పతోయంగా చనిపోయాడని వ్యాఖ్యానాలు వెల్లువెత్తాయి. కాలమిస్టులు, కవులు రెన్నిపోయి నివాళి స్టోన్స్ అందుకున్నారు. రోమన్ కేధలిక్కుల ఆసుపత్రిలో, అక్కడ వైద్యుల సేవలోనే ఆయన చనిపోయిన వాస్తవాన్ని డాచి పెడుతున్నారు. నిజానికి ఆ గోలంతా స్టోన్స్‌మీ గురించి కానే కాదు. ఆ సంతాప సందేశకులలో ఎంతమందికి ఆయన గురించి తెలుసో కూడా చెప్పేలేం. తల్లి కుక్క మొరిగితే పిల్లకుక్కలు అందుకునే చందమే

లేదని, కేసులలో ఇకించారనీ, తాను మావోయియాన్ని వ్యక్తిగిస్తాననీ స్టోన్స్‌మీ చెప్పినట్టు కొన్ని నివాళులలో కనిపించింది. దినిని దేశం నమ్ముతుందనే వాళ్ల నమ్మకం కాబోలు! సేపన్లో ఇష్టోగైలీవ్ విజస్సి (వెన్వి) స్టోన్స్‌మీ మీద చేసిన ఆరోపణ-ఆయన నిపిధ్య మావోయిస్టు పార్టీలో కలసి దేశంలో కల్గొలం స్టోన్స్ పడానికి క్రట పన్నారు. ఎలాంటి ఆరోపణలలో న్యాయస్థానం ఆయన మీద విచారణ చేపట్టిందో పరిశీలించాలి. ఆ కోర్టులకు కూడా స్టోన్స్‌మీ అభిమానులు దుర్దేశాలు అంటకడతారు. కానీ న్యాయప్రవస్తను గౌరవించేవారంతా ఆ క్రమాన్ని పట్టించుకోవాలి.

డిసెంబర్ 31, 2017న పుట్టేలోనీ శనివార్ వాడలో కబీర్ కళామంచ ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమంలో ఎల్లార్ పరిషత్ సభ్యులు రెచ్చగొట్టే ఉపన్యాసాలు ఇచ్చారు. ఆ ఉపన్యాసాల్నీ భారతీయుల మర్యాద వైషణమ్యాలు రెచ్చగొట్టి, హింసకు

ఎమిటీ రాజకీయ శవపేటికల ఊరేగింపు?

అదంతా. అవస్త్రీ బీజీపీ ప్రభుత్వాన్ని, ప్రథాని నరేంద్ర మౌద్దీనీ దుమ్మతిపోయడమే లక్ష్మణగా దేశం నెత్తిన రుద్దాలనుకున్న కుట్ట రాజకీయ అభిప్రాయాలు. కొందరు మినహా సామాజిక మాధ్యమాలను ఎక్కువ మంది మొనిలి కస్ట్రీక్షన్లో ఖరాబు చేశారు. అయితే వాస్తవాలు ఏమిలీ? ఒక ప్రభుత్వ ఇంగ్లీష్ చాసెల్ వెబ్‌సైట్ ఇచ్చిన వాస్తవాలనే చర్చిద్దాం. ఇవి కేంద్ర సమాచార, ప్రసారశాఖ సలహాదారు, ప్రముఖ జర్రులిస్ట్ కంచన గుప్తా ఇచ్చినవి.

స్టోన్స్‌మీ మృతికి మూడు కారణాలు వెతికి పట్టారు అభిమానులు. అవి- అస్పుస్టులుగా ఉన్న ఆయనకు బెయిల్ నిరాకరించారు. తగిన వైద్యం అందించలేదు. ఉగ్రవాదం కేసులో అక్రమంగా ఇకించారు. ఈ మూడు కారణాలు కూడా పచ్చి అబద్ధాలే కాకుండా, ప్రజలను పెడతోప పట్టించే నని ఆ వ్యాసం నెప్పుర్గా చెప్పింది. భారత ప్రభుత్వం మీద బురదజల్లడమే ధైయంగా నిజాలను ఫోరంగా వల్కీరించారని కూడా కుండబద్ధులు కొట్టింది. ఇంకా పరోక్ష ఆరోపణ కేధలిక మతగురువు కాబట్టే ఆయన మీద భారత ప్రభుత్వం కక్ష కట్టిందట. ఇది ఇంకా పరమనిచ్చెన ఆరోపణ మాత్రమే. భీమా కొర్గావ్ కుటు కేసులో అన్ని వర్గాల వారు ఉన్నారు. స్టోన్స్ స్టోన్స్ మీద మాత్రమే దర్శావు సంస్థలు లక్ష్మణగా చేసుకోలేదు. తాను ఎనాదూ భీమా కొర్గావ్ వెళ్లనే

పాల్పడేందుకు ఉద్దేశించినవేనని ఆరోపిస్తూ విశీర్మభాగ్ పోలీస్ స్టేషన్లో జనవరి 8, 2018న కేసు నమోదుయిది. ఆ ఉపన్యాసాల తరువాత రాష్ట్రంలో హింస చేలరేగి ఆస్ట్రోప్రాణ సప్టోలు జరిగాయి కూడా. తరువాత జరిగిన దర్శావులో ఎల్లార్ పరిషత్ సభ్యులకూ, మావోయిస్టులకూ సన్మిలితం సంబంధాలు ఉన్న సంగతి బయటపడింది. దీనితో కేంద్ర పోలుంపుత్విత్వ శాఖ ఎన్ఱి దర్శావునకు ఆదేశించింది. అలా జనవరి 24, 2020న భీమా కొర్గావ్ కేసు ఉనికిలోకి పచ్చింది. స్టోన్స్‌మీకి, మావోయిస్టులకూ మర్యాద బంధం వాలా గాఢమైనదేనని కూడా తవ్వేకొద్దీ బయటపడింది. పెర్సిక్యులెండ్ బ్రిటిష్ స్టోన్స్ లో కమిటీకి అక్కమ నిర్వంధ ఛైదీల సంఖ్యలుగా ఉన్న సంఘత బయటపడింది. దీనితో కేంద్ర పోలుంపుత్విత్వ శాఖ ఎన్ఱి దర్శావునకు ఆదేశించింది. అలా జనవరి 24, 2020న భీమా కొర్గావ్ కేసు ఉనికిలోకి పచ్చింది. స్టోన్స్‌మీకి, మావోయిస్టులకూ మర్యాద బంధం వాలా గాఢమైనదేనని కూడా తవ్వేకొద్దీ బయటపడింది. పెర్సిక్యులెండ్ బ్రిటిష్ స్టోన్స్ లో కమిటీకి అక్కమ నిర్వంధ ఛైదీల సంఖ్యలుగా ఉన్న సంఘత బయటపడింది. పెర్సిక్యులెండ్ బ్రిటిష్ స్టోన్స్ స్టోన్స్ లో కమిటీకి అక్కమ నిర్వంధ ఛైదీల సంఖ్యలుగా ఉన్న సంఘత బయటపడింది. ఇలాంటి గట్టి అధారాలలోనే అక్కోబర్ 8, 2020న స్టోన్స్‌మీని రాంచిలో ఆరెస్టు చేశారు.

ఆ అరెస్టు కూడా ఆయన న్యాయవాది పీటర్ మార్లన్ సమక్షంలోనే జరిగింది. అరెస్టుకు కారణాలు, సంబంధిత చట్టాలు కూడా తెలియచేశారు. అరెస్టు తరువాత, కోర్టులో ప్రవేశపెట్టే ముందు కూడా వైద్య పరీక్షలు జరిగాయి. సెక్షన్ 54 ప్రకారం డాక్టర్ అన్ని పరీక్షలు చేసి, ఆయన ఆరోగ్యం స్థిరంగానే ఉన్నట్టు నఫ్ఫికెల్ ఇచ్చారు. జాడిపియల్ కష్టుడి

తీసుకునే ముందు కూడా వైద్య పరీక్షలు జరిపారు. రాంబీ నుంచి ముంబైకి తరలించినప్పుడు ఆయన వయసు దృష్టి అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు. ఇవన్నీ రికార్డులలో ఉన్నాయి. ఎన్సపీ స్టోన్స్‌స్ప్యామి కష్టిస్ కోరలేదని, కావాలని జైల్లోనే ఉంచారని కొండరి అరోపణ. అన్ని ఆధారాలు ఉన్నాయి కాబట్టి ఎన్సపీ అడుపులోకి తీసుకోలేదు. అంటే అంత బిరెతిగించి రాజు వ్యతిశేర్క కార్యకలాపాలకు పాల్పడ్డారాయన. అక్కోబర్ 9, 2020న ముంబైలో ఎన్సపీ ప్రత్యేక కోర్టులో ప్రవేశపెట్టినప్పుడు కూడా ద్వారా అధికారులు అనుమతింగా ప్రవర్తించారని స్టోన్స్‌స్ప్యామి ఫిర్మాదు చేయలేదు. చార్ట్‌ఫీట్లను పరిశీలించిన తరువాత కోర్టు ముంబైలోనే తలోజా కేంద్ర కారాగారానికి పంచమని ఆదేశించింది. అక్కడ కూడా ఆయన వయసు బట్టి అనుపత్తి జైల్లోనే ప్రత్యేక సెల్ ఇచ్చారు. వైద్యాధికారి సలహ మేరకు ఇద్దరు సహాయకులను ఉంచారు. చక్కాల కుర్చీ, వాకర్, నడక కర, సిప్పర్, మగ్, కమ్మూడ్ ప్రెర్, ఆయన వినికిసి యంతం కోసం సెల్ బ్యాటారీలు, దంత వైద్యం అందించారు. ఇవేమీ ఇప్పులేదని సామాజిక మాధ్యమ వీరుల అరోపణ. మానసిక వైద్య నిపుణుడితో మాటలు దేందుకు, టెలిమెడిసిన్ తీసుకునేందుకు కూడా అవకాశం కల్పించారు. ఇన్ని సౌకర్యాలు కల్పించినా ఆయనకు వైద్యం అందలేదని చెప్పడం సీచం కాదా?

కొవిడ్ అనంతర సమస్యలతో బాధపడుతున్న తనకు బెయిల్ ఇవ్వాలని స్టోన్స్‌స్ప్యామి ముంబై ప్రైకోర్టులో మే 21, 2021న దరఖాస్తు చేసుకున్నారు. ఆ కోర్టు నిరాకరించింది. మే 23న ఎన్సపీ ప్రత్యేక కోర్టు కూడా తిరస్కరించింది. కానీ మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం జేసే హస్పిటల్ డాక్టర్ బృందం ఇచ్చిన నివేదిక ఆధారంగా అదే అనుపత్తిలో చేర్చాలని సూచించింది. చిత్రం ఏమిటంతో, ఈ ప్రతిపాదనను స్టోన్స్‌స్ప్యామి నిరాకరించి, బాంప్రాలో ఉన్న హోలీ ఫ్యామిలీ హస్పిటల్లో చేర్చాలని కోరారు. ఆయన క్రిస్తవేతర వైద్యులను, అనుపత్తులను నమ్మలేదని అర్థమవతుంది. ఆ మేరకే హోలీ ఫ్యామిలీ అనుపత్తిలో చేరేందుకే కోర్టు అనుమతించింది. ఇది కేంద్రిక ఉన్నాలీని సిస్టర్ నిర్వహిస్తున్న మళ్ళీ స్పెషిఅలీ హస్పిటల్ (ఈ విషయాలన్నీ కాలమిస్టులు, సామాజిక మాధ్యమ వీరులు దాచిపెడుతున్నారు). జాలై ఆరు వరకు అక్కడ వైద్య సదుపాయం కల్పించడానికి కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. కానీ జూన్ 3న ఆయనకు ఆ హోలీ హస్పిటల్లోనే గుండెపోటు వచ్చింది. ఐదున ఆయన గుండెపోటుతో చనిపోయారని అక్కడి డాక్టర్ ఇయాన్ డిసెజా ప్రకటించారు. స్టోన్స్‌స్ప్యామి న్యాయపాది కూడా ఇదే కోర్టులో చెప్పారు. ఇవేమీ నిరాకరింపలేని వాస్తవాలు. కాబట్టి ఆయన వైద్యం అందక చనిపోయారని ఎవరు అరోపించినా

అది నీచాతినీచమైన అబద్ధం. అంతిమ క్లాపలలో ఆయనకు వైద్యం అందించినది ఆయన కోరుకున్న హోలీ ఆసుపత్రి. ప్రోగ్రామ వయసు వారికి గుండెపోటు రావడం సర్పొసాధారణ.

స్టోన్స్‌స్ప్యామి మీద ఉగ్రవాదం అరోపణలు అనశ్వరుని చెబుతున్న మాట కూడా వచ్చి దురుదైశంతో కూడినదే. భారత న్యాయ చట్టాల ప్రకారమే, నిర్మిష అరోపణల మేరకే కేసులు పెట్టారు. క్రిస్తువం మాటున ఆదివాసీల హక్కులంటూ, మానవహక్కులంటూ ఎన్ని నేరాలకు పొల్చడినా, సార్వభూమాధికారాన్ని సపాల చేయాలనుకున్నా కూడా అలాంటి వారిని తప్పు పట్టడం పాపమని సామాజిక మాధ్యమ అంధుల విశ్వసం కాబోలి! కానీ చట్టం అందుకు ఒప్పుకోదు. స్టోన్స్‌స్ప్యామిని కారాగారంలో వేధించారన్న అరోపణ కూడా పెద్ద అబద్ధం. ఆయనకు బెయిల్ ఇవ్వాలా పద్మ అన్నది కోర్టుల పరిధిలోనిది. మన చట్టాల ప్రకారం వయసును

తోంది. రాజీవ్‌గాంధీ, ఇందిరాగాంధీ కాలంలో కూడా మత బోధకులను ఇవే ఆరోపణలతో దేశం నుంచి బహిష్మరించిన సంగతి గుర్తుంచుకోవాలి. కాబట్టి ఈ చట్టాలు బీజేపీ ప్రభుత్వం రాత్రికి రాత్రి తెచ్చినవి కావు. ఈ గుడ్డి సామాజిక మార్యామ యోధులు మరొక విషయం తెలుసుకోవాలి. ఏడుద శాభ్యాల నుంచి ఈ దేశంలో సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్న ఒక స్పెయిన్ కేంద్రిక్ మత బోధకుడు ఉన్నారు. ఆయనకు నరేంద్ర మోది ప్రభుత్వం భారత పొరస్త్వం జచ్చింది. ఇంకా చిత్రం, 2012లో పొరస్త్వం కోసం ఆయన పెట్టుకున్న దరఖాస్తును నాటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం తిరస్కరించింది. బహుశా ఆయన నిస్సెర్ఫ్ సేవకే పరిమితుచ్చె ఉండాలి. ఇది సోనియా బృందానికి ఎలా నమ్మతుంది?

ఈ అంధ మేధావులు గమనించవలసిన మరొక అంశం - స్టోన్స్‌స్ప్యామి సభ్యులిగా ఉన్న మావోయిస్టు/నక్సల్ సంఘ గడచిన రెండు దశాబ్దాలలో 3,600

ఈ దేశంలో క్రిస్తువ బోధకుల దేశట్రోప్ కార్యక్రమాలు కొత్తకాదు. సేవ పేరుతో, విద్య పేరుతో ఆంగ్ర పాలకుల కాలం నుంచి ఇదే జరుగు తోంది. రాజీవ్‌గాంధీ, ఇందిరాగాంధీ కాలంలో కూడా మత బోధకులను ఇవే అరోపణలతో దేశం నుంచి బహిష్మరించిన సంగతి గుర్తుంచుకోవాలి. కాబట్టి ఈ చట్టాలు బీజేపీ ప్రభుత్వం రాత్రికి రాత్రి తెచ్చినవి కావు. ఈ గుడ్డి సామాజిక మార్యామ యోధులు మరొక విషయం తెలుసుకోవాలి. ఏడుద శాభ్యాల నుంచి ఈ దేశంలో సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్న ఒక స్పెయిన్ కేంద్రిక్ మత బోధకుడు ఉన్నారు. ఆయనకు నరేంద్ర మోది ప్రభుత్వం భారత పొరస్త్వం జచ్చింది.

బట్టి, విశ్వాసాలను బట్టి, కులం, మతం ఆధారంగా మినహంంయులు ఇచ్చేన న్నా అరోపణలు ఎదుర్కొటున్న వారికి బెయిల్ మంజూరు చేసే పద్ధతి ఏది లేదు. మావోయిస్టులతో ఆయనకు ఉన్న సంబంధాలను బట్టి హింసామర్గంలోనే ఆయన ఉన్నారని తేలుతుంది. కేవలం సానుభూతిపరుడు కూడా కాదు, స్వయంగా సంబంధాలు ఉన్నవారు. జాల్ఫండ్లో పతల్గాది ఉర్ధ్వమం ప్రారంభించి నందు గతంలోను ఈయన మీద కేసులు ఉన్నాయి. ఇప్పు చూస్తే గిరిజన హక్కులు పేరుతో ఆయన దేశ వ్యతిరేక కార్యక్రమాలకు పొల్చడుతున్నారన్నే నిజమిని ఎవరైనా ఎలా చెప్పగలరు? ఇక పేలుళ్ళ, ఇన్సెర్ట్ర్ పేరుతో పేరలు, గిరిజనలపై మావోయిస్టులు సాగించిన దారణాలకు లెక్కేదు. ఈ దేశంలో మానవహక్కులు కేవలం మావోయిస్టులకు, ముస్లిం మతోన్నాదులకు, భారత రాజు వ్యవహస్తక వ్యతిరేకగా పనిచేసేవారికేనా అన్న ప్రశ్న స్టోన్స్‌స్ప్యామి మరణం దరిమిలా మరొకసారి వేసుకోక తప్పని పరిస్థితి వచ్చింది. నిజమిని తెచ్చారు. అలాగే మానవ హక్కులకు హిందువులు అనుఱ్ణులని వీరంతా భావిస్తున్నారనానికి సమీప గతంలోనే కొన్ని ఉండారణలు చెప్పవచ్చు. పాల్స్ పద్మ ఇద్దరు హిందు సాధువులను, కారు ట్రైవర్స్ పోస్ అంత కిరాతంగా చంపేస్తే ఈ సామాజిక మార్యామ వదరుబోతులు ఎందుకు నోర్తెకిసా చెబుతారా! ఇలాంటివి ఎన్నో! ఇక్కడ మానవహక్కులు అంటే కనటీలకీ, స్టోన్స్‌స్ప్యాములకే వర్తిస్తాయా! ★

ఈ దేశంలో క్రిస్తువ బోధకుల దేశట్రోప్ కార్యక్రమాలు కొత్తకాదు. సేవ పేరుతో, విద్య పేరుతో ఆంగ్ర పాలకుల కాలం నుంచి ఇవే ఆయనపోయారని ఎవరు అరోపించినా

శ్రీసరస్వతీ శిశుమందిరాలు సంస్కరణపంతమైన విద్యుతీపాటు సమాజం ఆపదలో ఉన్నప్పుడు ఆపన్న హాస్తం అందిస్తూ సేవారంగంలో మందుంటున్నాయి. కొవిడ్ -19 మొదచీద లాక్డౌన్ సమయంలో తెలంగాణలోని ఆన్ని శిశుమందిరాలు, పూర్వ విద్యార్థులు, కార్యకర్తలు ఆపదలో ఉన్నప్పాలిని ఆదుకోవడం తమ కర్తవ్యంగా భావించారు. ఆదేవిధంగా కరోనా 2వ దశ అతి తీవ్రంగా ఉన్నప్పబేటి తమని తాము కాపాడుకొంటూ, శిశుమందిరం కేంద్రంగా ఆన్ని తామై సమాజంతో మమేకమై బాధితులకు ఆన్ని విధాల సహకరించారు. పూర్వ విద్యార్థులు చిన్నాచీ నుండి శిశుమందిరాలు అందించిన సంస్కరణతో ఆపన్నసులను ఆదుకోవాలన్న ప్రేరణ పొంది అనేక చోట్ల మందుకు వచ్చి సేవలు చేసారు. అందులోని కొన్ని సంఘటనలు:

ఏకంగా తన వాహనాల ద్వారా కొవిడ్ సిబ్బందిని, రోగులను ఎసోలేఫ్స్ కేంద్రాలలో చేర్చారు.

శ్రీసరస్వతీ శిశుమందిరం-మిర్యాలగూడ హార్స్ విద్యార్థుల బృందం పూర్తిగా 25 రోజుల పాటు ఐసోలేఫ్స్ కేంద్రంలోని కొవిడ్ రోగులకు, ఐసోలేఫ్స్ సిబ్బందికి ప్రతిరోజు మూడుపూటల భోజనం అందించి మిర్యాలగూడ పట్టణ ప్రజలచే, ప్రభుత్వ అధికారులచే ప్రశంసలు అందుకొన్నారు.

నిర్వార్జిల్లా, ముఖోల్ శిశుమందిరం-సమితి

కరోనాలో.. శ్రీసరస్వతీ శిశుమందిరాల ఆపన్న హాస్తం

ఉమ్మడి పాలమారు జీల్లాలోని కోటకొండ చుట్టు ప్రక్కల గ్రామాలలో రెక్కొల్తితే గాని దొక్కాడని శ్రమజీవులు ఎక్కువ. లాక్డౌన్ సమయంలో ఎక్కడ కూడా పని దొరకని తీపి దుర్భర పరిస్థితుల్లో శ్రీసరస్వతీ శిశుమందిరం కోటకొండ ప్రబంధకారిసి స్పందించి 60 కుటుంబాలకు నెలకు నిరిపడా నిత్యావసర వస్తువులు అందించి ఆదుకుంది.

ప్రమాదకరంగా రెండో దశలో ఆక్షిజన్ అందక ప్రాణాలు పోయే పరిస్థితుల్లో నారాయణపేట శిశు మందిరం పూర్వ విద్యార్థి గవిని సురేందర్ రెప్పి 50 వేల లీటర్ల ద్రవరావ ఆక్షిజన్నను కొవిడ్ పెల్ర్టీకేర్కు అందించారు.

దేవరకొండ వాసి, శ్రీవిద్యారణ్య ఆవాన విద్యాలయం-శ్రీశారదాధామం పూర్వ విద్యార్థి నీల రవికుమార్ 15 రోజులు ఆపదలో ఉన్న సమాజాన్ని ఆదుకోవాలన్న లక్ష్మంతో ఫోమ్ క్వారంటైన్లో ఉన్న కొవిడ్ రోగులకు సేవలందిస్తూ, మారుమూల బ్స్టీలకు

వెళ్లి శానిత్రైజేషన్ చేశారు.

వ్యాస్టిన్ తీసుకోవడానికి భయపడే పేద (సేవా) బస్తీ వాసులకు దైర్యం చెప్పి కేంద్రానికి తీసుకెళ్లి వ్యాక్సిన్ తీసుకునే విధంగా ప్రయత్నం చేసారు. 25 మంది వృద్ధులను కేంద్రం వద్దకు తీసుకెళ్లి వ్యాస్టిన్ వేయించారు.

శ్రీవిద్యారణ్య ఆవాన విద్యాలయం - శ్రీశారదాధామం అనుబంధంగా ఉన్న కాళికానగర్, రాజీవ్ గ్రామకల్ప ప్రాంగణాల్లోని సేవా విభాగ్ కార్యకర్తల బృందం, నంస్కారకేంద్ర నిర్వాహకులు తమ బ్స్టీలలోని యువతతో కలిసి ప్రతి ఇంటికి వెళ్లి మాన్స్ కిట్స్, శానిత్రైజెలను అందిస్తూ వ్యాస్టిన్ గురించి అవగాహన కల్పించారు.

శ్రీసరస్వతీ శిశుమందిరం-వాల్టీకినగర్ కార్యదర్శి రూపీరాజ్ స్వయం సేవా కార్యకర్త.

కార్యదర్శి ధర్మపురి సుదర్శన్ ఏ సమస్య వచ్చినా వెంటనే స్పందించే మసస్తుం కలిగిన సేవా కార్యకర్త లాక్డౌన్ సమయంలో భోజనంలేక పసులుంటును వారిని గుర్తించి బాసర టైప్స్ట్స్టైఫ్స్, గోదావరిఫూట్స్, ముఖోల్ పరిసర ప్రోంతాలలోని వారికి ఆకలి తీర్చాడు.

కొవిడ్ సమయంలో చికిత్స కోసం ఎక్కడికి పెళ్లాలో, వ్యాస్టిన్ ఏ విధంగా రిజిస్ట్రేషన్ చేయించు కో వాలో తెలియని పరిస్థితులలో శ్రీసరస్వతీ శిశుమందిరం-కామారెడ్డి ప్రధానాచార్యులు నల్లా నాగభూషణం సేవాభారతి టోల్ట్ ట్రీ నంబరు ఆధారంగా అవగాహన ఇస్తూ చక్కబేసి సేవా కార్యం నిర్వహించారు.

ఈ విధంగా తెలంగాణలోని ఆన్ని శిశుమందిరాలు, కార్యకర్తలు, పూర్వ విద్యార్థులు సమాజానికి ఏ ఆపద వచ్చినా మేమున్నామంటూ సమాజంలో ఆత్మ విశ్వాసం, దైర్యాన్ని నింపారు. ★

ము నదే శానికి 1947లో స్వాతంత్ర్యం వచ్చినా.. 1900 సంవత్సరం నుంచే ఒలింపిక్స్‌లో పాల్గొంటూ వస్తోంది. బ్రిటిష్‌పాలిత దేశంగా ఉన్న భారతీకు చెందిన ఒకిటక్క అభైల్ న్యూట్రిట్ చర్ట్ పారిస్ వెదికగా జరిగిన 1900 ఒలింపిక్స్‌లో పాల్గొని ప్రాక్ అండ్ ఫీల్డ్ అంశాలలో రెండు రజత పతకాలు సాధించాడు.

1927లో సర్ దొరాబ్ టూటా అధ్యక్షుడిగా భారత ఒలింపిక్స్ సంఘం ఆవిర్భవించింది. అంతర్జాతీయ ఒలింపిక్స్ సమాఖ్యకు అనుబంధంగా ఉంటూ.. భారతీలో క్రీడారంగ అభివృద్ధితో పాటు ఒలింపిక్స్ ఉద్యమం పట్టిపుత కోసం ఇది పాటుపడుతున్నది.

కరోనాతో దెబ్బతో గతేడాది జరగాల్సిన టోక్స్ ఒలింపిక్స్ ఏడాది విరామం తర్వాత మలికోబ్బి రోజుల్లో ప్రారంభంకానున్నాయి. ఒలింపిక్స్ చరిత్రలో గత పండిక్కలాలంగా భారత ప్రయాణం రెండుగులు ముందుకు, నాలుగుగులు వెనక్కు అన్నట్లుగా సాగుతోంది. ఒలింపిక్స్‌లో 204 దేశాలకు చెందిన క్రీడాకారులు పలురకాల క్రీడల్లో తలపడి స్వర్చ, రజత, కాంస్ పతకాల కోసం పోటీపడతారు. క్రీడలు స్నేహపారథలు అన్న భావనను పాదుకొల్పడం కోసం 18వ శతాబ్దిలోనే ఒలింపిక్స్ గేమ్స్ ప్రారంభమయ్యాయి. ఒలింపిక్స్ ఉద్యమంలో భారతీకు ప్రత్యేక స్థానమే ఉంది.

ఒలింపిక్స్ పరకూ ప్రమం తప్పకుండా ప్రపంచ క్రీడోత్సవాలలో భారత బృందాలు పాల్గొంటూ వస్తున్న పతకాల సాధనలో మాత్రం అంచనాలకు తగ్గట్టుగా రాణించలేకపోతున్నాయి. ఒలింపిక్స్‌లో గత సూరు సంవత్సరాలుగా భారతీ సాధించిన మొత్తం పతకాలు 28 మాత్రమే. ఇందులో బంగారు పతకాలు తొమ్మిదే. వీటిలో హకీజట్టు అందించినవే ఎనిమిది ఉన్నాయి.

1928 నుంచి 1956 ఒలింపిక్స్ పరకూ హకీలో పరుసగా ఆరు బంగారు పతకాలు సాధించిన ప్రపంచ రికార్డు భారతీకు మాత్రమే సొంతం. వ్యక్తిగతంగా బంగారు పతకం సాధించిన ఘనత

కీడు కృష్ణ, 84668 64969

ఒలింపిక్స్ పతకాల పట్టిక మొదటి 50 స్థానాలలో నిలపటమే భారతీకు గగనపైపోతోంది. ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే అన్నట్లుగా ఉన్న భారత క్రీడారంగ పరిస్థితిని చక్కదిద్దుటానికి ప్రధాని నారేంద్ర

ఒలింపిక్స్‌పై ఎన్నో ఆశలు

దేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు, రక్షణదళాలకు చెందిన 35 ఒలింపిక్స్ సంఘాలు ఇందులో భాగస్వాములుగా ఉన్నాయి. మొత్తం 28 రకాల క్రీడలకు చెందిన క్రీడా సంఘాలు అనుబంధంగా ఉంటూ వస్తున్నాయి. కేంద్రప్రభుత్వం, క్రీడా మంత్రిత్వాభా తోడ్వా టుతో భారత ఒలింపిక్స్ సంఘం వివిధ క్రీడా సంఘాలకు గ్రాంట్ల ద్వారా నిధలు అందచేస్తూ క్రీడాభివృద్ధికి పాటుపడుతోంది.

1951లో ఆసియా క్రీడలకు తొలిసారిగా ఆతిథ్య మిలిన ఘనత భారత ఒలింపిక్స్ సంఘానికి దక్కింది. 1987లో దడ్సియాసియా దేశాల సమాఖ్య క్రీడలు, 2003లో ఆష్ట్రో-ఆసియా క్రీడలు, 2010లో కామన్స్ క్రీడలు నిర్వహించిన అనుభవం భారత ఒలింపిక్స్ సంఘానికి ఉంది.

వందేభు.. 28 పతకాలు

1900 పారిస్ ఒలింపిక్స్ నుంచి 2016 రియో

మాటర్ అభినవ్ బింద్రాకు దక్కింది. 2008 బీజింగ్ ఒలింపిక్స్‌లో ఆభినవ్ భారతీకు బంగారు పతకం అందించాడు.

రజత పతకాలు సాధించిన క్రీడా కారులలో నార్స్ ప్రిట్ చార్ట్, రాజ్యవర్షన్ సింగ్ రాథోడ్, సులీకమార్, విజయ్ కుమార్, పీవీ సింధు ఉన్నాయారు. వివిధ క్రీడలకు చెందిన అభైట్లు 14 కాంస్ పతకాలు అందించారు.

తెలుగు పెలుగులు

ఒలింపిక్స్ చరిత్రలో పతకం సాధించిన తొలి తెలుగు మహిళగా కరణం మల్లిశ్వరి చరిత్ర స్టోట్. రజతం సాధించిన తొలి భారత మహిళగా పీవీ సింధు నిలిచిపోయింది.

బాక్సర్ మేరీకోమ్, వస్తాద్ సాక్షీ మాలిక్, బ్యాట్స్‌టాన్ కీస్ సైనా నెప్పోల్లు సైతం కాంస్ పతకాలతోనే సరిపెట్టుకున్నారు.

మోది ప్రభుత్వం గత ఏదేళ్లగా పాటుపడుతున్నది. క్రీడావిధానంలో విషాద్యక్ష మార్యలు తీసుకు రాపడం కోసం ఫోలో ఇందియా పథకం తీసుకొచ్చారు. ప్రతిభావంతులైన యువక్రీడాకారులను వెలుగులోకి తీసుకొస్తూ వారిని వెన్నుతట్టి పోతుహితున్నారు.

భారత ఒలింపిక్స్ సంఘం సైతం కార్బోర్ శైలిలో కార్బ్యకలాపాలు నిర్వహిస్తా జాతీయ క్రీడారంగాన్ని కొత్తపుంతలు తోడ్కించడం ద్వారా 2028 ఒలింపిక్స్ నాటికి భారతీను తిరుగులేని క్రీడాశక్తిగా తీర్చిద్దాలన్న పట్టుదలతో ఉన్నది.

టోక్స్ వేదికగా మరికొర్టోజుల్లో ఆరంభం కానున్న ఒలింపిక్స్‌లో భారత అభైట్లు అంవనాలకు మించి రాణించే అవకాశాలు కనిపిస్తున్నాయి. మాటిగ్, విలవిద్య, హకీ క్రీడాకారులు పతకం శాలు రేపుతున్నారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్జీస్

నిత్యలా సీతారామన్

శుతి జిరాని

మీనాక్షి లేఖి

సంబ్ధవినిరంజన్

అనుప్రియా పటేల్

శీథ కరంధ్లాజీ

ప్రధాని నరేంద్రమోహి మంత్రివర్గ విష్టరణలో మనకు కనిపున్నదేమిలో? రాజకీయ నిష్పత్త అంటారు కొండరు. మరో మూడేళ్లలో (2024) జిల్లె పార్లమెంట్ ఎస్టైల్ కోసమని చెబుతారు

మరెందరో విశ్లేషిస్తున్నారు. పాలనాపరంగా మరింత పట్టు సాధించడం, తనదైన ప్రత్యేక ముద్ర కొనసాగిస్తునే సికొత్త నేత్యేత్వానికి బాటలు వేయడం ఆయన లక్ష్యాలని తేల్చి చెబుతున్నవారూ ఎందరెందరో. ఎవరు ఎస్సి విధాలుగా విశ్లేషించినా ఈ తాజా కూర్చులో ఆత్మశ్వత్తంగా ఎల్లివిరస్తోందేమిలో? తెలుసా? వసితాశక్తి. కేజనెట్ హోదాలో మునుపటి ఇద్దరు, సహాయ మంత్రులుగా తోషిభిమంది. మొత్తం సంఖ్య పదకొండు. వారందల గురించి ఇప్పుడు సవిపరంగా తెలుసుకుండా!

నిత్యలా సీతారామన్ : ఆర్థిక, కార్బారేట్ వ్యవహారాలంబే ఈమె ముందుగా మన మదిలో నిలుస్తారు. అంతర్జాతీయ అధ్యయనం, సమాచార సమీకరణ పూర్వానుభవంతో విశిష్టాలు. మునుపు రక్షణ మంత్రిత్వాభి సమర్థ నిర్వహణతో యశస్వి గడించిన దీక్షాదక్షురాలు. రానే ప్రతిమాట, మాటల్లాడే ప్రతి వాక్యంలోనూ ఆచితూచి వ్యవహరిస్తారు. ప్రస్తుత

జంధూల రేర్టెబిలిటీ
సీనియర్ జర్నలిష్ట్

వసితాశక్తి

వయసు 61 ఏళ్లు, అశ్చంత శక్తిమంత వసితలుగా నిరుదు ప్రకటించున వందమంది జాబితాలో స్థానం సంపాదించారు. చేపట్టిన ఏ పనిలోనైనా విజయ సాధన పరిపాటి ఈమెకు.

శుతి జిరాని: అంచెలంచెల ఎదుగుదల, నిర్వయంగా భావవ్యోక్తరణ ఈమె సహజ స్వభావం. మానవ వసరులాభా అనుబంధ నేపథ్యంలో ప్రస్తుతం స్వికరించిన మహిళా సంక్లేషమంలోనూ సాంత ముద్ర కనబలురుస్తారన్నదే అనేకుల ప్రగాఢ నమ్మక. మర్యాతరగతి కుటుంబంలో జననం వల్ల సామాన్యుల కష్టసుభాలన్నీ పూర్తిగా తెలుసు. భారతీయ జనతా పాట్ల మహిళా విభాగ నేతగా ఇదివరకే పనిచేశారు కాబట్టి, క్షేత్ర స్థాయి వాస్తవాలన్నీ అవగతం. అంతేకాక, ‘మార్పు కోరదాం’ పేరుతో గతంలో స్వచ్ఛంద సంస్థనూ నిర్మించారు. ఆర్థిక స్వాతంత్యం ఉంటేనే స్విజన పూర్ణగతి సాధ్యమవుతుందని త్రికరణ తుఫ్టిగా విశ్వసిస్తారు. సమాచార, ప్రసారాలలు నిర్మాపకత్వమూ అనుభవమైనందున ట్రోల్కం ఔన తనకంటూ ప్రత్యేకమైన దృక్పథం మెండు. తెరముండు, వెనకా వ్యాపచేరశైలి పైన సంపూర్ణ అవగాహన ఉన్నవారీమే.

మీనాక్షి లేఖి: మంత్రివర్గంలోకి కొత్తగా ప్రవేశించిన ఏదుగురు అతివల్లో ఒకరు. విదేశి స్థితిగతుల మీద ఎంత పట్టు ఉందో, దేశ సాంస్కృతిక రంగాభివృద్ధిపై అంత పట్టుదల నిండిన వ్యక్తి ఫల్లి విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థినిగా ఉన్నప్పుడు భారతీయ సంస్కృతి ప్రాచుర్యానికి అపరహం శ్రమించారు. విలువలకు విభూతం కలిగిందని అనుకున్నప్పుడు సూటిగా ధాటిగా బాధ్యులను నిలచిశారు. సుప్రాంకోర్చు న్యాయవాదిగా ఉన్నప్పారు కనుక నంబంధిత అంశంపైన సూటిగా మాట్లాడగలరు. మైన్ కౌన్సిల్లో కీలక బాధ్యత వహించిన వారపడంతో, ఎక్స్ప్రెస్ ఏడశలోనూ తడబాటూ ఉండదు. సామాజిక క్రియాశలీగా, హక్కుల పరిక్షణ తీరు తెలిసిన

వసితారత్వంగా వన్నె గడించారు. తాను నమ్మిన వాటానీ టీఫీ చర్చ వేదికల్లో ధంకా బజాయించి చెప్పగల ధీర.

సాంప్రదాంజన్ జ్యోతి: వినియోగ వ్యవహారాలనే కాక పూజాపంచిణీ వ్యవస్థ బాగుదలకు పగ్గాలు చేపట్టిన నాయిక. ఉత్తరపదేశ్ లోని ఫాంచ్ పుర్ నియోజకవర్గ జన ప్రతినిధి. గ్రామీణ ప్రాంతం నుంచి వచ్చినవారు కావడంతో, ఆయా పరిస్థితులన్నీ తెలిసి ఉన్నవే. క్షేత్ర పర్యటనలను ఎంతగానో ఇప్పపడే ఈ అమాత్యాలి వయసు 54 సంవత్సరాలు. పదిహేడోలోకసభ సభ్యురాలిగా తానేమిటో ఇప్పటికే నిరూపించారు. ఇంతకు మునుపు అంచెలా కమిటీ, సామాజిక స్యాయ సాధన సంఘాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించారు. పేదభాలికలకు చేదోడువాడోడుగా నిలవాలను ధ్యేయాన్ని కొన్నెట్లుగా ఆచరించి చూపుతున్నారు. సమస్యకు పరిష్కారం సత్వర చర్చలేనన్నది తన నిశ్శాఖాప్రాయం.

అనుప్రియా పటేల్: పరిత్రమలు, వాటిజ్య రంగ బాధ్యతలు నిర్మాపిస్తున్నారు. రెండేళ్ల కిందట మిర్రాపుర్ స్థానం సుంచి గెలిచారు. ప్రముఖ విశ్వవిద్యాలయాల్లో చదువుకున్న పరిణత మనస్సు రాలు. మంత్రిగా పిన్న వయస్సురాలు (40 ఏళ్లు). గతంలో ఆర్గ్యులాభా విధులు నిర్మించినవారు. విశేషించి, బోధకరూలుగా ప్రసార్యాలన్నో అందుకున్నారు. ఇప్పటి బాధ్యతల నిర్మాపకత్వం భాగ స్వామినైనానునందుకు మహాదానందగా ఉండన్నారు. బిజసెన్ అడ్మినిస్ట్రీషన్లో మాస్టర్ కోర్సును భాగపూర్తి సాహాజీ మహారాజీ విశ్వవిద్యాలయం సుంచిపొంది ఉండబంం మరొక విలక్షణత.

శీథ కరంధ్లాజీ: కర్రాట ప్రాంతియ చరిత్ర క్షణంగా తెలిసి ఉన్నవారంటే, మాలకారణం ఈమె ఉడిపి చిక్కమంగళారు నియోజపర్వానికి చెందినవారై ఉండబంం. మైనురు సార్పుత్తిక విశ్వవిద్యాలయం ద్వారా సోషల్ వర్క్స్లో మాస్టర్

దర్శన విక్తం జిర్డీస్

రేణుకాసింగ్ సరుతా

అనుషుపూర్ణాద్దాదేవి

ప్రతిమా భావిక

భారతి ప్రవిసీపవార్

పిగ్రి చేశారు. అలాగే మంగళారు వర్ధించి నుంచి కూడా అనంతర విద్య అభ్యసించారు. ప్రస్తుతం వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ శాఖల మంత్రివర్యులు. వయసు 54 ఏళ్లు. కార్యకర్తలందరూ గోరవాభిమానాలతో 'శోభక్కు' అని పిలిస్తుంటారు. స్వా చిరునవ్వుతో తమ అభిమానాలు నెరవేరుస్తారని చెబుతంటారు. ప్రస్తుత బాధ్యతలనూ శోభ అదే రీతిలో నిర్వహిస్తారని అంతా ఆశించవచ్చు.

దర్శన విక్తం జిర్డీస్ : గుజరాతీలోని నూరక్కి నుంచి లోకసభకు ఎన్నికెన నాయకురాలు. తానిప్పుడు రైల్స్ జోళి శాఖలకు సహాయమంత్రి. పార్టీ పరంగా ముఖుపు ఉపాధ్యక్ష బాధ్యతలు వహించారు. అంతేకా వివిధ స్థాయి సంఘాలు, సంప్రదింపుల కమిటీల సభ్యులాలిగానూ పనిచేశారు. 60 ఏళ్ల వయసు. ప్రజా జీవితంలో నాలుగు దశబ్దాలుగా ఉంటున్నారు. అప్పట్లో స్థావిక నగర పాలక సంస్థ కార్పొరేటర్, ఆ రాష్ట్ర సామాజిక సంక్షేమ మండలి సభ్యుల్లో ఒకరు. కంప్యూటర్ కోర్సునూ అభ్యసించి ఆ రంగంలో సైతం నిపుణత పొందారు. జాతీయ మహిళా మోర్చాకూ ప్రధాన కార్యదర్శి పదవికి రాశింపు తెచ్చారు. గత ఎన్నికల్లో ఓట్ల పరంగా రికార్డు సృష్టించారు.

రేణుకాసింగ్ సరుతా: గిరిజన వ్యవహారాలు చూసే ఈ మంత్రి స్వపులం భూతీసగించి ప్రాంతం. 57 ఏళ్ల వయస్కాలు. భర్త నేరెండ్రసింగ్. సర్జువా ప్రదేశంలోని రామసుజనగర్లో నివాసం. రేణుక జనవద పంచాయతీ మొదలు సమాజ సంక్షేమ బోర్డు, అదివాసీ అభివృద్ధి ప్రాధికార సంస్థ, మరెన్నో చోట్ల విధులు నిర్వహించి తానేమిటో చాటుకున్నారు. అలనాడు రాజకీయంగా కొన్ని ఎదురుచెయ్యలు తగిలినా ఓర్కుకొని ముండుకు కొనసాగారు. ఏ దశలోనూ వెనక్కి తగ్గేదు. గ్రామీణుల జనజీవితాలతో మమేకుమవుతున్నా మహిళా నేత.

అనుషుపూర్ణాద్దాదేవి: కేంద్ర విద్యాశాఖకు సహాయమంత్రి. రూధ్రండ్ వాస్తవ్యాలు. వయసు 51 సంపత్తురాలు, కొద్దు ఎంపిగా అక్కడివారి ఆదరాభిమానాలు నంపాదించారు. వనితా సాధికారత, ఇంధన వసరుల వినియోగం, ఇతర సంఘాల ప్రతినిధిగా అపార అనుభవం గడించారు. తండ్రి దారాప్రసన్న, తల్లి రేవతి. సాంత ఊరు

దంకా పరిసరాల్లోని అజ్ఞేరి. భర్త దివంగతులవడంతో, తన ముగ్గురు వీల్లలకీ అన్నే తానై విద్యాబుద్ధులు నేర్చిపుస్తున్నామే. రాంచీ వర్ధించో పోస్టు గ్రాట్యూయ్మెఫన్ చేశారు. తోలి నుంచి సామాజిక సేవ కార్యకర్తగా అనుపమాన సేవలందిపుస్తున్నారు. పార్టీలో జాతీయ ఉపాధ్యక్ష పదవిని మునువే అలంకరించారు.

ప్రతిమా భావిక: ప్రిమరవాసి. సామాజిక న్యాయం, సాధికారత శాఖకు మంత్రి. రాజకీయ ప్రవేశానికి ముందు ఈమె మహిళా రైతు. 52 సంపత్తురాల వయస్కాలు. నియోజకవర్గ ప్రజలంతా 'ప్రతిమా దీ' అంటూ ఎంతగానో గౌరవిన్నంటారు. ఇటువంటి నేతలు కేంద్ర మంత్రివర్గంలో ప్రపోశించడం పార్టీ ప్రమభుదు ధర్మేంద్ర ప్రధాన్ చెప్పినట్లు - 'చరిత్రాత్మకం'. ఇది వనితామణల స్వీచ్ఛా మరింత గట్టిగా దేశమంతా వినిపించేచ్చు చేస్తుంది. వారి నేత్తువ్యంగ్ లోనే అభివృద్ధి సాధనకు ముమ్మంగా దోహదపడుతుంది. ప్రతిమ అగ్రతలాలో సైన్స్ కోర్సు చదువుకున్నారు. తండ్రి దేవేంద్రకుమార్. మాత్రమూర్తి పేరు కణ్ణ. మొదటి నుంచి సామాజిక సేవ అంటే అనురక్తి చూపేవారు ప్రతిమ. సోనంపురా సబ్ డివిజన్లోని స్వగ్రామంలో ఎందరికో ఎన్ని విధాలుగానో ఉపరించారు. అందుకే వారంతా 'దీదీ' అని పిలిస్తుంటారు.

భారతి ప్రవిసీపవార్: మహారాష్ట్రకు చెందిన ఈ అతివ కేంద్రంలో ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి అయ్యారు. ఈమెకు 42 సంపత్తురాలు. నాసిక్ వైద్య కళాశాల నుంచి ఎంబీబీఎస్ పట్టు అందుకున్నారు. రాజకీయాల్లోకి చేరాక వైపుయి అభివృద్ధి మంత్రిత్వశాఖ సంప్రదింపుల సంఘానికి సభ్యురాలు కావడాన్ని ప్రశ్నేశ్ గుర్తింపుగొప్పినిస్తున్నారు. దిందిరి నుంచి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న దాక్షర్ భారతి తొలుత నాసిక్ జిల్లా పరిషత్ సభ్యులాలిగా పనిచేశారు. అప్పట్లోనే పోషకాపోరం, మంచినీటి సరఫరా వంటి అంశాల్లో కార్యకీలిగా నిలిచారు. రెండేళ్ల నాడు ఉత్తమ మహిళా పార్లమెంటేరుస్టల్లో ఒకరయ్యారు. నాసిక్ నుంచి ఒక మహిళ కేంద్రమంత్రి కావడం అదే ప్రథమం.

వనితల క్రియాశీలత

ఏ దేశానికైనా ఆర్థికమే వెన్నుదన్ను. మహిళలు,

శిశుల సంక్షేమమే అన్నింటి కన్నా ప్రధానం. అపోరం, శాఖలు, గ్రామీణాల్భివృద్ధి కీలక శాఖలు. వాళీజ్యం, పారిత్రామిక రంగాలకు ఉన్న ప్రాముఖ్యం ఎనలేనిది. వ్యవసాయం, రైతుల యోగ క్లేమాలకు సమధిక ప్రాధాన్యం ఎవ్వడూ ఉంటుంది. రైల్స్ లు, అలాగే జోళి వ్యవహారాలు తమ వంతు పాత్ర నిర్వహిస్తానే ఉంటాయి. విదేశీ అంశాలు, సాంస్కృతిక లివిపుల పరిష్కాణకు పెద్దమీట వేయాల్ని బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే కదా. ప్రత్యేకంచి విద్య, ఆరోగ్యం, కుటుంబ క్రైయస్ట రంగాలు ఉండనే ఉన్నాయి. సామాజిక న్యాయం, సాధికారతలకు సంబంధించి నిర్వాపించాలిన కర్తవ్యాలు ఇంకెన్సెన్లో: గిరిజన పురోగమనానికి నిధుల కేటాయింపు, కార్యాలయ విస్తరణ ఎంతైనా అవసరమే. వీటన్నిటినీ పరిగటించినప్పుడు, అందునా మహిళామణలకే నిర్వహణ విధులు అప్పగించినప్పుడు దేశాభ్యాసయం సులభ సార్జుమే. సర్వసహజంగా మంత్రి అన్నారు, అమాత్య అని సంబోధించినా అందులో అపార గౌరవమే భ్యాసున్నటుంది. బుద్ధిలింపు వ్యవహారించడం, సలహ సంప్రదింపులు సాగించడం, ఆలోచన - ఆవరణల నడుమ వారధిగా ఉండటం అంతర్ధాలు. వీరీకి సార్కుత సమకూర్చేలా శాఖలను పడుతులకు అప్పగించడమే మౌద్ద మార్పుల పరిపాలన. మంత్రివర్గాన్ని ప్రక్కాలీంచడం, కొందరికి ఉద్ఘాసన, ఇంకొందరికి పడోస్తుతి.. ఈ క్రియాశీలత అంతా అంతర్ధాలు. పలు తరహాల అంచుయాలు; మాటలు - చేతల సమగ్ర పరిశీలనలు, పరిణామాల జొహసోపాల తర్వాతే ఈ భారీ ప్రక్రియ ముగిసిందస్తు దున్పష్టం. కేంద్ర క్యాబినెట్లోకి ఆహోదాలో ఇదరినే (నిర్మలా సీతారామన్, స్తుతి ఇరాసి) తప్ప విమాత్వంగా తరణులేవ్వరిసి చేర్చుకోలేదు. మరోవైపు మంత్రిమండలికి చేర్చుకున్న వారిలో అంతా కలిసి 18 మంది ఇదివరలో కేంద్రం లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల్లో అమాత్యులుగా అనుభవజ్ఞులు. ప్రాతిక రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలకు ప్రాతినిధ్యం ఉండేలా ఇలా మార్పులేవ్వులు జరిపారన్న మాట. ఇందులో ముదితలకు అధికార పట్టాఫీష్ కెంపం వండించి విస్తరింపచేయడ మన్నది వందనీయం, ఆభినందనీయం.

తెలుసుకుండా

చింతలరాయస్వామి ఆలయం

అంధ్రప్రదేశ్‌లోని అనంతపురం జిల్లా తాడిపత్రిలో ఉంది. ఇక్కడ శ్రీమహావిష్ణువు రూపమైన వేంకటేశ్వరుడు కొలువై ఉన్నాడు. దీనిని పెమ్మసాని నాయకుల వంశానికి చెందిన 2వ పెమ్మసాని తిమ్మనాయుడు నిర్మించాడు. పెన్నానది ఒడ్డున ఉంది. భారత పురాతత్త్వ సర్వే సంస్థ దీనిని జాతీయ ప్రాముఖ్యత కలిగిన స్వార్థకవిత్వాలలో ఒకటిగా గుర్తించింది.

మనిషి విలువ

ఒక గ్రామంలో సుబ్బాయుడు అనే అస్తిపరుడు ఉండేవాడు. ఎవరి కష్టసుఖాలతోనూ ఆయనకు సంబంధంలేదు. తనకేదన్నా కలిసి వచ్చేటట్టుంటే ఏ విషయంలోనైనా జోక్కుం కలిగించుకునేవాడు.

ఆ ఊళ్లోనే రాముడు అనే వ్యక్తి ఉండేవాడు. అతను అందరికి తలలో నాలుకలా ఉండి, గ్రామస్థులకు అన్ని విధాలుగా సాయపడుతూ ఉండేవాడు. అందుకు రాముడు ప్రతిఫలం కూడా ఆశించేవాడు కాదు. కానీ గ్రామస్థులు

అతన్ని కనిపెట్టుకుని ఉండి ఆవసరం వచ్చినప్పుడు అరుకునేవారు.

ఒకసారి రాముడు ఏదో పనిమీద దూర గ్రామం వెళ్లి చాలా రోజులపాటు తిరిగిరాలేదు. అతను లేకపోయేసరికి ఊళ్లోవాళ్లకు చెయ్యి విరిగినట్టయింది. 'రాముడు ఎప్పుడు తిరిగాన్నాదో?' అతను ఇంకా ఎందుకు తిరిగి రాలేదబ్బా?' అని జనం అనుకోవటం సుబ్బాయుడు విని అశ్వరూపోయాడు. సుబ్బాయుడి భార్య కూడా 'రాముడు ఇంకా రాలేదేమిల్చి?' అని చాలాసార్లు అనుకున్నది.

వద్యము

ధనపతి సఖుధై యండియు

నెనయంగా శివుడు భుక్కముత్తగవలసెన్

దనపాల తెంతకలిగిన

దనభాగ్నమె తనకుగాగ తథ్యము సుమతీ!

భావం : ఓ సుమతీ! ధనమునకు పతియగు కుబేరుడు తనకు స్నేహితుడైనప్పటికి, శివుడు చిక్కము ఎత్తపలసి వచ్చినది కదా! అలాగే తనకు సంబంధిం చిన వారికి ఎంత ధనమున్ననూ తనకు ఉపయోగ పడదు. తన అద్భుతఫలమే తనకు లభించును. పరులకున్న ధనమెన్నటికినీ రాదనీ భావం..

శ్లోకము

పృథ్వానాం వచనం త్రుత్వా
యో ఉ భ్యుత్థానం ప్రయోజయేత్ |
ఉత్థానస్తుఫలం సమ్మక్ |
తదా స లభతేతు చిరాత్ ||

భావం : వయస్సులో, జ్ఞానంలో పృథ్వులైన వారి మాట విని ఎవరు వనిచేస్తారో వారికి తక్కువ సమయంలోనే మంచిఫలితం కల్గుతంది.

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

బెల్లీన్

కూత్తాబా

బైసిలియా

ఇటలీ

జక్క్రూ

బైజెల్

రోమ్

ఇండోసేపియా

హవానా

జర్కుసీ

ఐమెట్- ఐషాల్- 'ఫ్రెంచ్- య్యుఫ్

'అండ్రోఫ్లోబ్మింజ్- మెంజస్ 'ప్రేజెల్- ఐయార్జుల్లి

'ఫ్రెర్జ- ప్రెర్జ : అంట్యుల్లి

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

ఖుదీరాం బోన్

స్వాతంత్ర్య ఉద్యమంలో పాల్గొన్న అతిపిన్న వయస్కుడిగా పేరుపొందాడు. పశ్చిమబెంగాల్ రాష్ట్రం మిద్నాపూర్ జిల్లా హబిబ్పూర్లో 1889 డిసెంబర్ 3న జన్మించాడు. చిన్ననాటి నుంచి తీవ్రమైన స్వాతంత్ర్యకాంక్షలో రగిలిపోయేవాడు. బ్రిటిష్ కార్యాలయాల మీద బాంబులు విసిరాడు. ఈ చర్యకు గాను ఖుదీరాంకు 1908 అగస్టు 11న అంగ్ల పాలకులు ఉరికొక్క విధించారు.

కాణీ విలువ చెయ్యిని రాముడి గురించే గ్రామస్థులు ఇంతగా అనుకుంటాంటే తన లాంటి సంపన్ముణ్ణి గురించి ఎంతగా అనుకుంటారో కదా! అని సుబ్బారాయుడు పొరుగూరు వెళ్లి రెండు వారాలుండి తిరిగివచ్చాడు.

డెళ్లోకి రాగానే రంగన్న అనే టైతు ఎదురుపడ్డాడు. ‘ఎం రంగన్నా! ఏమిటి విశేషాలు?’ అన్నాడు సుబ్బారాయుడు.

ఏమున్నాయ్యందీ? నిన్ననే రాముడు తిరిగొచ్చాడు. మీకు తెలీదా?’ అన్నాడు రంగన్న: ‘నేను రెండు వారాలుగా డెళ్లో లేనులే?’ అన్నాడు సుబ్బారాయుడు.

‘అలాగా? ఎవరూ మాట మాత్రం కూడా చెప్పలేదే!’ అన్నాడు రంగన్న. ★

జనరల్ నైలెడ్జ్

1. భారత ఎలక్షన్ కమిషన్ భవనం పేరు?
2. చీకటి భండం అని దేనిని పిలుస్తారు?
3. భారతదేశంలో అతిపెద్ద ప్రభుత్వరంగ సంస్థ ఏది?

ప్రోఫెసర్ బ్రాయాల్జింజ్ డాక్టర్ క్రిస్టల్ క్రిస్టల్ : నొట్టుమ్ములు

మెదడుకు మేత

సల్లని చెరువులో ఎర్రటి తామర?

ఒడ్డు: నొట్టు

మంచిమాట

అపాంకార
మమకారాలూ, నేనూ
నాటి లనే భావాలే
లోకంలోని
అస్త్రాలన్నింటికీ
కారణాలు.

- స్వామి వివేకానంద

విండు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...
అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రే
వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

ఇవ్వడు మీ కోసం
సలకొత్త ప్రాచీనీలో
సలకొత్త రుచులతో

విశ్వారఘులూ

2021 జూలై 19 - 25

మేషం : అజ్యైని, భరణి,
కృత్తిక 1వ పాదం

ఉత్సవం, వైపుళ్యంతో కొన్ని పనులు చక్కదిద్దుతారు. స్నిగ్ధుల విషయంలో నెలకొన్న ప్రతిష్ఠంభన తొలగుతుంది. ఇంటి నిర్మాణయత్తాలు అనుకూలిస్తాయి. వ్యాపారస్తులు మెరుగైన లాభాలు అందుకుంటారు. ఉద్యోగస్తులకు మంచి గుర్తింపు లభిస్తుంది. పారిక్రామికవేత్తలకు కార్యాశీల్ని. రచయితలు, క్రీడాకారుల కృషి ఫలిస్తుంది. 21,22 తేదీల్లో ఆరోగ్యమన్యాలు. నుట్రిషన్స్ శ్వరుని ఆరాధించండి.

వ్యవభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు,
రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

పడిన కష్టం ఫలితమిస్తుంది. అనుకున్న పనులు పూర్తి చేస్తారు. దూరపు అదాయంపెరుగుతుంది. కాంట్రాక్టర్లకు వ్యాహచలు ఫలిస్తాయి. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. వ్యాపారస్తులు పెట్టుబడులు లభిస్తాయి. ఉద్యోగులకు బాధ్యతలు సంతృప్తిస్తాయి. రాజకీయ వేత్తలకు ఆహారాలు రాగలవు. పరిశోధకులు, వైద్యుల సేవలు విష్ణుతమవుతాయి. 23,24 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. మానసిక అశాంతి శివస్త్రాలు పరించండి.

మథురం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు,
త్రిష్టు, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

ఆదాయం మెరుగ్గా ఉంటుంది. భూమిల వ్యవహరంలో సమస్యలు తీరతాయి. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగాలు దక్కుపు వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారస్తులు ఆశించిన లాభాలు పొందుతారు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో సమస్యలు తీరతాయి. కళాకారులకు అవకాశాలు దక్కుతాయి. రచయితలు, క్రీడాకారులు లక్ష్యాలు సాధిస్తారు. 19,20 తేదీల్లో అంశరోగ్యం. ఆదిత్యహృదయం పరించండి.

కర్మాంశం : పునర్వసు 4వ పాదం,
పుష్యమి, ఆశ్వమేష

ఆదాయం ఆశాజనకంగా ఉంటుంది. అప్తుల నుంచి అందిన పిలుపు ఉత్సాహాన్వితంది. విద్యార్థుల్లో నైపుణ్యత వెలగులోకి వస్తుంది. బంధువులతో సహస్రంబంధాలు నెలకొంటాయి. వాహనాలు, భూమిలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారస్తులు కొత్త అశలతో సాగుతారు. ఉద్యోగులకు అవాంతరాలు తొలగుతాయి. పరిశోధకులు, వ్యవసాయదారులకు అన్ని విధాలా సానుకూలం. 21,22 తేదీల్లో తగాదాలు. నవగుహస్త్రాలు పరించండి.

సింహం : మఘ, పుష్యమి,
ఉత్తర 1వ పాదం

ఎంతటి వారైనా మీ మాటలకు ఆకర్షితులు కావాల్సిందే. అనుకున్న పనులు పూర్తి చేస్తారు. స్నిగ్ధుల విషయాల్లో ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. విపాహ, ఉద్యోగ యత్నాలు కలిపిస్తాయి. వ్యాపారస్తులు పెట్టుబడులు, లాభాలు పొందుతారు. ఉద్యోగస్తులకు ఉన్నతాధికారుల ప్రశంసలు అందుతాయి. 22,23 తేదీల్లో ప్రయాణాలలో అవాంతరాలు. శ్రీరామరక్షస్త్రాలు పరించండి.

కష్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు,
పూష్ణి, చిత్త 1,2 పాదాలు

అప్పులు చేస్తారు. కుటుంబంలో బాధ్యతలు ఉక్కిరిచిక్కిరి చేస్తాయి. ఆరోగ్యంపై ప్రశ్న చూపండి. ధార్మిక కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటారు. వ్యాపారస్తులు ఆచితూచి వ్యవహరించాలి. ఉద్యోగులకు మరిన్ని బాధ్యతలు మీదపడవచ్చు. కళాకారులకు కొత్త చిక్కులు తప్పవు. పరిశోధకులు, క్రీడాకారులు నిరాశకులోనువుతారు. 21,22 తేదీల్లో శుభవార్తలు. దత్తాత్రేయ స్త్రీతాలు పరించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు,
స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

కుటుంబసమస్యలు తీరతాయి. ఏ కార్యక్రమం చేపట్టినా విజయమే. అప్పుల బాధులు తొలగుతాయి. విద్యార్థులు మంచి అవకాశాలు దక్కించుకుంటారు. వ్యాపారులు లాభాలు ఇర్చిస్తారు. ఉద్యోగులకు ఉన్నతప్పాదాలు చేస్తాయి. రాజకీయవేత్తలు ఆహ్వాయాలు అందుకుంటారు. పరిశోధకులు యత్నాలు ఫలిస్తాయి. 24,25 తేదీల్లో ఖర్చులు అధికం. మానసిక అందోళన. అంజనేయ దండకం పరించండి.

వృషికం : విశాఖ 4వ పాదం,
అనురాధ, జ్యేష్ఠ

సమాజంలో విశేష గౌరవం లభిస్తుంది. విద్యార్థులు, నిరుద్యోగుల యత్నాలు సఫమవుతాయి. ప్రముఖులతో ముఖ్య విషయాలు చర్చిస్తారు. వాహనాయాగం. ఉద్యోగాలలో వివాదాలు సర్పుబాటు కాగలవు. కళాకారులకు నూతనోత్సాహం. క్రీడాకారులు పూర్వవైభవం సాధిస్తారు. 19,20 తేదీల్లో అరోగ్యస్తులు. స్నేహితులతో తగాదాలు. గణేశాప్షకం పరించండి.

ధనుసు : మాల, పూర్వాంశు,
ఉత్తరాంశు 1వ పాదం

కొత్త కార్యక్రమాలను ప్రారంభిస్తారు. దీర్ఘకాలిక

సింహంభట్ల సుబ్బారావు

6300674054

రుళబాధలు తొలగుతాయి. పలుకుబడి పెరుగుతుంది. ప్రతిభాపాటపాలు వెలుగులోకి వస్తాయి. పరిస్థితులు అనుకూలిస్తాయి. విద్యార్థుల కృషి నెరవేరుతుంది. నూతన వృక్షాల పరియాలు. వ్యాపారులు భాగస్వాములతో అగ్రమెంట్లు చేసుకుంటారు. ఉద్యోగులకు నూతనోత్సాహం. 24,25 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. కనకధారా స్త్రీతాలు పరించండి.

మకరం : ఉత్తరాంశు 2,3,4 పాదాలు,
త్రపం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

అనుకున్న వ్యవహారాలు విజయవంతంగా సాగుతాయి. ఆప్పుల నుంచి ముఖ్య సమాచారం అందుతుంది. భూములు, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. కొత్తమేర రుణాలు తీరే సమయం. వ్యాపారస్తులు అనుకున్న లాభాలు ఆర్ట్రిస్తారు. ఉద్యోగులకు వీధి నిర్వహణ ప్రశాంతంగా సాగుతుంది. 22,23 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. శ్రీగణేశాప్షకం పరించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు,
శతభిషం, పూర్వాంశు 1,2,3 పాదాలు

అప్పుల నుంచి కీలక సమాచారం అందుతుంది. విద్యార్థులకు ఫలితాలు నూతనోత్సేజావ్స్ట్రోల్సు. సమస్యల నుంచి బియటపడతారు. ఆస్తుల కొనుగోలు చేస్తారు. ఉద్యోగుల యత్నాలు సఫలమవుతాయి. గృహ నిర్మాణయత్నాలో ముందడుగు వేస్తారు. వ్యాపారులు పెట్టుబడులు సమకూర్చుకుంటారు. ఉద్యోగులకు వసిచ్చిదుల నుంచి విమక్తి. 19,20 తేదీల్లో బంధువులతో విభేదాలు. అంగారక స్త్రీతాలు పరించండి.

మీసం : పూర్వాంశు 4వ పాదం,
ఉత్తరాంశు, రేవతి

మెదల్లో ఇబ్బందులు కొత్త చికాకు పరుస్తాయి. ప్రమ మరింత పెరిగిసా లెక్క చేయరు. ఆస్తుల వ్యవహారాలలో సమస్యలు తీరతాయి. ఆదాయం అంతగా అనుకూలించదు. సమాజంలో గౌరవ మర్యాదలు పొందుతాయి. వ్యాపారులు మరింత పుంజుకుంటారు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. కళాకారులకు కీలక సమాచారం అందుతుంది. 20, 21 తేదీల్లో దూరప్రయాణాలు. శ్రీవేంకటేశ్వర స్నేహితులు పరించండి. ★

ఆధారాలు

పదరసం-327

అడ్డం

1. ఒక దేశ శారనత్వము (4)
4. కొందరిది ఈ తరపో గాంభీర్యం (4)
8. కాఫీలో పంచదార కలుపుకునేందుకు కప్పులో తిచ్చేది (2)
9. ఉపనయనము (3)
11. యవనిక (2)
13. సుగ్రీవుని భార్య (2)
14. ఉత్తరాన సూరత్త రక్షిణాన 160 కిలోమీటర్ల దూరంలో ముంబాయి ఉన్న కేంద్రపాలిత సముద్ర తీర ప్రాంతం (3)
17. రాచబాట, రహదారి (3)
18. బ్రహ్మచారి, చిత్తరుపులు ప్రాయువాడు (2)
19. ....వాల్మీకి కోకిలమ్! (2)
22. మృతికు (2)
23. విష్ణువు (2)
24. సేవ, పరిచర్య (3)
26. తల్లి (2)
29. మెఱువు తీగ (4)
30. శయన ఏకాదశి నాడే మొదలయ్యే ప్రతారంభం (4)

⊗	1	2	3	4	5	6
7	⊗		⊗	⊗	⊗	⊗
8		⊗	⊗	9	10	⊗
	⊗	12	⊗	⊗	13	⊗
14	15		⊗	⊗	⊗	16
⊗	17		⊗	18		19
21	⊗		⊗	⊗	22	⊗
23		⊗	24	25	⊗	26
	⊗	27	⊗	⊗	⊗	28
29				⊗	30	

పదరసం - 327

నిలవు :

2. వల్లి (2)
3. మునివాటీక కీ మరోపేరు (4)
5. కరవాలము (2)
6. మంచు (4)
7. స్వల్ప భేదం అనే (4)
10. వ్యాసపూర్ణమకే మరోపేరు (5)
12. జములో ఇటీవల ఉగ్రవాదమూకలు చేసింది (4)
15. వాల్మీకి బోయగా ఉన్నప్పుడు నారదుడు ఇలా అనమని ఉపదేశించాడంటారు (2)
16. భాష సరే! ఇది ప్రదానం (2)
20. సముద్ర మథనంలో వాసుకి తేక పైపున్నపారు (4)
21. కవి పరాభి భార్య ధీరలలిత మహిళ (4)
25. తడబడిన ఆచార్య (3)
27. అబద్ధం (2)
28. మాయబజార్లో శాస్త్రిని కాదు మరొకరిని పిలవంది (2)

పేరు : .....

చిరునామా : .....

.....

ఫీంకోడ్ : ..... మొత్తోల్ : .....

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్లై పదరసం నెం. వేసి 2021 ఆగస్టు 2 లోగా జాగ్రత్తికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగ్రత్తి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 323 సమాధానాలు

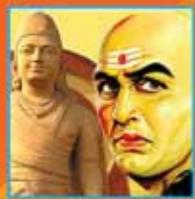
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35

విజేతలు: ఎ.సాగేంద్రమణి, టి.రమేశ, బి.ఇందుశేఖర్, టి.తులశమ్మ, టి.ఉదుల్కిర్ణి, జి.సాయికాళ్యార్, కె.వి.విఎస్.ఎస్.మూర్ఖి, జి.హేమ, కె.వెంకటరమణ -పైదారబాద్, వి.రామలింగాచారి -యాదగిరిగుట్ట, ఎమ్.విజయలక్ష్మి -కామారెడ్డి, వి.శంకరయ్య, కె.శోకాన్నిత, సి.ప్రావ్. మహేశ్వరశ్రీ -జగిత్యాల, టి.ఎస్.ఎల్.ఎస్.జ్యోతి -అంద్రప్రదేశ్, సి.ప్రావ్.వి.చక్రవర్తి -గుంటూరు, టి.ఎస్.ఆర్.అంజనేయులు, ఎస్.వి.ఎస్.శర్మ -తూర్పుగోదావరి, కె.అల్లీశాఖి, పి.సితామహాలక్ష్మి -తిరుపతి, వి.సరస్వతి -కాకినాడ, దా॥ఎ.వీరార్పి -ప్రకాశం, తి.రామలింగయ్య, టి.వెంకాయమ్మ -బంగోలు, ఎస్.సుభావుచంద్రబోస్ -విశాఖపట్టం, కె.శివాసందర్భావి, ఎస్.రాజు -కర్నూలు, యు.భాస్కరర్యు -చెన్నెంబు, కాంతామణి -భువనేశ్వర్.

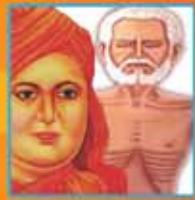
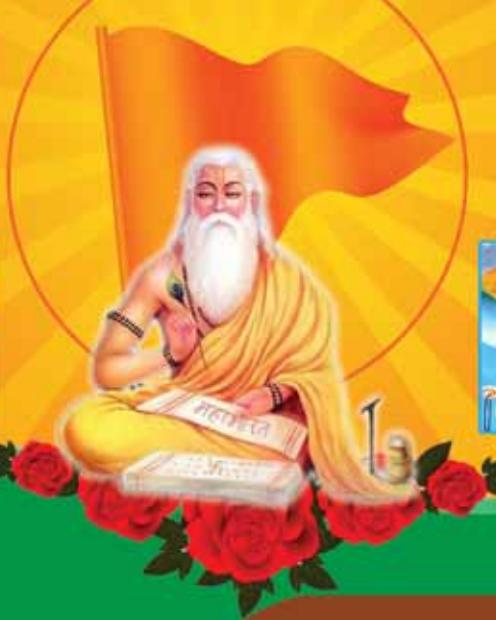
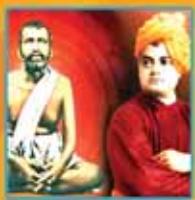
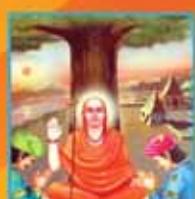
బహుమతి పాంచిన విజేత : కె.శోకాన్నిత -జగిత్యాల.

అఖండమండలా కారం వ్యాప్తం యేన చరాచరమ్
తత్వదం దర్శితం యేన తస్మా శ్రీ గురవే నమః

భూ మండలమంతా వ్యాపించి
ఉన్న భగవంతుణ్ణి ఏ పదం దర్శింప
చేస్తుందో అటువంటి తత్త్వాన్ని బోధిస్తున్న
గురువులందలకి నమస్కారాలు.

హిందూ బంధువులందలకి..

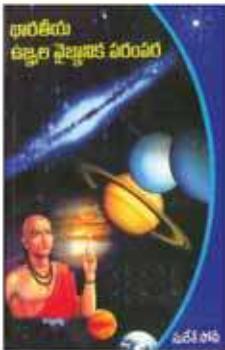
గురుపూర్వికు మఖాంచ్చు

మి.. సత్యమూర్తి వామరాజు

బ.ఐ.ఎ. రాష్ట్ర కోశాధికారి & ప్రొడ్ కావ్యర్థ్, జీఎచ్‌ఎల్, ఆంధ్రప్రదేశ్

జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం

మీరు తప్పక చదివి, పటమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

వెల : ₹. 200/-

వెల : ₹. 60/-

వెల : ₹. 300/-

వెల : ₹. 60/-

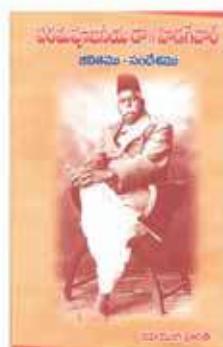
వెల : ₹. 120/-

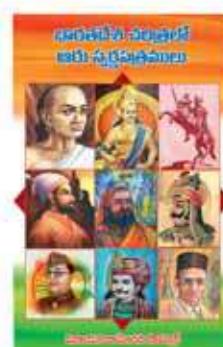
వెల : ₹. 160/-

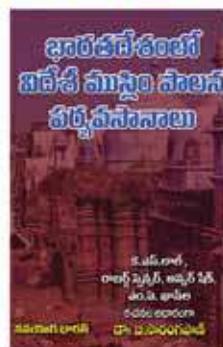
వెల : ₹. 40/-

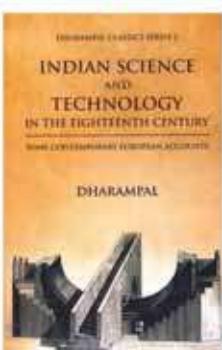
వెల : ₹. 90/-

వెల : ₹. 250/-

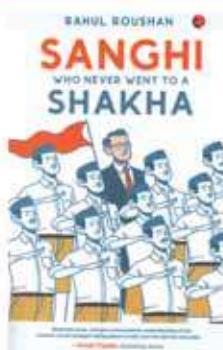
వెల : ₹. 250/-

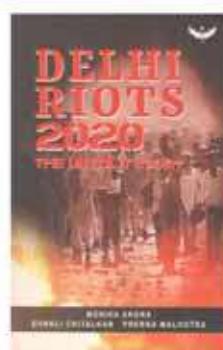
వెల : ₹. 1225/-
(5 పుస్తకాల సెట్)

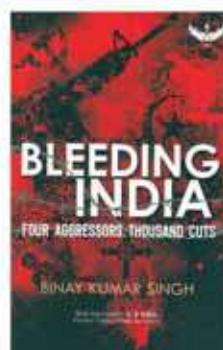
వెల : ₹. 300/-

వెల : ₹. 395/-

వెల : ₹. 299/-

వెల : ₹. 399/-

తొత్తు, పాత నవయుగ భారతి ప్రమరణలకై సంప్రదించండి

ఫోన్ ద్వారా మీకు కాపలసిన పుస్తకాలు తెలియజేయండి! రిజిస్ట్రేషన్ ఫోన్స్‌లో అందుకోండి!!

040-27563236, 9290127329

సాహిత్య సికేతన్ : 3-4-852, కేశవసిలయం, బర్క్షెట్పురా, హైదరాబాద్ -27.

From:
JAGRITI Telugu Weekly
Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,
Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027
email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 19.07.2021
Date of Posting Every Friday & Saturday
Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023
RNI Regd. No. 3270/57
Volume : 73 Issue : 36

ESTD: 1994-95

With best compliments from

G. PULLA REDDY COLLEGE OF PHARMACY

(An ISO 9001 : 2008 Certified Institution)

(Affiliated to Osmania University and approved by AICTE & PCI)

Mehdipatnam, Hyderabad – 500 028, Telangana, INDIA

Ph:040-23517222, Fax: 040-23515513

Website: www.gprcp.ac.in; E-mail: gprcphyd@yahoo.co.in
gprcphyd@gmail.com

Courses Offered :

B. Pharm

M. Pharm : Ph.Chemistry, Ph.Ceutics,
Ph.Cology, Ph.Analysis, Ph.Cognosy

Pharm. D.

*Leading the tradition of
Quality & Excellence . . .*

Founder

Chairman

Principal

Late Sri G.Pulla Reddy

Sri. P. Subba Reddy

Dr.B.Madhava Reddy